
VZNIKY A ZÁNIKY EKONOMICKÝCH SUBJEKTŮ

OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI

FYZICKÉ OSOBY PODNIKATELÉ

Ondřej Pirohanič

CRIF, a.s.

Praha 2022

Obsah

1	Úvod	5
2	Vývoj počtu ekonomických subjektů ČR v letech 1990 až 2021	16
3	Obchodní společnosti	20
3.1	Obchodní společnosti v Praze a v krajích	22
3.1.1	Roční míry vzniků a zániků obchodních společností v krajích	24
3.1.2	Střednědobé míry vzniků a zániků obch. společností a míry koncentrace.....	28
3.2	Obchodní společnosti v секcích hlavní činnosti	33
3.2.1	Roční míry vzniků a zániků obchodních společností v секcích	35
3.2.2	Střednědobé míry vzniků a zániků obch. společností a míry koncentrace.....	39
3.2.3	Kde obchodní společnosti vznikají a zanikají	42
3.3	Obchodní společnosti v obcích a městech	48
3.3.1	Roční míry vzniků a zániků obch. společností u obcí a měst	50
3.3.2	Střednědobé míry vzniků a zániků obch. společností a míry koncentrace v obcích a městech	53
3.4	Fúze a rozdělení obchodních společností	56
4	Fyzické osoby - podnikatelé	60
4.1	Fyzické osoby podnikatelé v Praze a v krajích.....	63
4.1.1	Roční míry vzniků a zániků FOP v Praze a v krajích.....	65
4.1.2	Střednědobé míry vzniků a zániků FOP a míry koncentrace	69
4.2	Fyzické osoby podnikatelé v секcích hlavní činnosti.....	73
4.2.1	Roční míry vzniků a zániků FOP v секcích hlavní činnosti.....	75
4.2.2	Střednědobé míry vzniků a zániků FOP a míry koncentrace	79
4.2.3	Kde fyzické osoby podnikatelé vznikají a zanikají.....	83
4.3	Fyzické osoby podnikatelé v obcích a městech.....	89
4.3.1	Roční míry vzniků a zániků FOP	91
4.3.2	Střednědobé míry vzniků a zániků FOP a míry koncentrace	94
5	Aktivní ekonomické subjekty	97
6	Závěr	99

1 Úvod

Registr ekonomických subjektů, který je veden v Českém statistickém úřadu, je důležitým informačním zdrojem s řadou možností jeho využití pro ekonomicko-organizační analýzy. Obsahuje základní údaje o každém ekonomickém subjektu založeném v ČR. **Ekonomický subjekt** je jeden ze základních pojmů ekonomie, resp. ekonomické teorie. V závislosti na zvoleném modelu rozlišuje ekonomická teorie následující typy ekonomických subjektů: domácnosti, firmy, stát, finanční instituce, zahraniční subjekty, atd.

Podle definice Českého statistického úřadu je **ekonomickým subjektem** právnická osoba, fyzická osoba – podnikatel a organizační složka státu, která je účetní jednotkou. V registru ekonomických subjektů jsou o každém ekonomickém subjektu evidovány jeho základní popisné charakteristiky, jako je například datum založení, datum zániku, právní forma, identifikační číslo, atd. Registr ekonomických subjektů (dále také pod zkratkou RES) je veden Českým statistickým úřadem podle §20 zákona č.89/1995 Sb., tj. podle zákona o statistické službě. V registru ekonomických subjektů je pro každý ekonomický subjekt zapsáno cca 20 údajů, viz §20, odst.1 až 4 zákona. Údaje jsou rozděleny na veřejné a neveřejné. Veřejné údaje se poskytují každému, kdo o to požádá.

Zákon o statistické službě v §2 v odst. k) definuje ekonomický subjekt následovně: „**Ekonomickým subjektem** se rozumí každá právnická osoba, organizační složka státu, která je účetní jednotkou, podílový fond a dále fyzická osoba, které má podle zvláštního právního předpisu postavení podnikatele“.

Gestorem Registru ekonomických subjektů je Český statistický úřad. Jsou zde evidovány jak všechny založené ekonomické subjekty v ČR tak i všechny zrušené ekonomické subjekty. Registr ekonomických subjektů ale není základním registrem. Jedním ze zdrojů dat pro Registr ekonomických subjektů je Registr osob, který je jedním ze čtyř základních registrů. Ostatní tři základní registry jsou Registr obyvatel, Registr územní identifikace, adres a nemovitostí a dále Registr práv a povinností. Podrobněji viz webovou stránku Správy základních registrů: <http://www.szrcr.cz/co-jsou-to-zakladni-registry>.

V současnosti je databáze registru ekonomických subjektů (dále zkráceně **RES**) dostupná pro externí uživatele ve formě souboru záznamů o každém ekonomickém subjektu ke konci měsíce. Soubor je časovým snímkem stavu záznamů k danému konci měsíce, tj. „fotografie“ údajů o ekonomických subjektech platných ke konci měsíce.

Výchozím okamžikem pro zpracování a analýzu dat v této práci je rok 1990. Od tohoto roku do současnosti došlo k výrazným změnám v počtech evidovaných subjektů v RES. Zatímco

k 31.12.1990 bylo v RES evidováno celkem 340,9 tisíc všech subjektů, z toho 9,4 tisíc bylo již zrušených, pak o 31 let později, tj. k 31.12.2021 bylo v RES již evidováno 4 862 tisíc subjektů, z toho bylo cca 1 887,8 tisíc zaniklých subjektů a 2 974,2 tisíc nezaniklých.

Zaniklé ekonomické subjekty jsou takové, které mají v RES vyplněnou položku datum zániku, tj. mají uveden kalendářní datum zániku subjektu. Mezi základní atribut každého ekonomického subjektu patří jeho právní forma. V současnosti je v údajích RES rozlišováno celkem 143 typů právních forem ekonomických subjektů.

Pro potřeby této práce byly stávající právní formy seskupeny do čtyř skupin:

- obchodní společnosti (zkráceně OS),
- fyzické osoby – podnikatelé (zkráceně FOP),
- zahraniční osoby (zkráceně ZO) a
- ostatní právnické osoby (zkráceně PO)

Do skupiny **obchodních společností** byly zařazeny: s.r.o., a.s., vos, komanditní společnosti, zemědělská družstva, družstva, výrobní družstva, spotřební družstva a evropské společnosti.

Do skupiny **fyzických osob – podnikatelů** byly zařazeny fyzické osoby podnikající dle živnostenského zákona, samostatně hospodařící rolníci, zemědělství podnikatelé, fyzické osoby podnikající dle jiných zákonů než podle živnostenského zákona.

Do skupiny **zahraničních osob** byly zařazeny: zahraniční fyzické osoby, zahraniční osoby, organizační složky zahraniční nadace a fondu.

Do skupiny **ostatní právnické osoby** jsou zařazeny všechny zbývající právní formy, tj. například SVJ, bytová družstva, obecně prospěšné společnosti, obce a města, školy, nemocnice, spolky, atd.

Analýza je zaměřena na identifikaci vybraných charakteristik vzniků a zániků ekonomických subjektů založených v ČR. Jedná se o relativně uzavřenou dílčí problematiku vytěžování dat z registru ekonomických subjektů, jejichž výsledky jsou použity v dalších pracích a analýzách zaměřených zejména na vývoj rizik insolvencí ekonomických subjektů v ČR.

Tato práce se věnuje obchodním společnostem a fyzickým osobám podnikatelům, pro které je cílem identifikovat počty vznikajících a zanikajících subjektů v čase, koncentraci a míry jejich vznikání a zanikání:

- v regionech (v Praze a v krajích),
- v odvětvích převažující činností (v sekcích) a
- v kategoriích obcí a měst podle počtu obyvatel.

Pro kvantifikaci a měření vzniků a zániků jsou použity následující veličiny:

- počet vzniklých a zaniklých subjektů v daném časovém **intervalu** (toková veličina),
- počet nezaniklých a zaniklých subjektů v daném časovém **okamžiku** (stavová veličina),
- míra vzniků subjektů počítaná jako podíl počtu vzniklých subjektů v daném časovém intervalu k průměrné hodnotě počtu nezaniklých subjektů v daném časovém intervalu (popis výpočtu míry vzniku viz kap.3.1.1.),
- míra zániku subjektů počítaná jako podíl počtu zaniklých subjektů v daném časovém intervalu k průměrné hodnotě počtu nezaniklých subjektů v daném časovém intervalu (popis výpočtu míry zániku viz kap.3.1.1.) a
- míry koncentrace subjektů ve vybraných kategoriích měřené Herfindahl Hirschmanovým indexem, zkráceně HHI (popis výpočtu HHI viz kap.3.1.2)

Upozornění_1:

Nezaniklý ekonomický subjekt neznamena, že je ekonomicky, resp. podnikatelsky aktivní.

Podnikatelská aktivita je vlastnost, která je proměnlivá v čase a v tomto směru zveřejňuje ČSÚ v organizační statistice na svých webovských stránkách odhady počtů subjektů se zjištěnou aktivitou. Zveřejňování je prováděno každé čtvrtletí. Z údajů ČSÚ a z našich měření odhaduji, že k 31.12.2021 bylo **podnikatelsky aktivních**

- 395,3 +/-13,7 tisíc obchodních společností
- 979,4 +/-32,8 tisíc fyzických - osob podnikatelů

Podrobněji viz kapitola 5.

Upozornění_2:

V databázi RES je v měsíci **březnu 2013** extrémní výskyt zaniklých fyzických osob podnikatelů, který se jeví jako jednorázové uplatnění výsledků čištění dat, pravděpodobně v souvislosti s údaji z registru osob, ale možné jsou i jiné důvody. V databázi RES je u těchto zaniklých fyzických osob podnikatelů uvedena v atributu způsobu zániku pouze kategorie „nezjištěno“.

Do zaniklých FOP v březnu 2013 bylo, podle našich zjištění, zařazeno navíc celkem cca 62 tisíc FOP, které v roce 2013 vykazovaly dobu činnosti 10 let a více. Jednalo se o zániky:

- cca 7 tisíc FOP založených v roce 1990,
- cca 20 tisíc FOP založených v roce 1991,
- cca 5 tisíc FOP založených v roce 1992,
- atd. až do roku 2003, kde končí zvýšené zániky FOP uváděné v RES pro měsíc březen 2013.

V roce 2013 byly standardní hodnoty počtu měsíčních zániků FOP cca 4 000, samozřejmě mimo navýšení cca 62 tisíc zániků FOP v březnu 2013.

Toto extrémně navýšení počtu zániků FOP v březnu 2013 bylo nutné v některých případech odfiltrout, zejména u výpočtů ročních měr zániků FOP a hrubých podílů zániků FOP, kdy bylo vhodné eliminovat zkreslení zániků, které pravděpodobně nebyly z vůle podnikatelů. Na druhou stranu je ale nutné také respektovat skutečný stav zaniklých FOP, včetně extrémních zániků v měsíci březnu 2013.

Upozornění_3:

Od roku 2017 dochází v databázi RES k výraznému navyšování počtu obchodních společností a FOP s nezjištěným NACE převažující činnosti. U těchto subjektů je v RES uvedena hodnota „00“. Tato hodnota ale není obsažena v číselníku CZ NACE a ani v číselníku NACE v Eurostatu.

Upozornění_4:

Ve veřejném rejstříku ekonomických subjektů se u atributu ICZUJF, tj. „Identifikační číslo základní územní jednotky sídla subjektu“ některých subjektů vyskytují kódy, které nejsou aktualizované. Jedná se cca o 10 kódů, např. kód 530255. Skutečně platné kódy ICZUJF pro dané subjekty bylo nutné dohledat, pro zachování konzistence hodnot s platnými číselníky. Celkem se jednalo o 71 již zaniklých subjektů.

Upozornění_5:

Záznamy v jednotlivých dávkách RES se zpětně, ex-post nepatrně liší, pravděpodobně z důvodu průběžných aktualizací všech údajů podle získaných podkladů v čase. Tato analýza je zpracována na základě dávky RES z ledna 2022.

Získané základní poznatky

1) Ekonomické subjekty ČR

V kap.2 v tab.č.1 jsou uvedeny změřené hodnoty ročních vzniků a zániků všech ekonomických subjektů od roku 1990 do 2021, včetně meziročních změn v počtech nezaniklých ekonomických subjektů v tab.č.2. Pro názornost je uveden i graf na obr.č.1 ročních vzniků a zániků.

V období 1990 až 2021 bylo založeno celkem 4 861,9 tisíc ekonomických subjektů, což je poměrně velké množství. Z toho jich zaniklo celkem 1 887,8 tisíc, tj. 38,8% z celkem založených, viz tab.č.3. Nezaniklých ekonomických subjektů registrovaných v RES k 31.12.2021 je celkem 2 974,2 tisíc.

2) Obchodní společnosti

Počet **nezaniklých** obchodních společností dlouhodobě rostl v období 2016 až 2018, cca o 19 tisíc každý rok, což bylo kolem 4,5% ročně. **V období 2019 až 2021 se ale předchozí růst nezaniklých obchodních společností snížil na 2,5%.** Zatímco v letech 2016 až 2018 přibylo 59,9 tisíc, tak v letech 2019 až 2021 to bylo znatelně méně, 40,8 tisíc nezaniklých obchodních společností. Viz tab.č.1, tab.č.2 a tab.č.3.

3) Obchodní společnosti v regionech

Nejvíce nezaniklých obchodních společností má sídlo v Praze. K 31.12.2021 to je cca 243,3 tisíc, což je 43,78% ze všech nezaniklých obchodních společností ČR k 31.12.2021, další regiony viz kap.3.1, tab.č.4.

Roční míry vzniků obchodních společností v regionech (viz obr.6, obr.č.7 a obr.č.8.) jsou u většiny regionů dlouhodobě násobně vyšší než roční míry jejich zániků (2 až 3 krát vyšší, záleží na regionu). U Karlovarského kraje, Plzeňského kraje a Ústeckého kraje ale došlo během několika posledních let ke zhoršení. U těchto krajů se míry zániku znatelně přiblížily k mírám vzniku. U Karlovarského kraje došlo dokonce k zvýšení míry zániku nad míru vzniku. Měsíční průběhy ročních měr v regionech jsou zajímavé z hlediska jejich proměnlivosti v čase. Jedná se o individuální průběhy, které jsou výsledkem specifických podmínek pro podnikání obchodních společností v regionech.

Koncentrace vzniků a zániků obchodních společností v regionech je zatím mírná, což dokazují hodnoty HHI indexů pro hrubé podíly vzniku a zániku, viz tab.č.6 a stupnici pro klasifikaci

koncentrace v tab.č.5 v kap.3.1.2. Podle dosahovaných hodnot HHI indexu v období 2012 až 2021 je koncentrace nezaniklých obchodních společností v regionech již poměrně **blízko vysoké koncentraci**.

Hrubé podíly vzniků a zániků obchodních společností v regionech jsou uvedeny v tab.č.6. Zde je vidět, že hrubé podíly vzniků jsou dlouhodobě násobně vyšší než hrubé podíly zániků obchodních společností. Výjimkou jsou Karlovarský kraj, Plzeňský kraj a Ústecký kraj, u kterých je násobek menší než 2.

4) Obchodní společnosti v sekcích hlavní činnosti

Z pohledu hlavní činnosti podnikání, viz v kap.3.2 tab.č.7, je nejvíce obchodních společností ke dni 31.12.2021 v sekci G) „Velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba vozidel“, kde je jich cca 140,6 tisíc, což je 25,28% ze všech nezaniklých obchodních společností. Následuje sekce L) „Činnosti v oblasti nemovitostí“ s 87,3 tisíci nezaniklými obchodními společnostmi a sekce M) „Profesní, vědecké a technické činnosti“ s téměř 79,4 tisíci nezaniklými obchodními společnostmi.

Roční míry vzniků obchodních společností v sekcích mají odlišné individuální průběhy. Viz grafy na obr.č.10 a obr.č.11. V jednotlivých sekcích dochází k výraznější proměnlivosti jejich velikostí v čase. Za pozornost stojí sekce I) „Ubytování, stravování a pohostinství“, kde v průběhu roku 2017 došlo k výraznému nárůstu roční míry vzniku. Další sekcí s výraznou měrou vzniků je sekce M) „Profesní, vědecké a technické činnosti“. Z grafů jsou vidět specifčnosti průběhů u každé sekce, které jsou projevem konkrétních příležitostí a podmínek podnikání v sekcích a také legislativních změn.

Koncentrace vzniků a zániků obchodních společností v jednotlivých sekcích se postupně snižuje. Viz tab.č.8. Do roku 2017 byla hodnota HHI indexu vyšší než 1 500, což podle stupnice koncentrace znamená, že koncentrace byla klasifikována jako zvýšená. V následujícím období 2018 až 2021 jsou hodnoty HHI indexu nižší než 1 500, tj. ke koncentraci v tomto období již nedochází.

Hrubé podíly vzniků a zániků obchodních společností v sekcích jsou uvedeny v tab.č.6 a na obr.č.13. Zde je vidět, že hrubé podíly vzniků jsou vždy vyšší než hrubé podíly zániků. U sekce D) „Výroba a rozvod elektřiny, plynu,..“ je velikost hrubého podílu vzniků téměř stejná jako velikost hrubého podílu zániků. Velmi vysoká velikost hrubého podílu vzniků ve srovnání s hrubým podílem zániků je u sekce Q) „Zdravotní a sociální služby“. Příčinou je postupně prováděná změna fyzických osob podnikatelů na právnické osoby: obchodní společnosti.

V kap.3.2.3 je detailnější pohled na vzniky a zániky obchodních společností v odvětví podnikání. Místo sekcí jsou pro analýzu zvolena odvětví činnosti NACE první dva znaky. Výsledkem jsou dva žebříčky seřazené podle počtu vzniklých a podle počtu zaniklých obchodních společností v odvětví činnosti NACE první dva znaky k 31.12.2021, viz tab.č.9 a tab.č.10.

Největší počet vzniklých obchodních společností v období 2013 až 2021 je v odvětví „58 Činnosti v oblasti nemovitostí“ s 40,9 tisíci nově vzniklých obchodních společností. Následuje odvětví „46 Velkoobchod, kromě motorových vozidel“ s celkem téměř 39,1 tisíci nově vzniklými společnostmi. Dále to je odvětví „74 Ostatní profesní, vědecké a technické činnosti“ s 26,9 tisíci nově vzniklými společnostmi.

Největší počet zániků v období 2013 až 2021 byl dosažen v odvětví „46 Velkoobchod, kromě motorových vozidel“ s celkem 22,1 tisíci zaniklými společnostmi. Další je odvětví „68 Činnosti v oblasti nemovitostí“ 20,5 tisíci zaniklými společnostmi.

V kap.3.2.3 jsou uvedeny grafy časových vývoje vzniků a zániků obchodních společností v období 2006 až 2021. Viz obr.č.14 až 17. Z těchto grafů jsou zajímavé počty **vzniků** nových obchodních společností v oborech „01 Rostlinná a živočišná výroba, myslivost...“, „56 Stravování a pohostinství“, „86 Zdravotní péče“, „90- Tvůrčí, umělecké a zábavní činnosti“, atd. Naproti tomu zajímavé počty **zániků** obchodních společností můžeme vidět u odvětví „92 Činnosti heren, kasin a sázkových kanceláří“ a také u odvětví „47- Maloobchod, kromě motorových vozidel“.

5) Obchodní společnosti v obcích a městech

Podnikání obchodních společností ve městech a obcích ČR je analyzováno v kap.3.3. Vývoj počtu nezaniklých obchodních společností ve městech a obcích je uveden v tab.č.11. Nejvíce nezaniklých obchodních společností je ve velkých městech s počtem obyvatel 100 000 a více. Jedná se o města: Praha, Brno, Ostrava, Plzeň, Liberec a Olomouc. V těchto velkých městech má k 31.12.2021 sídlo celkem 329,2 tisíc nezaniklých obchodních společností, což je 59,24% ze všech nezaniklých v ČR. Ostatní viz tab.č.11.

Změřené časové vývoje měr vzniku a zániku, jejich měsíční průběhy u jednotlivých kategorií obcí a měst, jsou uvedeny v kap.3.3.1 na obr.č.19. Na obr.č.20 jsou uvedeny sledované míry ke dni 31.12.2021. **Roční míry vzniků obchodních společností v obcích a městech jsou vždy vyšší než míry zániků.**

Koncentrace nezaniklých obchodních společností v obcích a městech je vysoká. Téměř 60% nezaniklých obchodních společností je v šesti velkých městech, viz tab.č.12. O vysoké koncentraci svědčí změřené HHI indexy, které dosahují dlouhodobě hodnoty kolem 3 700, tj. vysoko nad

hodnotou 2 500, která je mezí pro vysokou koncentraci, viz tab.č.5. **U velkých měst v souhrnu připadá 1 382 nezaniklých obchodních společností na 10 000 obyvatel, což je 3 krát až 8 krát více než u ostatních kategorií měst a obcí**, viz tab.č.11 a také obr.č.18.

Tato vysoká koncentrace nezaniklých obchodních společností do velkých měst proběhla v minulosti. Nyní je stabilizována o čemž vypovídají HHI indexy hrubých podílů vzniků a zániků kolem hodnoty 1 000. Hrubé podíly vzniků za celé období 2013 až 2021 u jednotlivých kategorií obcí a měst jsou cca 2 až 3 krát vyšší než hrubé podíly zániků. Ke koncentraci hrubých podílů vzniků a zániků ale nedochází.

6) Fúze a rozdělení obchodních společností

V kap.3.4 jsou uvedeny výsledky měření počtu provedených fúzí a rozdělení obchodních společností. Z celkového počtu 135 526 zániků obchodních společností v období 2006 až 2021 bylo celkem 11 314 zániků a fúzí, tj. 8,35%. Nejvíce jich bylo provedeno v Praze, tj. 6 028 (53,28%). Z pohledu odvětví činnosti jich bylo nejvíce provedeno v sekci L) „Činnosti v oblasti nemovitostí“, tj. 3 904 (34,51%). Ostatní viz tab.č.13 a tab.č.14.

7) Fyzické osoby podnikatelé

Počet nezaniklých fyzických osob podnikatelů v období 2014 až 2018 postupně narůstal o cca 11 až 12 tisíc ročně. V roce 2019 ale nastal jejich pokles o 20 tisíc, ale v období 2020 a 2021 opět růst. K 31.12.2021 je počet nezaniklých FOP 2,1 milionů. Počty vzniků a zániků FOP a počty nezaniklých FOP viz v tab.č.1 a také v tab.č.2. Z celkového množství 3 679,4 tisíc nově založených FOP v období 1990 až 2021 jich zaniklo 1 559,3 tisíc, což je 42,4% ze všech vzniklých, viz tab.č.3.

8) Fyzické osoby podnikatelé v regionech

Nejvíce nezaniklých FOP má sídlo v Praze, k 31.12.2021 to je cca 347,8 tisíc, což je 16,1% ze všech nezaniklých FOP ČR, viz kap.4.1, tab.č.15.

Roční míry vzniků FOP v regionech se pohybují blízko ročních měr jejich zániků, viz obr.25 a obr.č.26. **Značně negativní je vývoj ročních měr vzniků i zániků v Karlovarském kraji**, kde roční míra zániku je dlouhodobě vyšší než roční míra vzniku FOP. V tomto směru **pozitivně nevypadá ani vývoj v Libereckém kraji**. Měsíční průběhy ročních měr v regionech jsou zajímavé z hlediska jejich proměnlivosti v čase. Jedná se o individuální průběhy, které jsou výsledkem specifických podmínek pro podnikání FOP v regionech.

Ke koncentraci nezaniklých FOP v regionech nedochází, dosahované hodnoty HHI indexů jsou nízké, dosahují dlouhodobě hodnoty mezi 894 až 915, viz tab.č.16 a tab.č.5.

U hrubých podílů vzniků a zániků vidíme, že jejich hodnoty jsou mírně odlišné v závislosti na regionu, viz tab.č.16 a také obr.č.28. Vyšší hodnoty hrubých podílů zániků než vzniků jsou změřeny zejména u Karlovarského kraje, Libereckého kraje a Ústeckého kraje. Dosahované hodnoty HHI indexů ukazují, že ani **ke koncentraci hrubých podílů vzniků i zániků FOP v regionech nedochází**.

9) Fyzické osoby podnikatelé v секcích hlavní činnosti

Z pohledu hlavní činnosti podnikání, viz kap.4.2, tab.č.17., je nejvíce nezaniklých FOP v sekci G) „Velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba vozidel“, kde je registrováno cca 480 tisíc nezaniklých, což je cca 22,64% ze všech nezaniklých FOP v ČR, viz tab.č.17. Následuje sekce M) „Profesní, vědecké a technické činnosti“ s celkem 307,8 tisíci nezaniklých FOP, což je cca 14,52% a dále sekce F) „Stavebnictví“ s 286,3 tisíci nezaniklých FOP, což je 13,50% ze všech nezaniklých FOP v ČR.

Roční míry vzniků i zániků FOP v секcích se vzájemně velmi odlišují a to jak svými dosahovanými hodnotami, tak i tvarem časových průběhů, viz obr.č.29 a obr.č.30. Zajímavé se jeví nejen samotné průběhy u všech секcí, ale také srovnání průběhů v секcích pro FOP s průběhy v секcích pro obchodní společnosti. Zatímco v sekci I) „Ubytování, stravování a pohostinství“ u FOP došlo od roku 2014 k absolutnímu poklesu nezaniklých FOP a k **nárůstu roční míry zániků nad roční mírou vzniků** FOP, tak u obchodních společností v dané sekci došlo v roce 2017 naopak k velmi výraznému nárůstu roční míry **vzniků**, což pravděpodobně souvisí se zaváděním EET, jehož důsledkem bylo zakládání nových obchodních společností v sekci. Podobně u sekce Q) „Zdravotní a sociální péče“. V této sekci došlo k výrazným nárůstům roční míry **vzniků** obchodních společností počínaje rokem 2008 a následně, u FOP, k výraznému poklesu počtu nezaniklých FOP a k výrazným nárůstům roční míry **zániků** počínaje rokem 2013, což pravděpodobně souvisí s migrací lékařských praxí do formy obchodních společností.

Ke koncentraci počtu nezaniklých FOP v секcích nedochází, hodnota HHI indexu je stále pod hranicí 1 500 pro mírnou koncentraci, viz hodnoty jejich HHI indexů v tab.č.18 a stupnici HHI indexu v tab.č.5.

U hrubých podílů vzniků a zániků FOP za celé období 2013 až 2021 v секcích, viz tab.18, vidíme výrazné odlišnosti v jejich hodnotách mezi секcemi. Nejvyšší hodnoty hrubého podílu **vzniku** FOP v období 2013 až 2021 je u sekce J) „Informační a komunikační činnosti“ s 5,09%. Následuje sekce R) „Kulturní, zábavní a rekreační činnosti“ s 5,01%. U hrubého podílu **zániku** FOP je nejvyšší

hodnota 14,89% v sekci K) „Peněžnictví a pojišťovnictví“. Následuje sekce Q) „Zdravotní a sociální péče“, dále 4,60%. Ostatní viz tab.č.18. **U hrubých podílů vzniků a zániků FOP za období 2013 až 2021 ke koncentraci nedochází**, viz jejich nižší hodnoty HHI indexů (tj. 960,8 a 961,4) v tab.č.18 a stupnici HHI indexu v tab.č.5.

V kap.4.2.3 jsou uvedeny dva žebříčky setříděné podle počtu vzniklých a zaniklých FOP podle odvětví činnosti NACE první dva znaky k 31.12.2021, viz tab.č.19 a tab.č.20. Dále jsou uvedeny i konkrétní časové průběhy ročních počtů vzniklých a zaniklých FOP u vybraných odvětví činností NACE první dva znaky, viz obr.č.33 až obr.č.36. Z těchto grafů stojí za pozornost vysoké zániky FOP v oborech „41- Výstavba budov“, „56 Stravování a pohostinství“, „86 Zdravotní péče“, „92- Činnosti heren, kasin a sázkových kanceláří“, atd. Naproti tomu výraznější počty vzniků můžeme vidět u odvětví „11- Výroba nápojů“, „14 Výroba oděvů“, „62 Činnosti v oblasti informačních technologií“, „90- Tvůrčí, umělecké a zábavní činnosti“, „93-Sportovní, zábavní a rekreační činnosti“. U odvětví „79 Činnosti cestovních agentur,...“ je zaznamenán výrazný pokles vzniků v období 2020 a 2021, kdy se významně projevilo „kovidové“ omezení cestování.

10) Fyzické osoby podnikatelé v obcích a městech

Z pohledu podnikání FOP ve městech a obcích ČR, viz kap.4.3, je nejvíce nezanklých FOP ve velkých městech s počtem obyvatel 100 000 a více. Jedná se o města: Praha, Brno, Ostrava, Plzeň, Liberec a Olomouc. V těchto velkých městech je k 31.12.2021 registrováno celkem cca 560,1 tisíc nezanklých FOP, což je 26,42% ze všech nezanklých FOP v ČR, viz tab.č.21. U těchto měst připadá v souhrnu kolem 2 351 nezanklých FOP na 10 000 obyvatel, což je o 300 až téměř 600 více než u ostatních kategorií měst a obcí, viz obr.č.37.

Roční míry vzniků FOP v obcích a městech jsou většinou vyšší než roční míry jejich zániků, viz obr.č.38. U obcí a měst v kategorii od 10 000 do 99 999 obyvatel (tj. u tří kategorií) ale došlo v minulosti k přiblížení až k překrytí roční míry vzniku mírou zániku.

U nezanklých FOP v kategoriích měst a obcí ke koncentraci nedochází. V tab.č.22 jsou změřené hodnoty HHI indexu v období 2012 až 2021. Jejich hodnoty se v čase téměř nemění. Hodnota HHI indexu k 31.12.2021 je 1 370, která podle stupnice koncentrace v tab.č.5 neznámá koncentraci nezanklých FOP v kategoriích obcí a měst. Nicméně hodnoty HHI indexů již leží blízko hranice 1 500 pro mírnou koncentraci.

Hrubé podíly vzniků a zániků FOP v jednotlivých kategoriích obcí a měst v období 2013 až 2021 jsou vzájemně podobné, viz tab.č.22. U obcí a měst v kategorii od 10 000 do 99 999 obyvatel (tj. u

tří kategorií) je negativní ta skutečnost, že hrubý podíl zániků je vyšší než hrubý podíl vzniků. **Ke koncentraci hrubých podílů vzniků a zániků v kategoriích obcí a měst nedochází**, odpovídající hodnoty HHI indexů jsou 1 001 a 1 014, což podle stupnice v tab.č.5 neznamená koncentraci.

2 Vývoj počtu ekonomických subjektů ČR v letech 1990 až 2021

První náhled na vývoj počtu ekonomických subjektů od roku 1990 dává tab.č.1, kde jsou uvedeny roční počty vzniků, zániků a počty nezaniklých obchodních společností, fyzických osob podnikatelů, zahraničních osob a ostatních ekonomických subjektů. V následující tab.č.2 jsou uvedeny meziroční změny počtu nezaniklých ekonomických subjektů.

V historii let 1990 až 2017 zaznamenán **největší** počet nově vzniklých ekonomických subjektů v roce 1991 (681,3 tisíc) a **nejmenší** počet nově vzniklých ekonomických subjektů v roce 2005 (81,9 tisíc). Počty nově založených ekonomických subjektů se pohybují od roku 2000 relativně stabilně kolem hodnoty 100 000 ročně s odchylkou +/- 15 000. Naproti tomu, roční hodnoty zániků ekonomických subjektů vykazují dlouhodobě mírné nárůsty, kde největší počet zaniklých subjektů byl v roce 1993 (286,7 tisíc), v roce 2009 (99,3 tisíc) a v roce 2013 (152,7 tisíc). Důvody těchto vysokých počtů zániků byly zejména přeregistrace a aktualizace údajů u fyzických osob podnikatelů a u zahraničních osob. Časový vývoj vzniků a zániků ekonomických subjektů je znázorněn na obr.č.1. Zde je vidět dlouhodobý vývoj poklesu počtu nově vznikajících ekonomických subjektů a dlouhodobý vývoj nárůstu zániků.

Vzniky a zániky ekonomických subjektů v ČR podle údajů z Registru ekonomických subjektů k 31.12.2021

Období	Obchodní společnosti (OS)				Fyz. osoby podnikatele (FOP)				Zahraniční osoby (ZO)				Ostatní právnické osoby (PO)				Ekonomické subjekty celkem					
	Vzniklé (1)	Zaniklé (2)	v tom zaniklé fuzí, sloučením (2a)	Číselný přínásek (1)-(2) = (1)-(2a)	Vzniklé (6)	Zaniklé (6)	v tom zaniklé fuzí, sloučením (6a)	Číselný přínásek (7)-(6) = (7)-(6a)	Vzniklé (10)	Zaniklé (10)	v tom zaniklé fuzí, sloučením (10a)	Číselný přínásek (11)-(10) = (11)-(10a)	Vzniklé (14)	Zaniklé (14)	v tom zaniklé fuzí, sloučením (14a)	Číselný přínásek (15)-(14) = (15)-(14a)	Vzniklé (17)	Zaniklé (17)	v tom zaniklé fuzí, sloučením (17a)	Číselný přínásek (18)-(17) = (18)-(17a)		
před r.1990	2 317	8	0	2 309	4 746	279	0	4 467	91	0	0	91	11 523	92	15	11 431	18 677	379	15	18 298		
1990	4 128	67	0	4 061	304 143	8 683	0	295 460	294	1	0	293	13 658	283	10	13 375	322 223	9 034	10	313 189		
1991	24 374	308	8	24 066	641 235	23 796	0	617 439	567	5	1	562	15 113	553	25	14 560	681 289	24 662	34	656 627		
1992	25 192	1 019	23	24 173	236 749	94 739	1	142 010	1 111	64	1	1 047	14 914	1 640	38	13 274	52 640	97 462	63	180 504		
1993	25 994	1 015	28	24 979	169 929	283 662	3	-113 733	2 043	139	4	1 904	14 313	1 768	40	12 545	65 185	212 279	286 584	75	-74 305	
1994	24 221	962	12	23 259	188 915	16 728	0	172 187	4 219	255	0	3 964	10 250	2 131	44	8 119	73 304	227 605	20 076	56	207 529	
1995	21 872	1 174	21	20 698	158 957	17 425	0	141 532	5 059	407	0	4 652	12 735	1 822	59	10 913	84 217	198 623	20 828	80	177 795	
1996	19 784	1 423	30	18 361	138 485	25 762	0	112 723	3 774	767	2	3 007	8 962	1 689	73	7 273	91 490	171 005	29 641	105	141 364	
1997	20 654	833	93	19 821	132 034	19 859	2	112 175	6 857	1 509	3	5 348	6 456	1 984	410	4 472	95 962	166 001	24 185	508	141 816	
1998	19 945	992	191	18 953	121 296	16 334	3	104 962	9 752	1 843	7	7 909	7 005	2 896	535	4 109	100 071	157 998	22 065	736	135 933	
1999	21 070	1 085	193	19 985	122 522	17 846	1	104 676	11 962	2 070	5	9 892	6 678	2 400	402	4 278	104 349	162 232	23 401	601	138 831	
2000	17 216	1 235	220	15 981	85 993	25 031	0	60 962	1 952	1 034	3	9 18	8 092	2 203	639	5 889	110 238	113 253	29 503	862	83 750	
2001	11 682	1 363	192	10 319	69 699	30 273	0	39 426	1 172	1 112	1	60	12 932	2 533	321	10 399	120 637	95 485	35 281	514	60 204	
2002	11 249	2 265	294	8 984	69 246	24 450	1	44 796	1 696	1 392	0	304	12 395	2 378	658	10 017	130 654	94 586	30 485	953	64 101	
2003	12 756	3 061	408	9 695	69 260	24 332	1	44 928	2 031	997	0	1 034	17 758	2 424	524	15 334	145 988	101 805	30 814	933	70 991	
2004	15 976	3 139	410	12 837	58 979	42 388	0	16 591	2 810	923	0	1 887	8 860	2 091	572	6 769	152 757	86 625	48 541	982	38 084	
2005	15 781	3 196	445	12 585	53 293	35 707	1	17 586	4 435	1 008	4	3 427	8 404	3 122	646	5 282	158 039	81 913	43 033	1 096	38 880	
2006	18 634	3 513	512	15 121	55 986	36 470	0	19 516	5 214	906	2	4 308	7 894	1 529	432	6 365	164 404	87 728	42 418	946	45 310	
2007	25 838	4 731	593	21 107	66 112	42 581	4	23 531	6 615	917	0	5 698	8 711	1 251	269	7 460	171 864	107 276	49 480	866	57 796	
2008	24 810	4 720	663	20 090	76 539	48 773	1	27 766	9 749	1 489	3	8 260	9 520	1 171	183	8 349	180 213	120 618	56 153	850	64 465	
2009	23 660	5 508	658	18 152	78 317	89 985	0	-11 668	10 484	1 766	4	8 718	9 379	1 328	159	8 051	188 264	121 840	98 587	821	23 253	
2010	24 297	5 566	662	18 731	84 341	48 738	2	35 603	6 513	4 374	2	2 139	9 574	2 104	133	7 470	195 734	124 725	60 782	799	63 943	
2011	22 966	5 769	660	17 197	83 501	39 636	1	43 865	7 819	9 158	1	-1 339	8 576	1 124	243	7 452	203 186	122 862	55 687	905	67 175	
2012	23 255	5 934	637	17 321	72 589	41 220	1	31 369	6 509	9 876	3	-3 367	8 074	1 236	130	6 838	210 024	110 427	58 266	771	52 161	
2013	23 604	5 961	653	17 643	63 954	106 152	1	-42 198	5 014	34 018	0	-29 004	8 833	4 572	93	4 261	214 285	101 405	150 703	747	-49 298	
2014	25 544	5 728	649	19 816	58 132	46 402	0	11 730	4 407	5 004	0	-597	5 040	880	59	4 160	218 445	93 123	58 014	708	35 109	
2015	27 273	7 281	722	19 992	59 348	47 342	0	12 006	4 721	4 248	0	473	6 123	786	100	5 337	223 782	97 465	59 657	822	37 808	
2016	29 141	8 762	682	20 379	57 587	46 367	0	11 220	5 113	3 734	0	1 379	7 076	1 488	97	5 588	229 370	98 917	60 351	779	38 566	
2017	32 573	12 225	807	20 348	58 661	47 382	0	11 279	5 567	4 014	0	1 553	6 369	1 832	70	4 537	233 907	103 170	65 453	877	37 717	
2018	31 630	13 457	779	18 173	59 293	46 749	0	12 544	5 451	3 579	0	1 872	5 339	2 270	62	3 069	236 976	101 713	66 055	841	35 658	
2019	30 078	15 769	830	14 309	60 174	80 571	0	-20 397	6 335	3 934	1	2 401	5 476	2 044	50	3 432	240 408	102 063	102 318	881	-255	
2020	27 235	16 141	946	11 094	57 279	42 044	0	15 235	5 973	3 293	0	2 680	4 962	1 900	65	3 062	243 470	95 449	63 378	1 011	32 071	
2021	29 823	14 461	861	15 362	62 095	41 586	0	20 509	6 944	4 127	0	2 817	4 757	4 347	56	410	243 880	103 619	64 521	917	39 098	
k 31.12.2021 celkem	714 572	158 671	13 882	555 901	3 679 389	1 559 292	23	2 120 097	162 253	107 963	47	54 290	305 751	61 871	7 212	243 880	4 861 965	1 887 797	21 164	2 974 168	-----	-----

Zdroj: Registr ekonomických subjektů (RES) - vlastní výpočty, Průběh: ČR EF 2022

Tab.č. 1: Vývoj počtu ekonomických subjektů evidovaných v RES

Meziroční změny počtů nezaniklých ekonomických subjektů (hodnoty vždy ke konci roku)										
Období	Obchodní společnosti		Fyzické osoby-podnikatelé		Zahraníční osoby		Ostatní právnické osoby		Ekonomické subjekty celkem	
	Počet nezaniklých (v tisících)	Meziroční změna	Počet nezaniklých (v tisících)	Meziroční změna	Počet nezaniklých (v tisících)	Meziroční změna	Počet nezaniklých (v tisících)	Meziroční změna	Počet nezaniklých (v tisících)	Meziroční změna
před r.1990	2,3		4,5		0,1		11,4		18,3	
1990	6,4	175,9%	299,9	6614,3%	0,4	322,0%	24,8	117,0%	331,5	1711,6%
1991	30,4	377,8%	917,4	205,9%	0,9	146,4%	39,4	58,7%	988,1	198,1%
1992	54,6	79,4%	1 059,4	15,5%	2,0	110,7%	52,6	33,7%	1 168,6	18,3%
1993	79,6	45,7%	945,6	-10,7%	3,9	95,5%	65,2	23,8%	1 094,3	-6,4%
1994	102,8	29,2%	1 117,8	18,2%	7,9	101,7%	73,3	12,5%	1 301,8	19,0%
1995	123,5	20,1%	1 259,4	12,7%	12,5	59,2%	84,2	14,9%	1 479,6	13,7%
1996	141,9	14,9%	1 372,1	9,0%	15,5	24,0%	91,5	8,6%	1 621,0	9,6%
1997	161,7	14,0%	1 484,3	8,2%	20,9	34,5%	96,0	4,9%	1 762,8	8,7%
1998	180,7	11,7%	1 589,2	7,1%	28,8	37,9%	100,1	4,3%	1 898,8	7,7%
1999	200,7	11,1%	1 693,9	6,6%	38,7	34,4%	104,3	4,3%	2 037,6	7,3%
2000	216,6	8,0%	1 754,9	3,6%	39,6	2,4%	110,2	5,6%	2 121,3	4,1%
2001	227,0	4,8%	1 794,3	2,2%	39,6	0,2%	120,6	9,4%	2 181,5	2,8%
2002	235,9	4,0%	1 839,1	2,5%	40,0	0,8%	130,7	8,3%	2 245,6	2,9%
2003	245,6	4,1%	1 884,0	2,4%	41,0	2,6%	146,0	11,7%	2 316,6	3,2%
2004	258,5	5,2%	1 900,6	0,9%	42,9	4,6%	152,8	4,6%	2 354,7	1,6%
2005	271,1	4,9%	1 918,2	0,9%	46,3	8,0%	158,0	3,5%	2 393,6	1,7%
2006	286,2	5,6%	1 937,7	1,0%	50,6	9,3%	164,4	4,0%	2 438,9	1,9%
2007	307,3	7,4%	1 961,2	1,2%	56,3	11,3%	171,9	4,5%	2 496,7	2,4%
2008	327,4	6,5%	1 989,0	1,4%	64,6	14,7%	180,2	4,9%	2 561,2	2,6%
2009	345,5	5,5%	1 977,3	-0,6%	73,3	13,5%	188,3	4,5%	2 584,4	0,9%
2010	364,3	5,4%	2 012,9	1,8%	75,4	2,9%	195,7	4,0%	2 648,4	2,5%
2011	381,5	4,7%	2 056,8	2,2%	74,1	-1,8%	203,2	3,8%	2 715,5	2,5%
2012	398,8	4,5%	2 088,2	1,5%	70,7	-4,5%	210,0	3,4%	2 767,7	1,9%
2013	416,4	4,4%	2 046,0	-2,0%	41,7	-41,0%	214,3	2,0%	2 718,4	-1,8%
2014	436,2	4,8%	2 057,7	0,6%	41,1	-1,4%	218,4	1,9%	2 753,5	1,3%
2015	456,2	4,6%	2 069,7	0,6%	41,6	1,2%	223,8	2,4%	2 791,3	1,4%
2016	476,6	4,5%	2 080,9	0,5%	43,0	3,3%	229,4	2,5%	2 829,9	1,4%
2017	497,0	4,3%	2 092,2	0,5%	44,5	3,6%	233,9	2,0%	2 867,6	1,3%
2018	515,1	3,7%	2 104,8	0,6%	46,4	4,2%	237,0	1,3%	2 903,3	1,2%
2019	529,4	2,8%	2 084,4	-1,0%	48,8	5,2%	240,4	1,4%	2 903,0	0,0%
2020	540,5	2,1%	2 099,6	0,7%	51,5	5,5%	243,5	1,3%	2 935,1	1,1%
2021	555,9	2,8%	2 120,1	1,0%	54,3	5,5%	243,9	0,2%	2 974,2	1,3%

Zdroj: Registr ekonomických subjektů ČSÚ, vlastní výpočty, Pirohanič, CRIF 2022

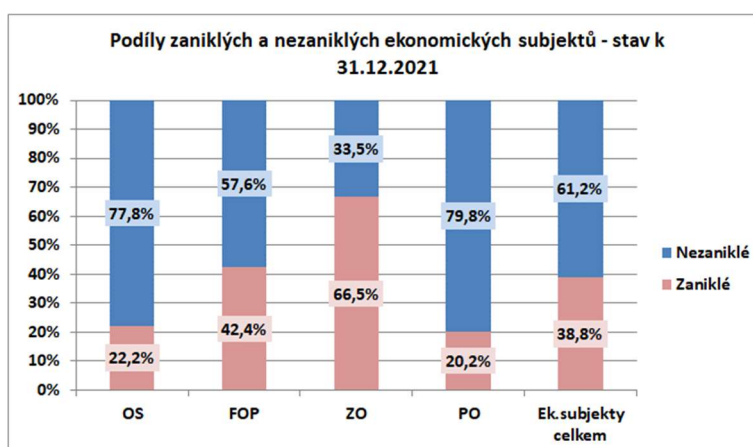
Tab.č. 2: Meziroční změny nezaniklých ekonomických subjektů evidovaných v RES

Obr.č. 1: Vývoj vzniků a zániků ekonomických subjektů

Bilance vzniků a zániků ekonomických subjektů ČR k 31.12.2021										
Stav	Obchodní společnosti (OS)		Fyz.osoby podnikatelé (FOP)		Zahraniční osoby (ZO)		Ostatní právnické osoby (PO)		Ekonomické subjekty celkem	
	Počet	Podíl	Počet	Podíl	Počet	Podíl	Počet	Podíl	Počet	Podíl
Zaniklé	158 671	22,2%	1 559 292	42,4%	107 963	66,5%	61 871	20,2%	1 887 797	38,8%
Nezaniklé	555 901	77,8%	2 120 097	57,6%	54 290	33,5%	243 880	79,8%	2 974 168	61,2%
Celkem vzniklé	714 572	100,0%	3 679 389	100,0%	162 253	100,0%	305 751	100,0%	4 861 965	100,0%

Tab.č. 3: Vzniky a zániky ekonomických subjektů v období 1990 až 2021

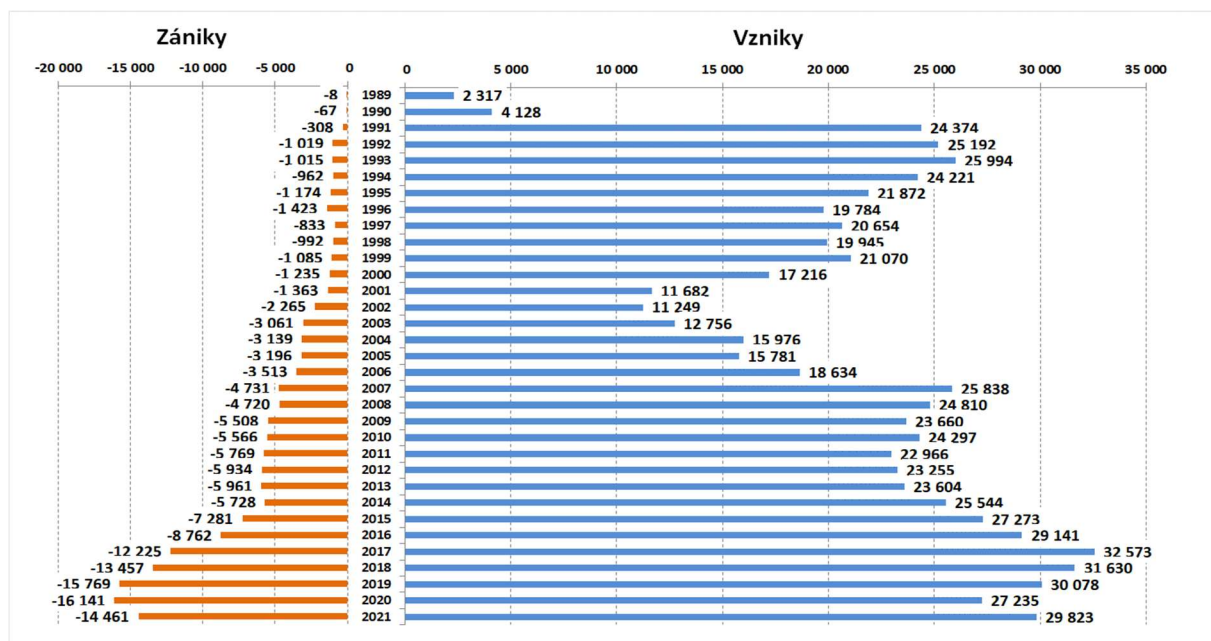
Obr.č. 2: Podíly zaniklých a nezaniklých ekonomických subjektů k 31.12.2021

3 Obchodní společnosti

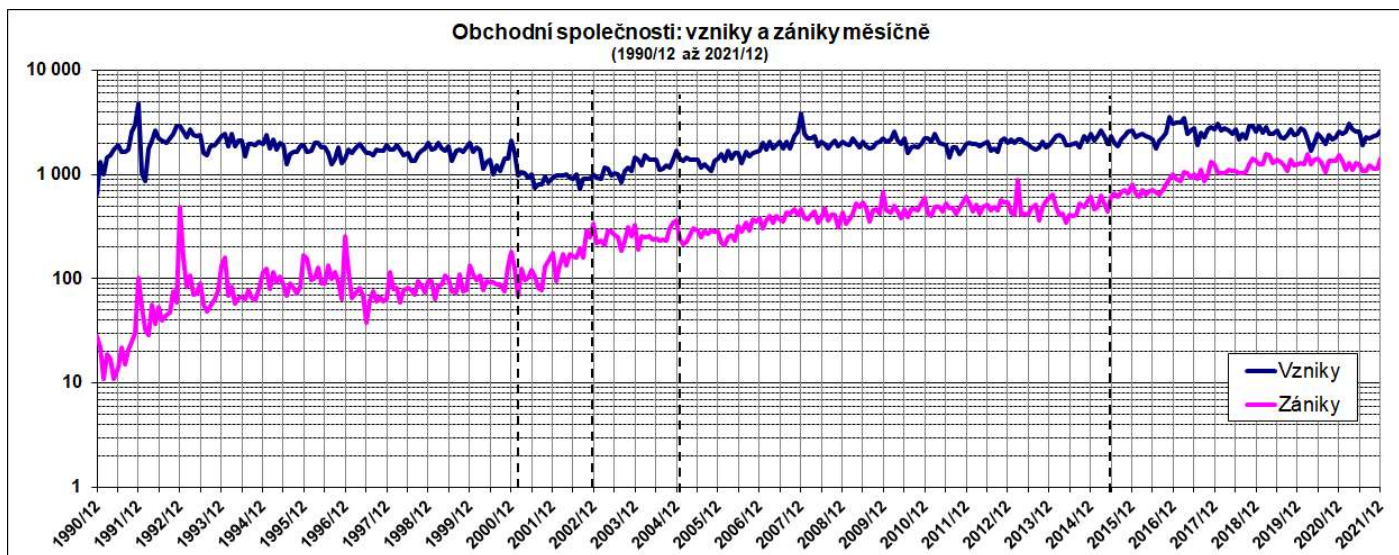
V historii let 1992 až 2021 byl zaznamenán **největší** počet **nově vzniklých** obchodních společností v roce 2017 (cca 32,5 tisíc) a **nejmenší** počet nově vzniklých obchodních společností v roce 2002 (cca 11,2 tisíc), pomineme-li začátek vývoje v roce 1990. Za celý rok 2021 vzniklo 29,8 tisíc nových obchodních společností, tj. o 2,6 tisíc více než v předchozím roce 2020.

Zániky obchodních společností vykazují dlouhodobě vzrůstající hodnoty, kdy největší počet zániků byl zaznamenán v roce 2020 (cca 16,1 tisíc). V roce 2021 zaniklo 14,5 tisíc obchodních společností. Roční hodnoty vzniků a zániků ekonomických subjektů jsou uvedeny v tab.č.1. Počty nezániklých obchodních společností ke konci roku jsou uvedeny v tab.č.1 a také v tab.č.2, kde jsou spočteny i odpovídající meziroční změny. Roční hodnoty vzniků a zániků obchodních společností jsou uvedeny také graficky na obr.č.3 a měsíční hodnoty vzniků a zániků obchodních společností jsou uvedeny v grafu na obr.č.4. Pokles čistých ročních přírůstků obchodních společností pozorovaný v letech 2018 až 2020 se v roce 2021 již zastavil. Čistý přírůstek v roce 2021 dosáhl hodnotu 15,4tisíc.

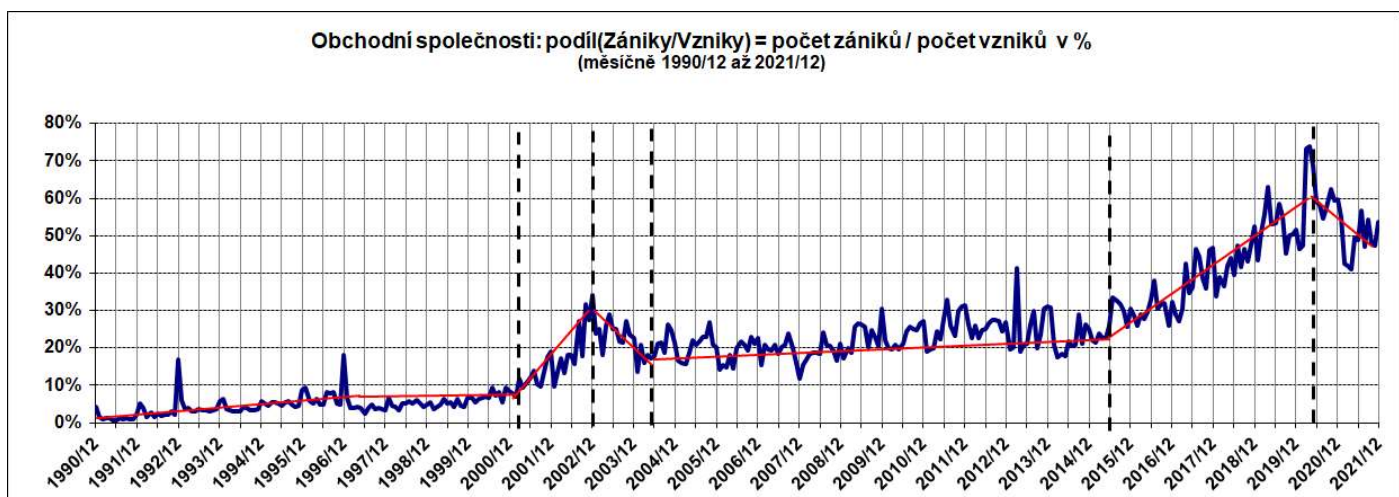
V dalším grafu na obr.č.5 je ukázán vývoj poměru počtu zaniklých obchodních společností k počtu vzniklým obchodním společnostem v jednotlivých měsících. Z grafu je patrné, jak se poměr počtů zaniklých k vzniklým obchodním společnostem mění v čase. V období 2001 až 2003 se tento poměr zvýšil z počáteční hodnoty cca 5% na cca 25% ke konci roku 2003. Od roku 2004 do roku 2016 se hodnota poměru postupně zvyšovala z 20% na cca 25% s rozptylem +/-5%. Poté nastal prudký nárůst poměru až na hodnotu 50% až 60%. Příčin těchto změn poměru mezi vzniků a zániky je pravděpodobně celá řada, nicméně jednou z nich se jeví postupné změny vyvolané potřebami ekonomiky.

Obr.č. 3: Vývoj vzniků a zániků OS – roční hodnoty

Obr.č. 4: Vývoj vzniků a zániků OS – měsíčně

Obr.č. 5: Vývoj poměru zániky / vzniky OS – měsíčně

3.1 Obchodní společnosti v Praze a v krajích

Dlouhodobý vývoj počtů nezaniklých obchodních společností v Praze a krajích je uveden v tab.č.4. Zde jsou uvedeny počty nezaniklých obchodních společností vždy ke konci roku. Tyto hodnoty byly zjištěny z údajů v registru ekonomických subjektů z ledna 2022.

Z tab.č.4 vyplývá, že největší počet nezaniklých obchodních společností k 31.12.2021 byl změřen v Praze, kde jejich počet byl cca 243,4 tisíc, což je 43,78% ze všech 555,9 tisíc nezaniklých obchodních společností v ČR. Následuje Jihomoravský kraj s 11,90% a dále Středočeský kraj s 7,56%. Na druhou stranu nejmenší zastoupení obchodních společností má kraj Vysočina s 2,11% a Karlovarský kraj s 1,83%.

Pro analýzu vývoje vzniků a zániků se místo absolutních hodnot jeví vhodnější zjišťovat veličiny poměřující počty vzniků a zániků k celkovým počtům v dané kategorii. Jedná se o identifikaci měr vzniků a zániků ve zvoleném čase a za zvolený časový interval (období). Pro vyhodnocení míry vzniků a zániků obchodních společností v jednotlivých regionech byly zvoleny tyto přístupy:

- vyhodnocení ročních měr vzniků a zániků a
- vyhodnocení hrubých podílů vzniků a zániků za celé období 2013 až 2021 a
- vyhodnocení stupně koncentrace vzniků a zániků a počtů nezaniklých subjektů

Nezaniklé obchodní společnosti v krajích	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2021 v %
Praha	293	2 039	9 322	16 738	25 389	33 814	41 443	47 890	55 100	62 535	71 152	77 341	81 484	85 765	90 372	95 856	101 600	108 884	119 838	130 355	140 046	150 340	159 978	169 636	179 874	190 519	200 721	210 267	218 769	226 504	232 173	236 583	243 356	43,78%
Středočeský kraj	342	672	2 190	4 273	6 120	7 872	9 455	10 894	12 469	13 963	15 529	16 837	17 716	18 479	19 383	20 510	21 548	22 782	24 509	26 023	27 360	28 609	29 730	30 937	31 959	33 188	34 711	36 253	38 070	39 458	40 272	41 022	42 010	7,56%
Jihočeský kraj	205	337	1 575	2 870	4 048	5 074	5 894	6 645	7 492	8 364	9 241	9 982	10 415	10 649	10 852	11 376	11 898	12 370	12 929	13 370	13 789	14 133	14 586	15 017	15 376	15 616	15 936	16 462	17 182	17 733	18 223	18 693	19 323	3,48%
Plzeňský kraj	152	212	1 176	2 188	3 237	4 191	4 968	5 660	6 367	7 050	7 740	8 377	8 847	9 178	9 566	10 154	10 627	11 182	11 812	12 430	13 064	13 613	14 134	14 623	15 003	15 552	16 062	16 612	17 163	17 618	17 965	18 028	18 268	3,29%
Karlovarský kraj	53	113	679	1 135	1 620	2 040	2 403	2 749	3 119	3 467	3 900	4 296	4 533	4 741	5 011	5 384	5 743	6 208	6 973	7 734	8 189	8 549	8 863	9 111	9 294	9 536	9 811	10 051	10 324	10 370	10 540	10 175	10 150	1,83%
Ústecký kraj	169	394	1 633	3 107	4 554	5 860	6 960	8 010	8 969	9 910	10 784	11 498	11 961	12 389	12 774	13 290	13 740	14 308	15 068	15 752	16 393	16 979	17 529	17 972	18 381	18 902	19 473	19 977	20 295	20 895	21 391	21 515	21 656	3,90%
Liberecký kraj	87	282	1 238	2 243	3 120	3 968	4 708	5 305	5 900	6 444	6 951	7 389	7 680	7 882	8 127	8 471	8 714	9 006	9 364	9 705	9 996	10 256	10 497	10 821	11 092	11 431	11 786	12 300	12 816	13 224	13 596	13 975	14 313	2,57%
Královéhradecký kraj	159	345	1 315	2 511	3 498	4 386	5 102	5 847	6 674	7 293	7 922	8 476	8 822	9 055	9 252	9 640	9 957	10 233	10 582	10 960	11 286	11 645	11 973	12 303	12 602	13 054	13 537	14 021	14 550	15 065	15 521	15 855	16 136	2,90%
Pardubický kraj	110	261	1 087	2 092	2 856	3 584	4 193	4 776	5 345	5 859	6 392	6 817	7 074	7 258	7 456	7 779	8 044	8 290	8 612	9 022	9 357	9 744	10 066	10 391	10 774	11 179	11 694	12 255	12 867	13 456	14 029	14 365	14 846	2,67%
Vysočina	162	243	908	1 617	2 290	2 870	3 323	3 797	4 276	4 657	5 010	5 342	5 576	5 735	5 882	6 139	6 421	6 702	6 973	7 257	7 501	7 773	8 034	8 206	8 442	8 758	9 103	9 465	9 948	10 385	10 814	11 231	11 736	2,11%
Jihomoravský kraj	204	553	4 134	6 871	10 143	13 018	15 701	18 099	20 527	22 756	24 920	26 896	28 038	29 086	30 273	31 685	33 076	34 802	36 974	38 885	40 528	42 420	44 098	45 782	47 587	49 905	52 036	54 428	57 127	59 727	61 777	63 765	66 155	11,90%
Olomoucký kraj	93	190	1 190	2 094	2 974	3 718	4 456	5 155	5 891	6 530	7 099	7 608	7 929	8 097	8 301	8 714	9 096	9 552	10 118	10 704	11 204	11 706	12 175	12 624	13 122	13 755	14 464	15 350	16 109	16 918	17 569	18 180	18 756	3,37%
Zlínský kraj	122	362	1 652	2 735	3 903	4 916	5 846	6 637	7 494	8 179	8 963	9 565	9 886	10 096	10 347	10 712	11 077	11 495	11 924	12 367	12 685	13 089	13 408	13 801	14 138	14 606	15 086	15 661	16 348	16 913	17 400	17 856	18 377	3,31%
Moravskoslezský kraj	158	367	2 337	4 135	5 836	7 536	9 093	10 442	12 104	13 673	15 062	16 222	17 004	17 539	18 048	18 771	19 525	20 373	21 618	22 820	24 138	25 411	26 393	27 561	28 784	30 243	31 816	33 513	35 395	36 870	38 175	39 296	40 819	7,34%
C e l k e m	2 309	6 370	30 436	54 609	79 588	102 847	123 545	141 906	161 727	180 680	200 665	216 646	226 965	235 949	245 644	258 481	271 066	286 187	307 294	327 384	345 536	364 267	381 464	398 785	416 428	436 244	456 236	476 615	496 963	515 136	529 445	540 539	555 901	100,00%

Tab.č. 4: Zastoupení nezaniklých OS v regionech

3.1.1 Roční míry vzniků a zániků obchodních společností v krajích

Měřítkem roční míry vzniků a zániků obchodních společností byl zvolen podíl počtu vzniklých (resp. zaniklých) obchodních společností k průměrnému počtu nezanklých obchodních společností v daném období. Tyto roční míry byly počítány pro každý měsíc od roku 1990 až do 2021 podle následujících vzorců.

$$(1) \quad M_{Vzniky}(T) = \frac{\sum_{i=T-11}^T Vzniky(i)}{Avg\{Nezanikle(i)\}_{i=T-11}^T}$$

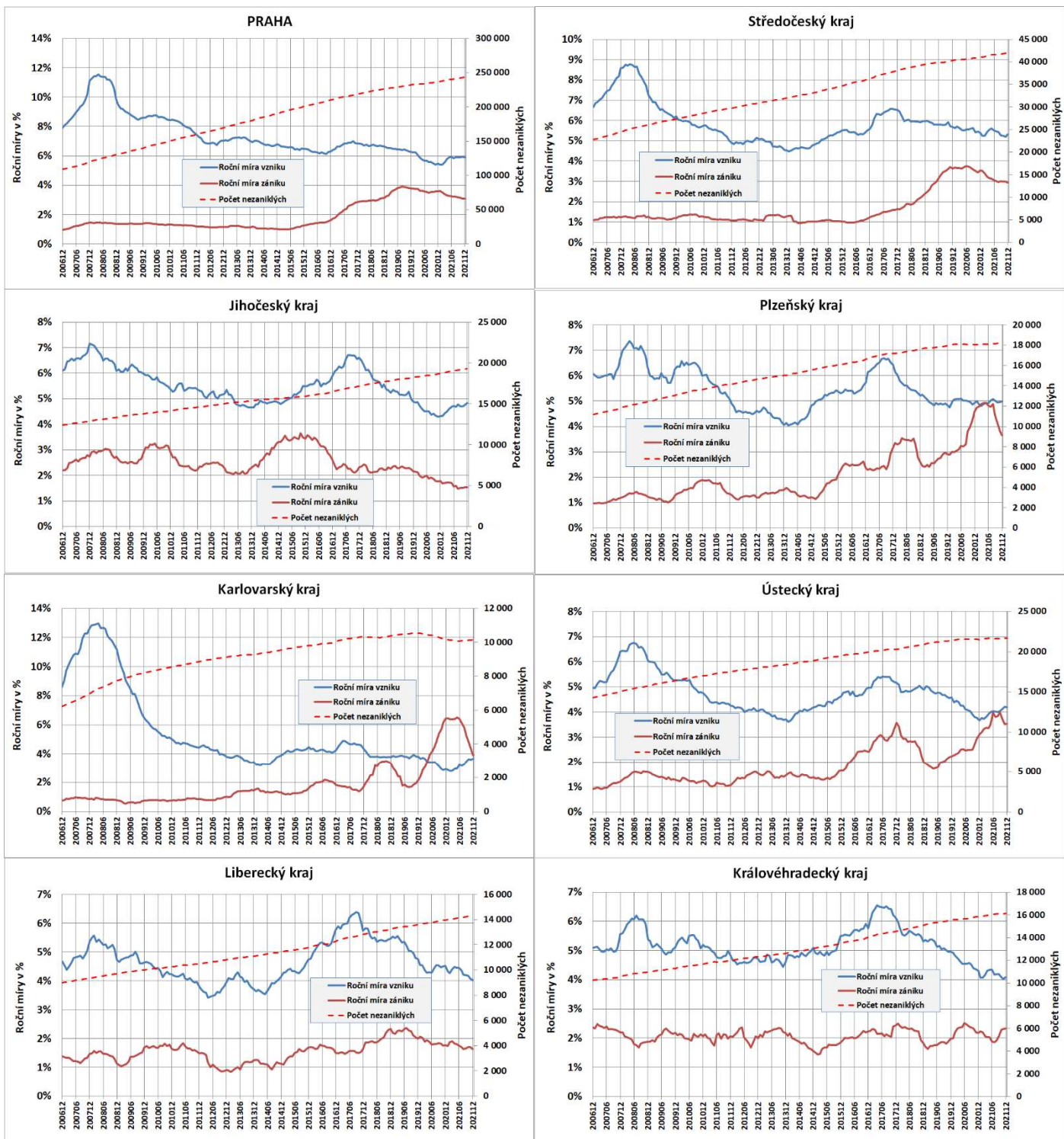
$$(2) \quad M_{Zaniky}(T) = \frac{\sum_{i=T-11}^T Zaniky(i)}{Avg\{Nezanikle(i)\}_{i=T-11}^T}$$

kde T je zvolený měsíc, $Vzniky(i)$ je zjištěný počet vzniků v i -tém měsíci a $Zaniky(i)$ je zjištěný počet zániků v i -tém měsíci, $Nezanikle(i)$ je zjištěný počet nezanklých obchodních společností **na začátku** i -tého měsíce a $Avg\{\}$ je operátor výpočtu průměrné hodnoty z hodnot počtu nezanklých obchodních společností zjištěných vždy na začátku měsíců.

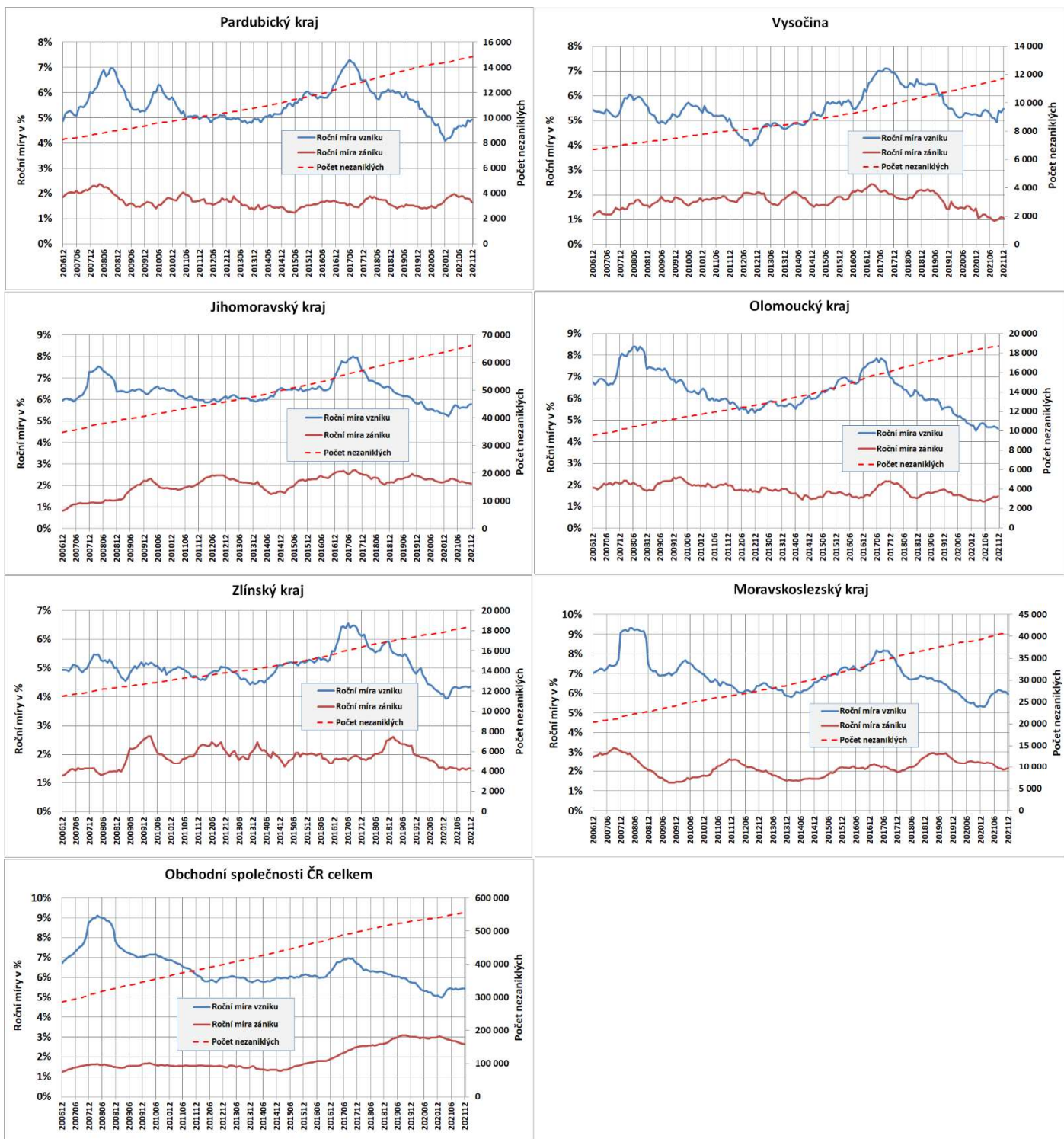
Stručně řečeno: roční míra vzniků a zániků v čase T je dána jako poměr počtu vzniklých a zaniklých obchodních společností v daném období (v našem případě je délka období 12 měsíců) k průměrnému počtu nezanklých společností v daném období, kdy průměr je počítán z hodnot nezanklých obchodních společností zjištěných na začátcích měsíců v daném období.

Výsledky měření vývoje roční míry vzniků a zániků pro regiony jsou ve formě grafů na obr.č.6 a na obr.č.7. Za počátek časových průběhů byl zvolen prosinec 2006. Z těchto grafů jsou vcelku dobře patrné odlišnosti ve vývoji ročních měr vzniků a zániků obchodních společností v jednotlivých regionech.

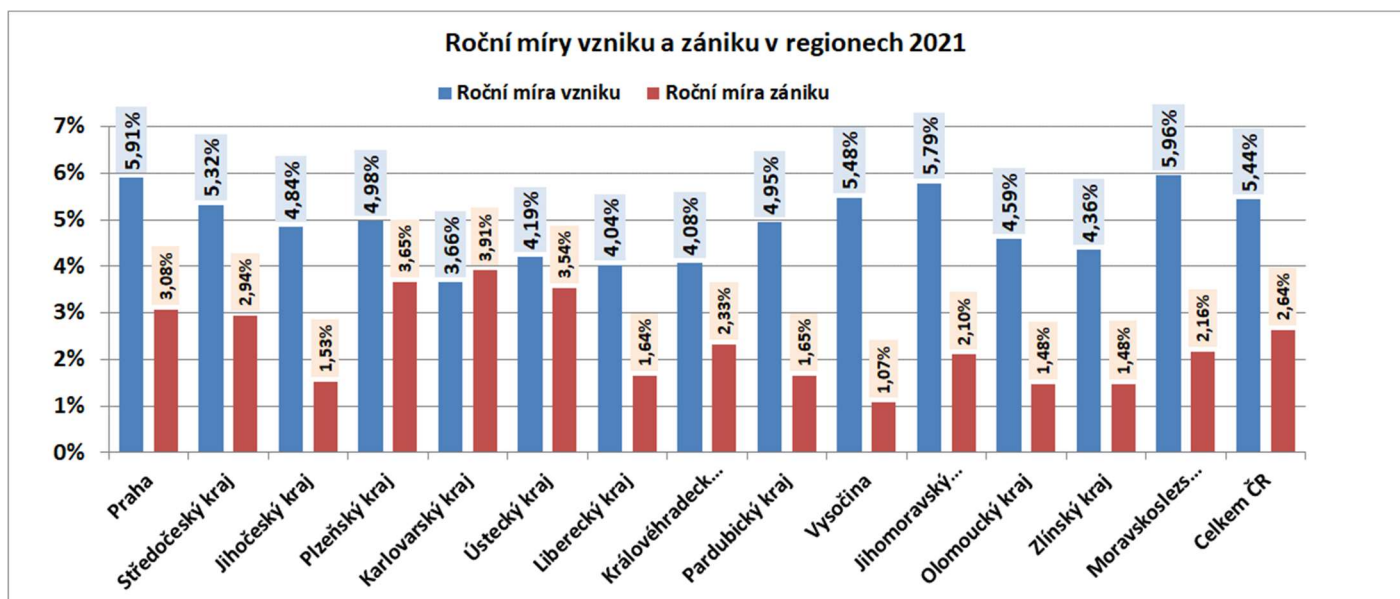
V následujícím grafu na obr.č.8 jsou dále uvedeny hodnoty ročních měr vzniků a zániků v jednotlivých regionech, které byly změřeny ke dni 31.12.2021. Jsou to hodnoty, které můžeme odečíst i v grafech na obr.č.6 a č.7.

Obr.č. 6: Vývoj roční míry vzniku a zániků OS v regionech - měsíčně

Obr.č. 7: Vývoj roční míry vzniků a zániků OS v regionech - měsíčně (pokračování 1.)

Obr.č. 8: Roční míry vzniků a zániků OS v regionech k 31.12.2021

Roční míra vzniků obchodních společností

Z hodnot na obr.č.8 vidíme, že největší **roční míra vzniku** obchodních společností, která byla změřena u Moravskoslezského kraje je 5,96%. Následuje Praha s hodnotou 5,91% a dále to je Jihomoravský kraj s mírou vzniku 5,79%. Na druhé straně nejmenší míra vzniku obchodních společností je změřena u Karlovarského kraje s mírou vzniku 3,66%. Následuje Liberecký kraj s mírou vzniku 4,04% a Královéhradecký kraj s hodnotou 4,08%. Hodnota míry vzniků obchodních společností k 31.12.2021 za celou ČR je 5,44%. Změřená směrodatná odchylka jednotlivých hodnot měř vzniků obchodních společností v krajích je 0,72%.

Roční míra zániků obchodních společností

Nejmenší **roční míra zániku** ke dni 31.12.2021 byla změřena 1,07% v kraji Vysočina. Následují Olomoucký kraj a Zlínský kraj s 1,78%. Za celou ČR je míra zániků obchodních společností k 31.12.2021 na hodnotě 2,64%. Změřená směrodatná odchylka jednotlivých hodnot měř zániků obchodních společností v krajích je 0,90%.

Z porovnání ročních měř vzniků a zániků v krajích je zřejmé, že :

- míry vzniků jsou cca 2,1 krát vyšší než míry zániků a
- směrodatná odchylka měř vzniků je cca 1,2 krát nižší než u zániků.

3.1.2 Střednědobé míry vzniků a zániků obch. společností a míry koncentrace

Pro vyhodnocení a srovnání vzniků a zániků subjektů v jednotlivých regionech za období 2013 až 2021 byly zvoleny ukazatele „**hrubý podíl vzniklých subjektů**“ a „**hrubý podíl zaniklých subjektů**“, které měří vcelku jednoduchým způsobem míru vzniků a míru zániků za celé zvolené období, v tomto případě devět let. Výpočty hrubých podílů můžeme ve zjednodušené formě vyjádřit následovně:

Hrubý podíl vzniků subjektů v regionu =

= Počet vzniklých subjektů v období 2013-2021 / Suma počátečních hodnot nezaniklých subjektů v období 2013-2021 v jednotlivých letech

Hrubý podíl zániků subjektů v regionu =

= Počet zaniklých subjektů v období 2013-2021 / Suma počátečních hodnot nezaniklých subjektů v období 2013-2021 v jednotlivých letech

Počtem vzniklých nebo zaniklých subjektů se rozumí celkové počty zjištěné za období od 1.1.2013 do 31.12.2021, což jsou tokové veličiny. Naproti suma počátečních hodnot nezaniklých subjektů v období 2013 až 2021 v jednotlivých letech jsou sumy ze stavových veličin a byly vypočteny následovně:

Suma počátečních hodnot nezaniklých subjektů v regionu =

= počet nezaniklých subjektů v regionu k 1.1.2013 + k 1.1.2014 + ... + k 1.1.2021

Další měřenou veličinou je **míra koncentrace**. A to jak počtů vzniklých, zaniklých a nezaniklých subjektů, tak i hrubých podílů změřených v jednotlivých regionech. Míry koncentrace byly nejprve změřeny pomocí Lorenzovy křivky, vyjadřující nerovnoměrnost rozložení počtu subjektů v jednotlivých kategoriích (v Praze a v krajích). Nicméně pro analýzu byla zvolena jednodušší metoda měření nerovnoměrnosti rozložení pomocí tzv. Herfindahlova indexu koncentrace (také označován jako Herfindahl-Hirschman Index nebo **HHI Index**). HHI index je vypočten jako součet

kvadrátů jednotlivých podílů změřených hodnot v regionech. Postup výpočtu HHI indexu byl následující.

Podíl hodnoty měřené veličiny n v i -té kategorii, označený jako s_i je vypočten podle vzorce

$$(3) \quad s_i = 100 \times \frac{n_i}{\sum_{j=1}^N n_j}$$

kde n_j je hodnota měřené veličiny v j -té kategorii a N je celkový počet kategorií. Hodnota HHI indexu je pak dána jako součet kvadrátů vypočtených podílů, tj.:

$$(4) \quad HHI = \sum_{j=1}^N s_j^2$$

Pro vyhodnocení stupně koncentrace subjektů v regionech na základě znalosti vypočtené hodnoty HHI indexu platí následující meze

- pokud hodnota HHI je **menší než 1500**, pak **ke koncentraci nedochází**,
- pokud hodnota HHI leží **mezi 1500 až 2500**, pak je **koncentrace mírná**,
- pokud hodnota HHI je **větší než 2500**, pak je **koncentrace vysoká**.

Tab.č. 5: Meze hodnot HHI indexu pro kategorizaci míry koncentrace

Meze pro kategorizaci míry koncentrace jsou převzaty z Federální obchodní komise USA z dokumentu „Horizontal Merger Guidelines“ na straně 19 na webu :

<https://www.justice.gov/sites/default/files/atr/legacy/2010/08/19/hmg-2010.pdf>.

Pozn.: Stejně vzorce jsou použity i pro měření v sekcích NACE a v kategoriích obcí a měst s tím, že změřené veličiny pro regiony jsou nahrazeny změřenými veličinami pro sekce NACE resp. pro kategorie obcí a měst. Viz dále.

Základní údaje o vzniklých a zaniklých obchodních společnostech v Praze a v krajích za celé 9 leté období 2013 až 2021 jsou uvedeny v tab.č.6 a také na obr.č.9.

Z hlediska absolutních počtů jsou největší počty vzniklých i zaniklých obchodních společností v Praze. Je to dáno tím, že v Praze má sídlo nejvíc obchodních společností. K 31.12.2021 to bylo cca 243,4 tisíc nezaniklých obchodních společností, což je 43,78% ze všech nezaniklých v ČR. Tomu odpovídá i příslušná hodnota HHI indexu ve výši 2 259, což podle výše uvedené klasifikační

stupnice znamená **mírnou koncentraci** nezaniklých obchodních společností v regionech, ale **už docela blízko hranice pro vysokou koncentraci**.

Koncentrace nezaniklých obchodních společností v regionech se v čase postupně mírně zvyšovala až do roku 2017, což je patrné z hodnot HHI indexů, které se zvyšují z hodnoty 2 152 změřeném k 31.12.2012, až na hodnotu 2 272 k 31.12.2017. Od roku 2018 došlo k mírnému poklesu HHI indexu na hodnotu 2 259 k 31.12.2021. Viz tab.č.6.

Z hlediska **hrubého podílu vzniklých** obchodních společností je největší hodnota 6,65% dosahována v Moravskoslezském kraji a také v Praze s hodnotou 6,49%. Nejmenší hodnoty **hrubého podílu vzniklých** obchodních společností dosahuje Karlovarský kraj s 3,85% a také Ústecký kraj se 4,49%. Ostatní hodnoty viz tab.č.6 a také obr.č.9.

Z hlediska **hrubého podílu zaniklých** obchodních společností je nejvyšší hodnota 2,77% dosahována v Plzeňském kraji a nejmenší hrubý podíl zaniklých obchodních společností je v Pardubickém kraji s hodnotou 1,60%.

Na celostátní úrovni je hrubý podíl **vzniklých** obchodních společností v regionech na úrovni 6,02% se směrodatnou odchylkou +/- 0,76% a hrubý podíl **zaniklých** obchodních společností na úrovni 2,34% se směrodatnou odchylkou +/- 0,38%.

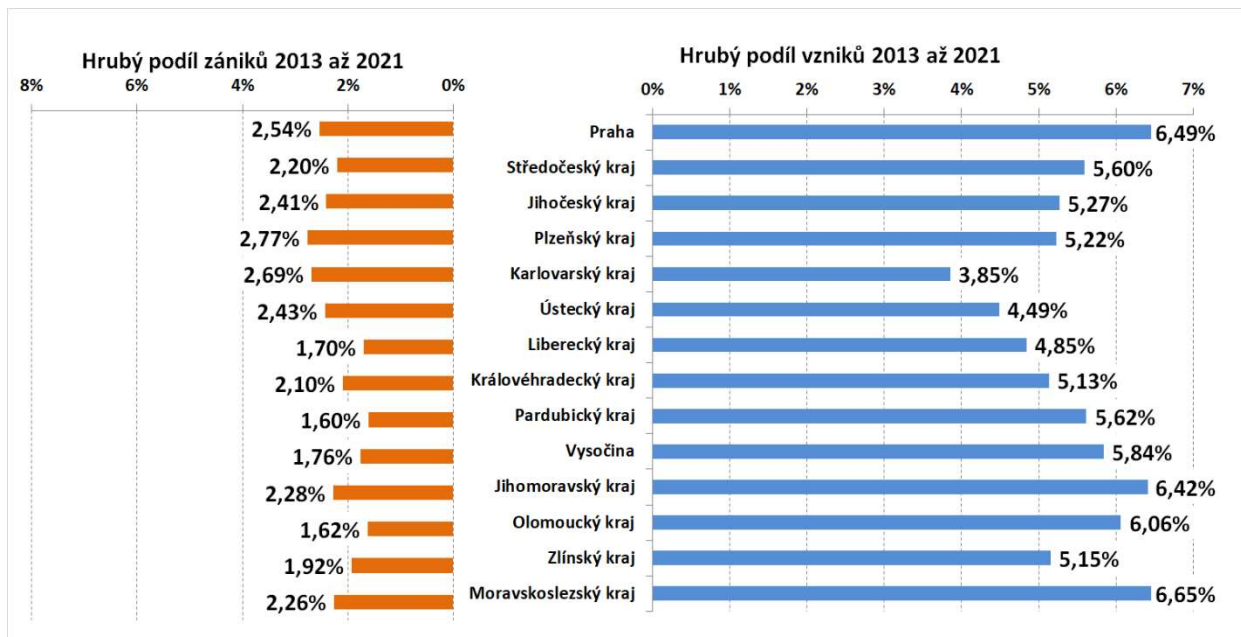
Z hlediska hrubých podílů vzniků a zániků v posledních letech jako celku je zřejmé, že hrubý podíl vzniků nových obchodních společností (6,02%) výrazně převažuje nad hrubým podílem jejich zániků (2,34%). Nové obchodní společnosti stále více vznikají než zanikají a výsledkem tohoto procesu je nárůst počtu nezaniklých obchodních společností z cca 398,8 tisíc k 31.12.2012 na cca 515,9 tisíc k 31.12.2021, tj. nárůst o cca 39,4%.

Z porovnání hrubých podílů vzniků a zániků v regionech v období 2013-2021 vyplývá, že:

- hrubý podíl vzniků je 2,6 krát vyšší než hrubý podíl zániků a
- směrodatná odchylka podílů vzniků je 2,0 krát vyšší než u podílů zániků.

Obchodní společnost																	
Vzniky a zániky ek. subjektů v regionech v období 2013 až 2021																	
REGION	Vzniklé v období 2013 až 2020	Zaniklé v období 2013 až 2020	Vzniklé v 2021	Nezaniklé k 31.12.2012	Nezaniklé k 31.12.2013	Nezaniklé k 31.12.2014	Nezaniklé k 31.12.2015	Nezaniklé k 31.12.2016	Nezaniklé k 31.12.2017	Nezaniklé k 31.12.2018	Nezaniklé k 31.12.2019	Nezaniklé k 31.12.2020	Nezaniklé k 31.12.2021	Hrubý podíl vnějších v období 2013 až 2021	Hrubý podíl zániků v období 2013 až 2021	Podíl nezaměstnaných v regionech k 31.12.2021	
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15) = ((1)+(3)) / ((5)+(6)+...+(12)+(13))	(16) = ((2)+(4)) / ((5)+(6)+...+(12)+(13))	(17) = (14) / (Celkem nezaměstnaných)
Praha	106 865	39 918	14 162	7 389	169 636	179 874	190 519	200 721	218 769	226 504	232 173	236 583	243 356	6,49%	2,54%	43,78%	
Středočeský kraj	16 024	5 939	2 210	1 222	30 937	31 959	33 188	34 711	36 253	38 070	40 272	41 022	42 010	5,60%	2,20%	7,56%	
Jihočeský kraj	7 002	3 326	920	290	15 017	15 376	15 616	15 936	17 182	17 733	18 223	18 693	19 323	5,27%	2,41%	3,48%	
Plzeňský kraj	6 863	3 458	902	662	14 623	15 003	15 552	16 062	17 163	17 618	17 965	18 028	18 268	5,22%	2,77%	3,29%	
Karlovarský kraj	3 066	2 002	370	395	9 111	9 294	9 536	9 811	10 051	10 324	10 540	10 175	10 150	3,85%	2,69%	1,83%	
Ústecký kraj	7 122	3 579	906	765	17 972	18 381	18 902	19 473	19 977	20 295	20 895	21 391	21 515	4,49%	2,43%	3,90%	
Liberecký kraj	4 810	1 656	570	232	10 821	11 092	11 431	11 786	12 300	12 816	13 224	13 596	14 313	4,85%	1,70%	2,57%	
Královéhradecký kraj	5 838	2 286	653	372	12 303	12 602	13 054	13 537	14 021	14 550	15 065	15 521	16 136	5,13%	2,10%	2,90%	
Pardubický kraj	5 514	1 540	722	241	10 391	10 774	11 179	11 694	12 255	12 867	13 456	14 029	14 846	5,62%	1,60%	2,67%	
Vysočina	4 419	1 394	628	123	8 206	8 442	8 758	9 103	9 465	9 948	10 385	10 814	11 736	5,84%	1,76%	2,11%	
Jihomoravský kraj	27 827	9 844	3 754	1 364	45 782	47 587	49 905	52 036	54 428	57 127	59 727	61 777	66 155	6,42%	2,28%	11,90%	
Olomoucký kraj	7 526	1 970	849	273	12 624	13 122	13 755	14 464	15 109	16 109	16 918	17 569	18 756	6,06%	1,62%	3,37%	
Zlínský kraj	6 515	2 460	789	268	13 801	14 138	14 606	15 086	16 348	16 913	17 400	17 856	18 377	5,15%	1,92%	3,31%	
Moravskoslezský kraj	17 687	5 952	2 388	865	27 561	28 784	30 243	31 816	33 513	35 395	36 870	38 175	40 819	6,65%	2,26%	7,34%	
Celkem ČR	227 078	85 324	29 823	14 461	398 785	416 428	436 244	456 236	486 963	515 136	529 445	540 539	555 901	6,02%	2,34%	100,00%	
HHI index :	2 546	2 504	2 596	2 887	2 152	2 203	2 241	2 267	2 272	2 269	2 261	2 257	2 259	728	736	2 259	

Tab.č. 6: Vzniky a zániky OS v regionech za posledních 9 let

Obr.č. 9: Hrubé podíly vzniků a zániků OS v regionech za poslední 9 let

3.2 Obchodní společnosti v sekcích hlavní činnosti

Dlouhodobý vývoj počtů nezaniklých obchodních společností v sekcích NACE je uveden v tab.č.7. Hodnoty byly zjištěny z údajů v registru ekonomických subjektů z ledna 2022.

Z tabulky vyplývá, že největší počet nezaniklých obchodních společností k 31.12.2021 byl změřen v sekci G) „Velkoobchod a maloobchod, opravy motorových vozidel“, kde jejich počet byl cca 140,6 tisíc, což je 25,28% ze všech nezaniklých obchodních společností v ČR. Následuje sekce L) „Činnosti v oblasti nemovitostí“ s cca 15,71% a sekce M) „Profesní, vědecké a technické činnosti“ s cca 14,28%.

Na druhou stranu nejmenší zastoupení obchodních společností má sekce O) „Veřejná správa, obrana a soc.pojištění“ s celkem pouze 21 nezaniklými obchodními společnostmi. Tento nízký počet je dán tím, že se jedná o sekci, v které obchodní společnosti nepodnikají. Následuje sekce D) „Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla...“, kde ke konci roku 2021 podnikalo 1,7 tisíc obchodních společností a dále sekce K) „Peněžnictví a pojišťovnictví“ s cca 3,7 tisíci nezaniklými obchodními společnostmi. Podrobněji viz tab.č.7.

Zde je nutné poznamenat, že v Registru ekonomických subjektů došlo od roku 2018 k výraznému zvýšení počtu obchodních společností s neurčenou kategorií převažující činnosti. Ke konci roku se jedná o celkem 15,4tisíc nezaniklých obchodních společností s neurčeným NACE. V registru je sice uváděn NACE „00“, ale tento NACE není obsažen v číselníku CZ NACE ani v číselníku NACE v Eurostatu. Podíl těchto společností s neurčeným NACE je již 2,78% ze všech nezaniklých obchodních společností.

V dalších kapitolách 3.2.1 a 3.2.2 následují údaje z vyhodnocení ročních měr vzniků a zániků a také vyhodnocení měr vzniků a zániků za období let 2013 až 2021 a jejich koncentrace.

Nezaniklé obchodní společnosti v sektorech NACE	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2021 v %
A) Zemědělství, lesnictví a rybníkářství	836	919	1 590	2 310	3 335	3 824	4 174	4 585	4 929	5 243	5 557	5 816	5 969	6 104	6 259	6 470	6 640	6 806	7 087	7 437	8 057	8 787	9 203	9 592	10 115	10 718	11 469	12 448	13 538	14 498	15 014	15 534	16 486	2,97%
B) Těžba a dobývání	20	28	83	143	202	239	263	287	310	325	330	341	352	351	351	358	359	355	361	368	370	383	382	398	412	410	419	425	427	427	429	429	428	0,08%
C) Zpracovatelský průmysl	358	1 014	4 858	8 886	12 194	15 025	17 409	19 417	21 472	23 298	25 038	26 633	27 679	28 477	29 190	30 278	31 263	32 341	33 608	35 087	36 585	38 077	39 416	40 590	41 807	43 450	45 074	46 846	48 629	50 336	51 802	53 066	54 958	9,89%
D) Výroba a rozvod el., plynu, tepla a klim. vzduchu	19	32	75	133	193	283	351	412	460	515	550	579	614	639	664	686	721	786	897	1 037	1 387	1 670	1 692	1 714	1 722	1 723	1 732	1 722	1 736	1 745	1 741	1 738	1 724	0,31%
E) Zásobování vodou, odpadní vody, odpady, sanace	48	68	181	290	461	637	766	873	956	1 069	1 176	1 250	1 298	1 333	1 374	1 433	1 474	1 572	1 684	1 866	2 116	2 404	2 592	2 737	2 876	3 058	3 227	3 388	3 520	3 671	3 865	4 114	4 265	0,77%
F) Stavebnictví	97	571	2 885	5 395	7 327	8 921	10 237	11 378	12 717	14 324	15 989	17 142	18 033	18 799	19 721	20 930	22 159	23 541	25 395	27 529	29 629	31 589	33 184	34 756	36 853	38 192	39 625	40 821	42 092	43 311	44 578	45 455	46 735	8,41%
G) Velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba mot. vozidel	319	1 201	9 973	19 771	30 636	40 610	50 010	57 400	64 892	72 033	80 282	85 872	88 856	90 956	93 081	96 315	99 127	102 588	106 614	110 622	113 907	117 602	121 224	125 401	129 470	133 712	137 361	140 863	143 349	143 573	142 668	140 901	140 551	25,28%
H) Doprava a skladování	25	164	802	1 477	2 044	2 535	2 969	3 394	3 862	4 319	4 758	5 118	5 391	5 592	5 831	6 234	6 618	7 056	7 537	8 063	8 539	8 970	9 430	9 890	10 247	10 689	11 350	11 947	12 607	13 329	13 984	14 573	15 261	2,75%
I) Ubytování, stravování a pohostinství	21	176	1 113	1 981	2 885	3 741	4 433	5 174	5 944	6 710	7 530	8 242	8 672	9 065	9 497	10 138	10 815	11 571	12 382	13 342	14 353	15 309	16 132	17 072	18 000	19 159	20 415	22 561	24 369	25 753	26 931	27 843	28 512	5,13%
J) Informační a komunikační činnosti	60	261	1 082	1 786	2 451	3 061	3 600	4 124	4 706	5 235	5 777	6 368	6 761	7 093	7 441	7 878	8 321	8 845	9 463	10 102	10 906	11 563	12 131	12 619	13 023	13 782	14 683	15 574	16 668	17 652	18 489	19 145	19 949	3,59%
K) Peněžnictví a pojišťovnictví	69	113	404	620	806	1 036	1 247	1 426	1 566	1 717	1 870	1 973	2 020	2 063	2 075	2 103	2 126	2 173	2 288	2 343	2 419	2 480	2 593	2 744	2 857	3 057	3 247	3 446	3 557	3 642	3 701	3 714	3 736	0,67%
L) Činnosti v oblasti nemovitosti	279	507	1 538	2 757	4 259	6 542	8 370	10 428	13 273	15 900	18 401	20 920	22 938	25 521	28 385	31 440	34 836	39 268	47 100	52 866	57 010	61 236	66 895	68 776	70 889	73 222	75 359	77 563	79 895	82 950	84 238	87 316	15,71%	
M) Profesní, vědecké a technické činnosti	101	778	4 083	6 174	8 544	10 948	13 299	15 640	18 005	20 338	22 654	24 751	26 140	27 225	28 533	30 310	31 942	33 863	36 423	38 876	41 128	43 500	45 930	49 263	53 021	57 751	62 274	67 091	72 608	78 523	82 958	89 073	93 381	14,28%
N) Administrativní a podpůrné činnosti	33	357	1 021	1 456	2 028	2 552	3 025	3 558	4 066	4 633	5 299	5 781	6 069	6 289	6 440	6 616	6 851	7 105	7 466	7 880	8 142	8 478	9 205	9 614	9 900	10 325	10 759	11 216	11 716	12 250	13 006	13 587	14 908	2,68%
O) Veřejná správa, obrana, soc. pojištění	1	1	4	5	6	9	10	10	11	11	11	11	11	11	11	10	10	10	10	12	14	15	14	15	15	15	14	18	18	18	20	20	21	0,00%
P) Vzdělávání	4	33	112	221	330	442	524	637	1 053	1 156	1 241	1 338	1 414	1 476	1 555	1 681	1 824	1 994	2 195	2 417	2 576	2 753	3 141	3 283	3 511	3 774	3 994	4 207	4 434	4 695	4 884	5 090	0,92%	
Q) Zdravotní a sociální péče	0	17	62	280	565	801	926	1 009	1 085	1 143	1 195	1 254	1 305	1 348	1 458	1 579	1 729	1 860	2 072	2 411	2 852	3 441	4 343	5 594	6 832	7 896	8 880	9 373	9 897	10 353	10 669	10 943	11 126	2,00%
R) Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	4	76	307	494	752	967	1 142	1 280	1 473	1 667	1 850	2 022	2 148	2 270	2 383	2 529	2 776	2 925	3 098	3 234	3 387	3 474	3 535	3 602	3 762	3 945	4 157	4 358	4 545	4 737	4 848	4 951	0,89%	
S) Ostatní činnosti	12	52	259	425	563	667	782	866	938	1 032	1 143	1 219	1 278	1 319	1 377	1 474	1 564	1 659	1 768	1 890	2 068	2 267	2 445	2 615	2 779	2 984	3 256	3 515	3 859	4 176	4 512	4 808	5 059	0,91%
X) Nežjištěno	3	2	4	5	7	7	8	8	9	12	14	16	17	18	18	18	18	19	138	244	356	450	600	838	1 161	1 510	1 851	2 245	3 005	6 696	11 626	15 444	2,78%	
C e l k e m	2 309	6 370	30 436	54 609	79 588	102 847	123 545	141 906	161 727	180 680	200 665	216 646	226 965	235 949	245 644	258 481	271 066	286 187	307 294	327 384	345 536	364 267	381 464	398 785	416 428	436 244	456 236	476 615	496 963	515 136	529 445	540 539	555 901	100,00%

Tab.č. 7: Zastoupení nezaniklých OS v sektorech NACE

3.2.1 Roční míry vzniků a zániků obchodních společností v sekcích

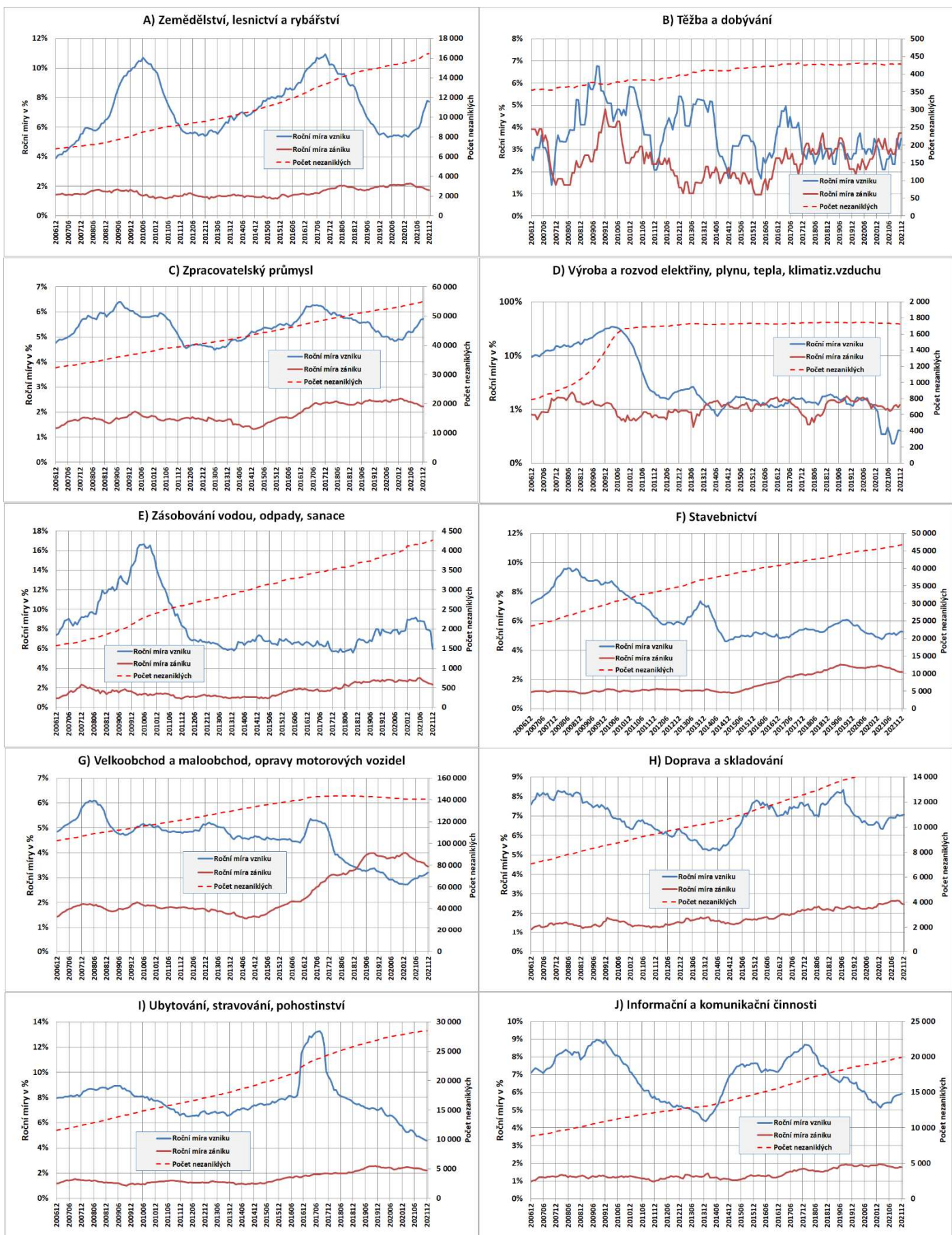
Grafy časových vývoje ročních měr vzniků a zániků obchodních společností v sekcích jsou uvedeny na obr.č. 10 a na obr.č.11. Výpočty jsou provedeny podle vzorců (1) a (2) v kap.3.1.1 a jsou vypočteny pro každý měsíc od roku 1990 až do prosince 2021. Výsledky měření vývoje roční míry vzniku a zániku pro sekce jsou vyneseny do grafů, kde za počátky průběhů byl zvolen prosinec 2006.

Grafy ročních **měr vzniků a zániků** vcelku jasně ukazují odlišný individuální vývoj v každé sekci, jak u roční míry vzniků obchodních společností (viz modrá čára v grafech), tak u roční míry zániků obchodních společností (viz plná červená čára v grafech). Za pozornost stojí vývoj téměř u všech sekcí, což by ale vyžadovalo detailnější analýzu příčin pro každou sekci. Nicméně zde upozorňujeme na v současnosti vzrůstající míru vzniků v sekci C) „Zpracovatelský průmysl“, v sekci A) Zemědělství, lesnictví a rybářství a v sekci N) „Administrativní a podpůrné činnosti“.

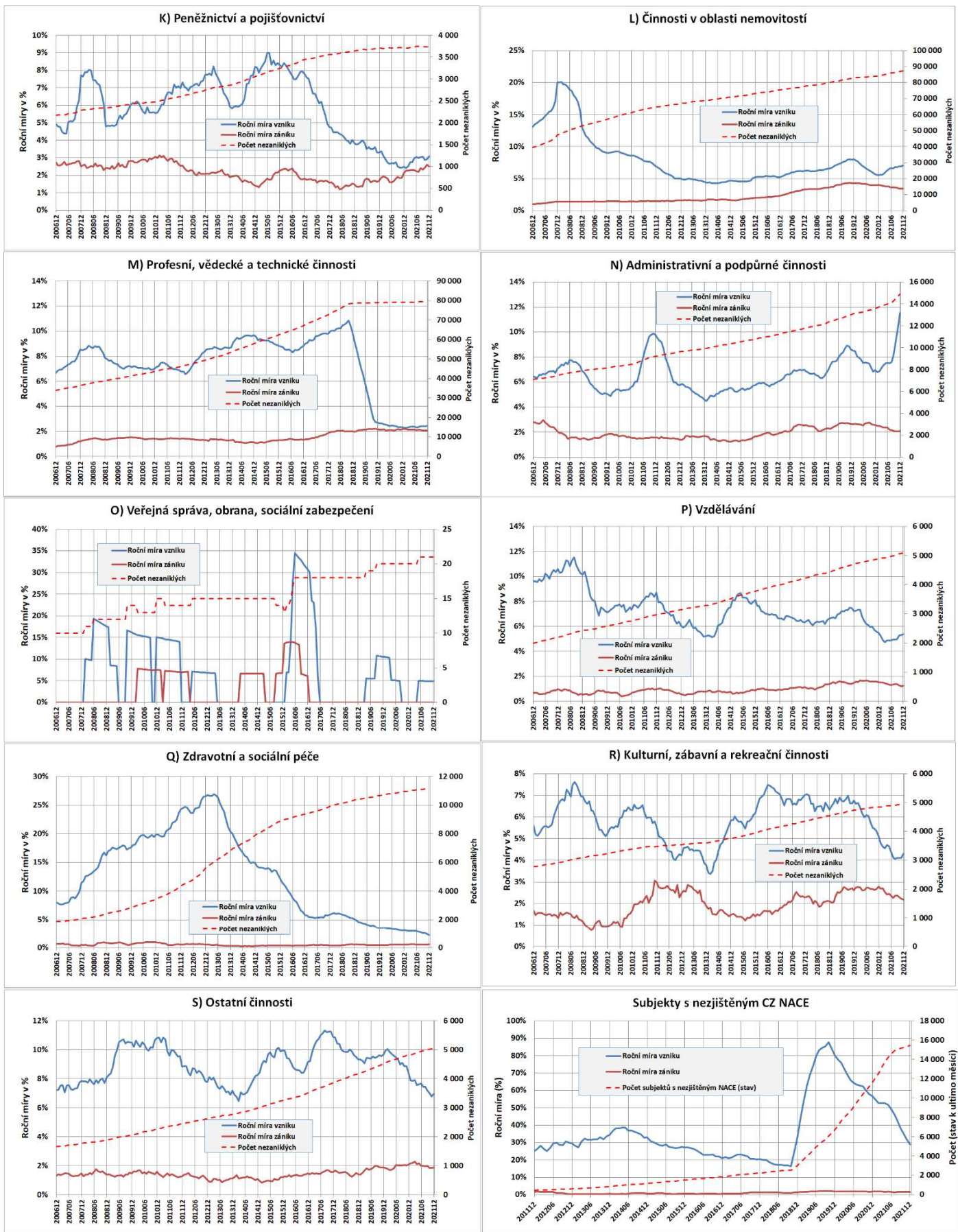
Výrazný pokles míry vzniku je patrný v sekci I) „Ubytování, stravování a pohostinství“. Tento pokles míry vzniku začal v roce 2018 a souvisí s pandemií COVID.

Zajímavý, z pohledu do minulosti, je vývoj v sekcích D) „Výroba a rozvod elektřiny,...“, a v sekci Q) „Zdravotní a sociální péče“. Za pozornost u těchto sekcí stojí srovnání mezi mírami vzniků obchodních společností a mírami zániků u fyzických osob podnikatelů (viz dále).

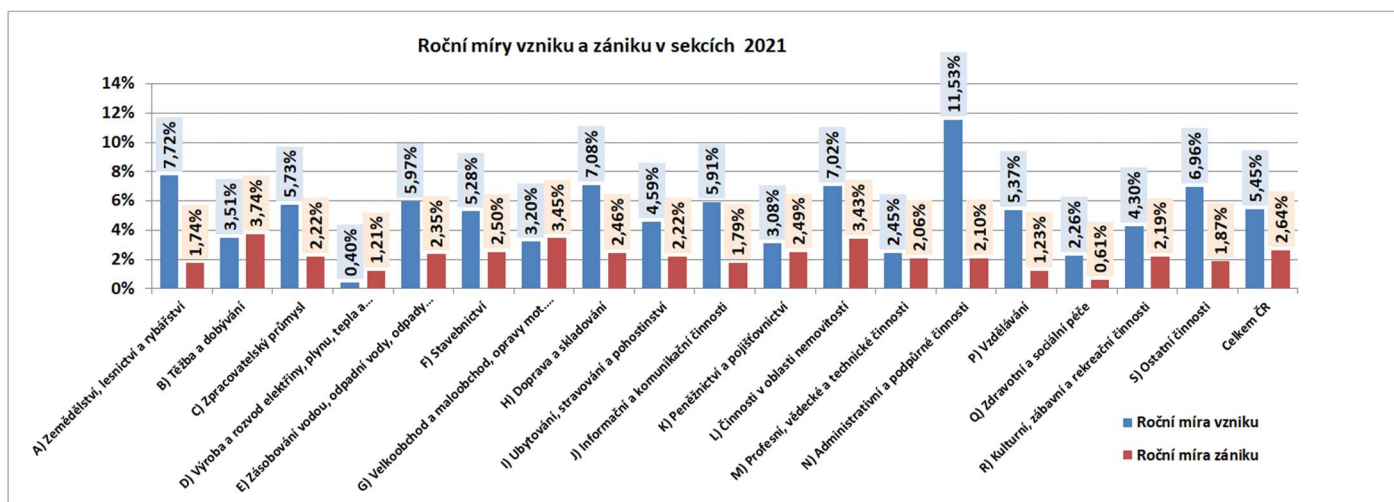
Extrémní pokles míry vzniku v sekci M) „Profesní, vědecké a technické činnosti“ souvisí s extrémním nárůstem míry vzniku subjektů s neurčeným NACE. Jejich vzájemná souvislost je víc než zřejmá.

Obr.č. 10: Roční míry vzniků a zániků OS v sektorech

Obr.č. 11: Roční míry vzniků a zániků OS v sektorech (pokračování 1)

Obr.č. 12: Roční míry vzniků a zániků OS v sektorech k 31.12.2021

V grafu na obr.č.12 jsou uvedeny hodnoty ročních měr vzniků a zániků v jednotlivých sektorech ke dni 31.12.2021. Z celkového pohledu jsou patrné výrazné rozdíly u měr vzniků mezi jednotlivými sektory. Pro míry zániku tyto rozdíly až tak výrazné nejsou.

Roční míry vzniků k 31.12.2021

Nejvyšší hodnoty **roční míry vzniků** 11,53% je dosaženo v sekci N) „Administrativní a podpůrné činnosti“, 7,72% v sekci A) „Zemědělství, rybářství, lesnictví“ a 7,08% v sekci H) „Doprava a skladování“. Nejmenší roční míru vzniku 0,40% vykazuje sekce D) „Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla,..“. Hodnota míry vzniků obchodních společností v sektorech k 31.12.2021 za celou ČR je 5,45% se směrodatnou odchylkou +/-2,47%, což je vyšší hodnota než u krajů, kde směrodatná odchylka byla jen +/-0,72%.

Roční míry zániků k 31.12.2021

Nejnižší hodnota **roční míry zániků** je v sekci Q) „Zdravotní a sociální péče“, kde bylo změřeno pouze 0,61%. Za celou ČR je roční míra zániků obchodních společností k 31.12.2021 na hodnotě 2,64% se směrodatnou odchylkou +/-0,77%, což je srovnatelná hodnota se směrodatnou odchylkou zániků u krajů, která je +/-0,90%.

Z porovnání ročních měr vzniků a zániků v sektorech je zřejmé, že:

- roční míry vzniků jsou téměř 2,3 krát vyšší než roční míry zániků a
- směrodatná odchylka ročních měr vzniků je téměř 3,2 krát vyšší než u zániků.

3.2.2 Střednědobé míry vzniků a zániků obch. společností a míry koncentrace

Základní údaje o vzniklých a zaniklých obchodních společnostech v sekcích za období 2013 až 2021 jsou uvedeny v tab.č.8 a také na obr.č.13.

Z hlediska absolutních počtů je největší počet vzniklých a zaniklých obchodních společností v sekci G) „Velkoobchod a maloobchod, opravy..“, kde na konci roku 2021 bylo registrováno 140,6 tisíc nezaniklých obchodních společností, což je cca 25,28% ze všech nezaniklých v ČR. U samotných vzniků je nejvíce vzniklých v sekci L) „Činnosti v oblasti nemovitostí“, kde v roce 2021 vzniklo 6051 nových obchodních společností.

Ke koncentraci nezaniklých obchodních společností v sekcích v roce 2021 nedochází. Podle dosahovaného HHI indexu je ale blízko mírné koncentraci. Hodnota HHI indexu za rok 2021 je ve výši 1336, což podle uvedené stupnice HHI indexu (viz tab.č.5) znamená blízko mírné koncentraci nezaniklých obchodních společností v sekcích. **Z hodnot HHI indexů pro jednotlivé roky je patrný vývoj snižování koncentrace.** Ke konci roku 2013 byla dosažena hodnota 1 632 (tj. více jak 1 500), což znamená mírnou koncentraci. Mírná koncentrace pokračovala až do roku 2017. **V období 2018 až 2021 je hodnota HHI indexu pod hranicí 1 500, tj. bez koncentrace.**

U **hrubého podílu vzniklých** obchodních společností je největší hodnota 9,15% dosažena v sekci S) „Ostatní činnosti“ 7,86% v sekci A) „Zemědělství, lesnictví a rybářství“ Nejmenší hodnota 1,27% hrubého podílu vzniklých obchodních společností je v sekci D) „Výroba a rozvod elektřiny,...“ druhá nejmenší hodnota 3,25% je dosažena v sekci B) „Těžba a dobývání“. Ostatní hodnoty hrubého podílu vzniklých obchodních společností viz tab.č.8 a také obr.č.13.

Z hlediska **hrubého podílu zániků** obchodních společností je největší hrubý podíl zaniklých obchodních společností 3,02% v sekci L) „Činnosti v oblasti nemovitostí“. Dále následuje 2,79% v sekci G) „Velkoobchod a maloobchod, opravy...“. Nejmenší hrubý podíl zaniklých obchodních společností 0,49% je v sekci Q) „Zdravotní a sociální péče“.

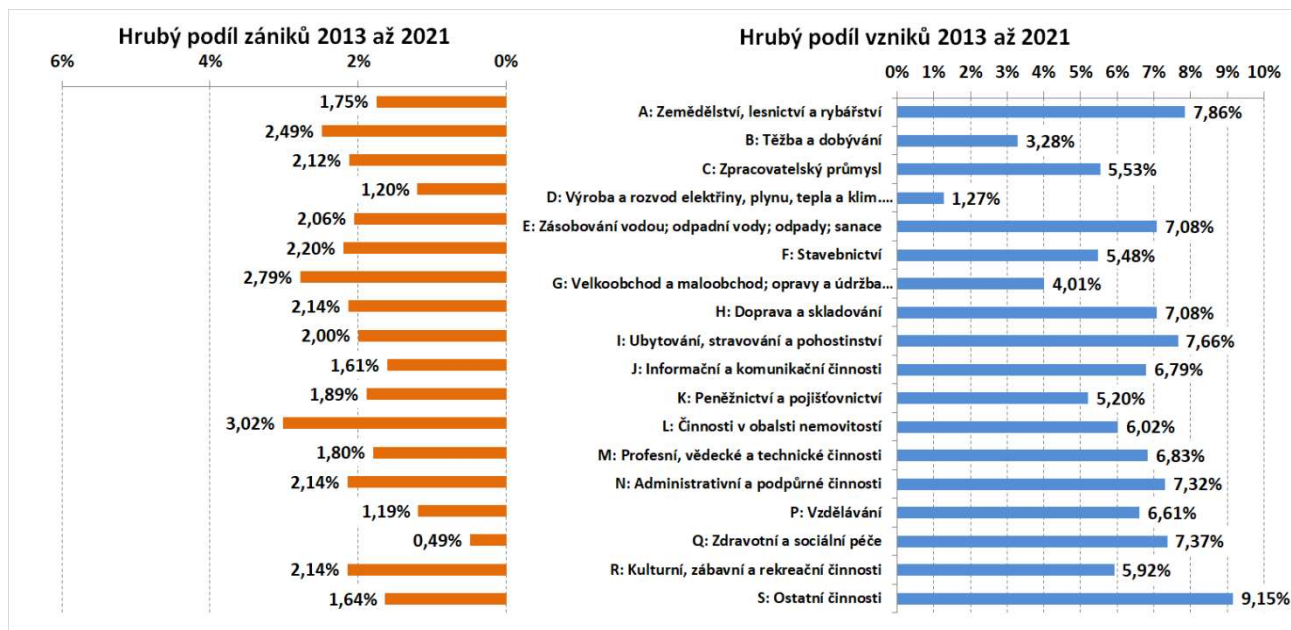
Na celostátní úrovni je hrubý podíl vzniklých obchodních společností v sekcích na úrovni 6,02% se směrodatnou odchylkou +/- 1,75% a hrubý podíl zaniklých obchodních společností na úrovni 2,34% se směrodatnou odchylkou +/- 0,56%.

Z porovnání čtyřletých měr vzniků a zániků v sekcích vyplývá, že:

- hrubý podíl vzniků je 2,6 krát vyšší než hrubý podíl zániků a
- směrodatná odchylka podílů vzniků je 3,1 krát vyšší než u podílů zániků.

Obchodní společnost																	
Vzniky a zániky ek. subjektů v sekcích NACE (2013 až 2021)	S e k c e																
	Vzniklé v období 2013 až 2020	Zániklé v období 2021	Zániklé v období 2021	Nezaniklé k 31.12.2012	Nezaniklé k 31.12.2013	Nezaniklé k 31.12.2014	Nezaniklé k 31.12.2015	Nezaniklé k 31.12.2016	Nezaniklé k 31.12.2017	Nezaniklé k 31.12.2018	Nezaniklé k 31.12.2019	Nezaniklé k 31.12.2020	Nezaniklé k 31.12.2021	Hrubý podíl vzniklých v období 2013 až 2021 (15) = ((1)+(3)) / ((9)+(9)-(12)+(13))	Hrubý podíl zaniklých v období 2013 až 2021 (16) = ((2)+(4)) / ((9)+(9)-(12)+(13))	Podíl nezaniklých v regionech k 31.12.2021 (17) = (14) / (celkem nezaniklých)	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	
A: Zemědělství, lesnictví a rybníkářství	7 642	1 700	1 229	277	9 592	10 115	10 718	11 469	12 448	13 538	14 498	15 014	15 534	16 486	7,86%	1,75%	2,97%
B: Těžba a dobývání	109	78	15	16	398	412	410	419	425	427	429	429	428	428	3,28%	2,49%	0,08%
C: Zpracovatelský průmysl	20 238	7 762	3 088	1 196	40 590	41 807	43 450	45 074	46 846	48 629	50 336	51 802	53 066	54 958	5,53%	2,12%	9,89%
D: Výroba a rozvod elektriny, plynu, tepla a klim. vzduchu	190	166	7	21	1 714	1 722	1 723	1 732	1 736	1 745	1 741	1 741	1 738	1 724	1,27%	1,20%	0,31%
E: Zásobování vodou; odpadní vody; odpady; smaze	1 906	529	249	98	2 737	2 876	3 058	3 227	3 388	3 520	3 671	3 865	4 114	4 265	7,08%	2,06%	0,77%
F: Stavebnictví	17 610	6 911	2 432	1 152	34 756	36 853	38 192	39 625	40 821	42 082	43 311	44 578	45 665	46 735	5,48%	2,20%	8,41%
G: Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba mot. vozidel	45 117	29 617	4 507	4 857	125 401	129 470	133 712	137 361	140 863	143 349	142 668	140 901	140 551	140 551	4,01%	2,79%	25,28%
H: Doprava a skladování	6 636	1 953	1 055	367	9 890	10 247	10 689	11 350	11 947	12 607	13 329	13 984	14 573	15 261	7,08%	2,14%	2,75%
I: Ubytování, stravování a pohostinství	14 184	3 413	1 294	625	17 072	18 000	19 159	20 415	22 361	24 369	25 753	26 931	27 843	28 512	7,66%	2,00%	5,13%
J: Informační a komunikační činnosti	8 456	1 930	1 154	350	12 619	13 023	13 782	14 683	15 574	16 688	17 652	18 489	19 145	19 949	6,79%	1,61%	3,59%
K: Počítačnictví a pojišťovnictví	1 444	474	115	93	2 744	2 857	3 057	3 247	3 446	3 557	3 642	3 701	3 714	3 736	5,20%	1,89%	0,67%
L: Činnosti v oblasti nemovitosti	34 915	17 572	6 015	2 937	66 895	68 776	70 889	73 222	75 359	77 583	79 895	82 950	84 238	87 316	6,02%	3,02%	15,71%
M: Profesní, vědecké a technické činnosti	38 965	9 155	1 937	1 629	49 263	53 021	57 751	62 274	67 091	72 608	78 523	78 958	79 073	79 381	6,63%	1,80%	14,28%
N: Administrativní a podpůrné činnosti	5 873	1 900	1 816	295	9 614	9 900	10 325	10 759	11 216	11 716	12 250	13 006	13 587	14 908	7,32%	2,14%	2,68%
O: Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	8	3	1	0	15	15	15	14	18	18	18	20	20	21	5,88%	1,96%	0,00%
P: Vzdělávání	2 109	366	267	61	3 141	3 283	3 511	3 774	4 207	4 434	4 695	4 884	5 090	5 090	6,61%	1,19%	0,92%
Q: Zdravotní a sociální péče	5 675	326	250	67	5 594	6 832	7 896	8 880	9 373	9 897	10 353	10 943	11 126	11 126	7,37%	0,49%	2,00%
R: Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	2 009	696	210	107	3 535	3 602	3 762	3 945	4 157	4 358	4 545	4 737	4 848	4 951	5,92%	2,14%	0,89%
S: Ostatní činnosti	2 632	440	343	92	2 615	2 779	2 984	3 256	3 515	3 859	4 176	4 512	4 807	5 058	9,15%	1,64%	0,91%
T: Činnosti domácností jako zaměstnavatelů	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	-	-	0,00%
XXX: Nejistěno NACE	11 359	333	4 039	221	600	838	1 161	1 510	1 951	2 245	3 005	6 896	11 626	15 444	52,14%	1,88%	2,78%
Celkem ČR	227 078	85 324	29 823	14 461	398 765	416 428	436 244	456 236	476 615	496 963	515 136	529 445	540 539	555 901	6,02%	2,34%	100,0%
Herfindahlův index koncentrace v sekcích :	1 180	1 930	1 131	1 843	1 653	1 608	1 579	1 551	1 519	1 481	1 429	1 377	1 336	1 229	1 229	540	1 336

Tab.č. 8: Vzniky a zániky OS v sekcích za posledních 9 let

Obr.č. 13: Hrubé podíly vzniků a zániků OS v sektorch za posledních 9 let

3.2.3 Kde obchodní společnosti vznikají a zanikají

V této kapitole uvedeme žebříčky počtu vzniklých a zaniklých obchodních společností seříděné podle prvních dvou znaků NACE. Jedná se o trochu detailnější pohled na absolutní počty vzniků a zániků obchodních společností ve srovnání s předchozí kapitolou, v které byla pozornost soustředěna na sekce. Dále jsou uvedeny i časové průběhy absolutních počtů vzniků a zániků obchodních společností ve vybraných oborech NACE pro první dva znaky.

V tab.č.9 jsou absolutní počty vzniků a zániků za celé období 2013 až 2021. Hodnoty jsou seříděné sestupně **podle počtu vzniklých** obchodních společností v prvních deseti oborech NACE první dva znaky, tj. seříděné podle hodnot ve sloupci 1 tabulky č.9. Z této tabulky vyplývá, že nejvíce obchodních společností vzniklo v oboru 68-„Činnosti v oblasti nemovitostí“. Dále následují obory 46-„Velkoobchod kromě motorových vozidel“ a obor 74-„Ostatní profesní, vědecké a technické činnosti“. Čtvrtým v pořadí počtu vzniků obchodních společností jsou společnosti s nezjištěným NACE, které jsou takto evidovány v registru ekonomických subjektů.

V tab.č.10 jsou uvedeny hodnoty vzniklých a zaniklých obchodních společností seříděné sestupně **podle počtu zaniklých** obchodních společností, tj. seříděné podle hodnot ve sloupci 3. Nejvíce zaniklých obchodních společností z období 2013 až 2021 vykázal obor 47-„Maloobchod, kromě motorových vozidel“, dále obor 46-„Velkoobchod kromě motorových vozidel“ následovaný oborem 43-„Specializované stavební činnosti“ a 74-„Ostatní profesní, vědecké a technické činnosti“.

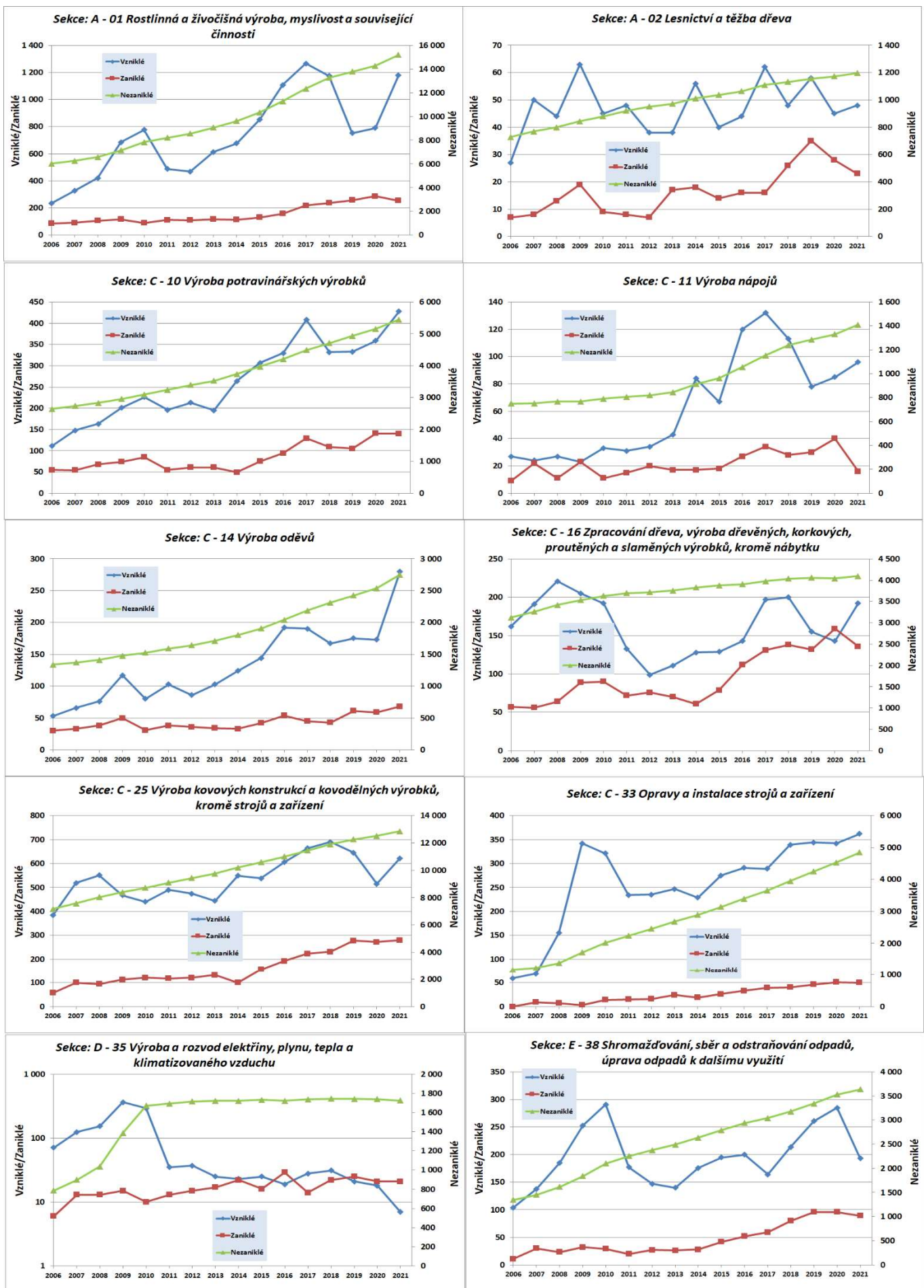
V následujících obr.č.14 až obr.č.17 je uvedeno několik vybraných grafů pro detailnější pohled na vývoj ročních počtů vzniklých a zaniklých obchodních společností v oborech NACE první dva znaky v letech 2006 až 2021.

O b c h o d n í s p o l e č n o s t i								
Odvětví NACE první dva znaky	Vzniklé v období 2013 až 2021		Zaniklé v období 2013 až 2021		Nezaniklé k 31.12.2012	Nezaniklé k 31.12.2021	Změna počtu nezaniklých 2021/2012	Podíl nezaniklých v NACE2 k 31.12.2021
	(1)	(2) = (1)/(Celkem ČR(1))	(3)	(4) = (3)/(Celkem ČR(3))	(5)	(6)	(7) = ((6)-(5)) / (5)	(8) = (6)/(Celkem ČR(6))
1 68: Činnosti v oblasti nemovitostí	40 930	15,93%	20 509	20,55%	66 895	87 316	30,53%	15,71%
2 46: Velkoobchod, kromě motorových vozidel	39 103	15,22%	22 102	22,15%	79 839	96 840	21,29%	17,42%
3 74: Ostatní profesní, vědecké a technické činnosti	26 889	10,47%	5 143	5,15%	16 744	38 490	129,87%	6,92%
4 00: Nezjištěno	15 398	5,99%	554	0,56%	600	15 444	2474,00%	2,78%
5 43: Specializované stavební činnosti	13 134	5,11%	4 354	4,36%	18 307	27 087	47,96%	4,87%
6 56: Stravování a pohostinství	12 882	5,01%	3 155	3,16%	13 432	23 159	72,42%	4,17%
7 01: Rostlinná a živočišná výroba, myslivost a související činnosti	8 410	3,27%	1 774	1,78%	8 564	15 200	77,49%	2,73%
8 47: Maloobchod, kromě motorových vozidel	7 012	2,73%	11 102	11,13%	38 834	34 744	-10,53%	6,25%
9 41: Výstavba budov	6 874	2,68%	3 607	3,61%	16 036	19 303	20,37%	3,47%
10 49: Pozemní a potrubní doprava	6 581	2,56%	1 765	1,77%	7 639	12 455	63,04%	2,24%
11 Celkem prvních deset odvětví v pořadí	177 213	68,98%	74 065	74,22%	266 890	370 038	38,65%	66,57%
12 Zbývající	79 688	31,02%	25 720	25,78%	131 895	185 863	40,92%	33,43%
13 Celkem ČR	256 901	100,00%	99 785	100,00%	398 785	555 901	39,40%	100,00%

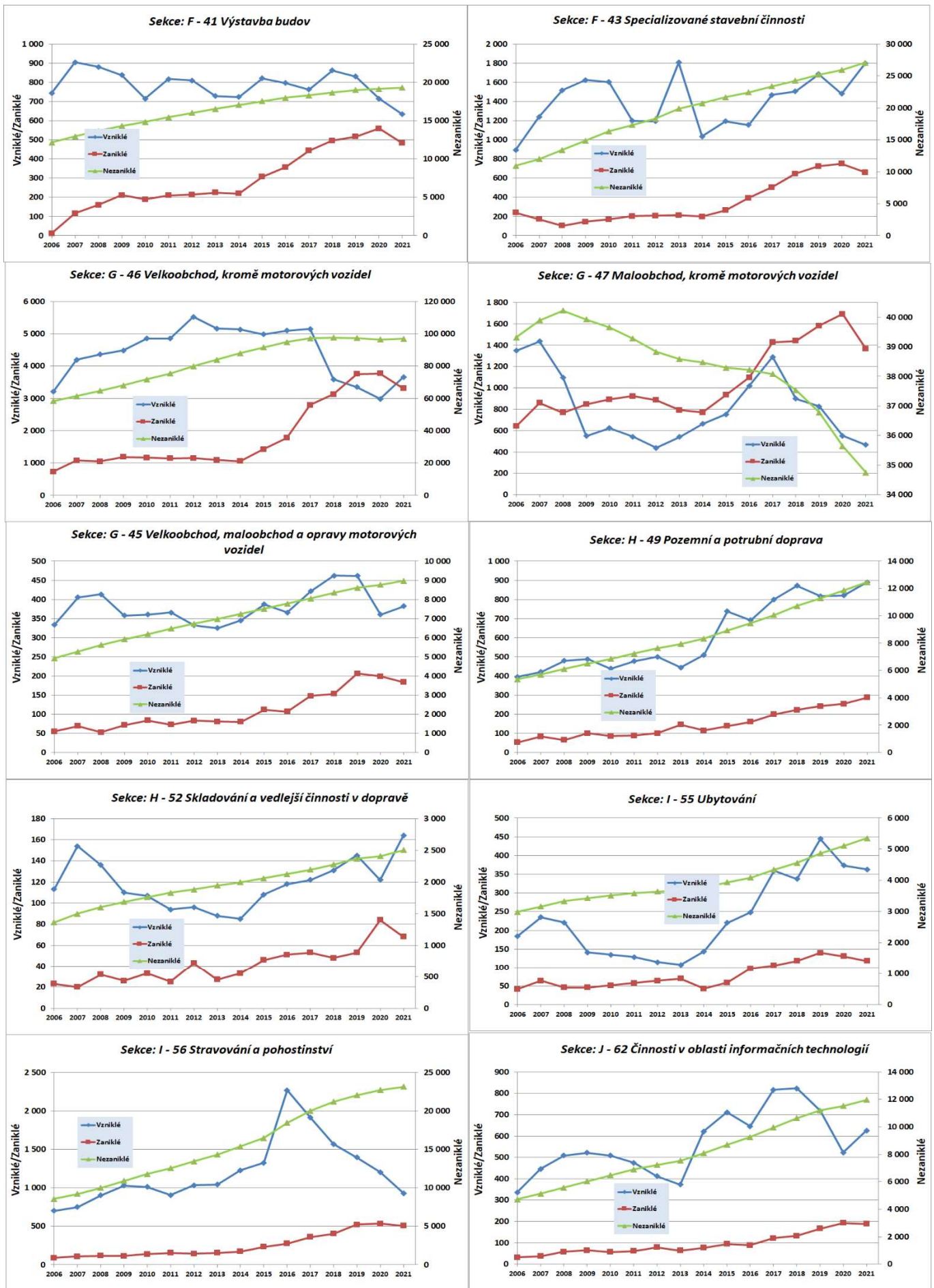
Tab.č. 9: Odvětví NACE 2 znaky seříděné podle vzniků OS

O b c h o d n í s p o l e č n o s t i								
Odvětví NACE první dva znaky	Vzniklé v období 2013 až 2021		Zaniklé v období 2013 až 2021		Nezaniklé k 31.12.2012	Nezaniklé k 31.12.2021	Změna počtu nezaniklých 2021/2012	Podíl nezaniklých v sekcích NACE2 k 31.12.2021
	(1)	(2) = (1)/(Celkem ČR(1))	(3)	(4) = (3)/(Celkem ČR(3))	(5)	(6)	(7) = ((6)-(5)) / (5)	(8) = (6)/(Celkem ČR(6))
1 46: Velkoobchod, kromě motorových vozidel	39 103	15,22%	22 102	22,15%	79 839	96 840	21,29%	17,42%
2 68: Činnosti v oblasti nemovitostí	40 930	15,93%	20 509	20,55%	66 895	87 316	30,53%	15,71%
3 47: Maloobchod, kromě motorových vozidel	7 012	2,73%	11 102	11,13%	38 834	34 744	-10,53%	6,25%
4 74: Ostatní profesní, vědecké a technické činnosti	26 889	10,47%	5 143	5,15%	16 744	38 490	129,87%	6,92%
5 43: Specializované stavební činnosti	13 134	5,11%	4 354	4,36%	18 307	27 087	47,96%	4,87%
6 41: Výstavba budov	6 874	2,68%	3 607	3,61%	16 036	19 303	20,37%	3,47%
7 56: Stravování a pohostinství	12 882	5,01%	3 155	3,16%	13 432	23 159	72,42%	4,17%
8 25: Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků, kromě strojů	5 272	2,05%	1 864	1,87%	9 444	12 852	36,09%	2,31%
9 01: Rostlinná a živočišná výroba, myslivost a související činnosti	8 410	3,27%	1 774	1,78%	8 564	15 200	77,49%	2,73%
10 49: Pozemní a potrubní doprava	6 581	2,56%	1 765	1,77%	7 639	12 455	63,04%	2,24%
11 Celkem prvních deset odvětví v pořadí	167 087	65,04%	75 375	75,54%	275 734	367 446	33,26%	66,10%
12 Zbývající	89 814	34,96%	24 410	24,46%	123 051	188 455	53,15%	33,90%
13 Celkem ČR	256 901	100,00%	99 785	100,00%	398 785	555 901	39,40%	100,00%

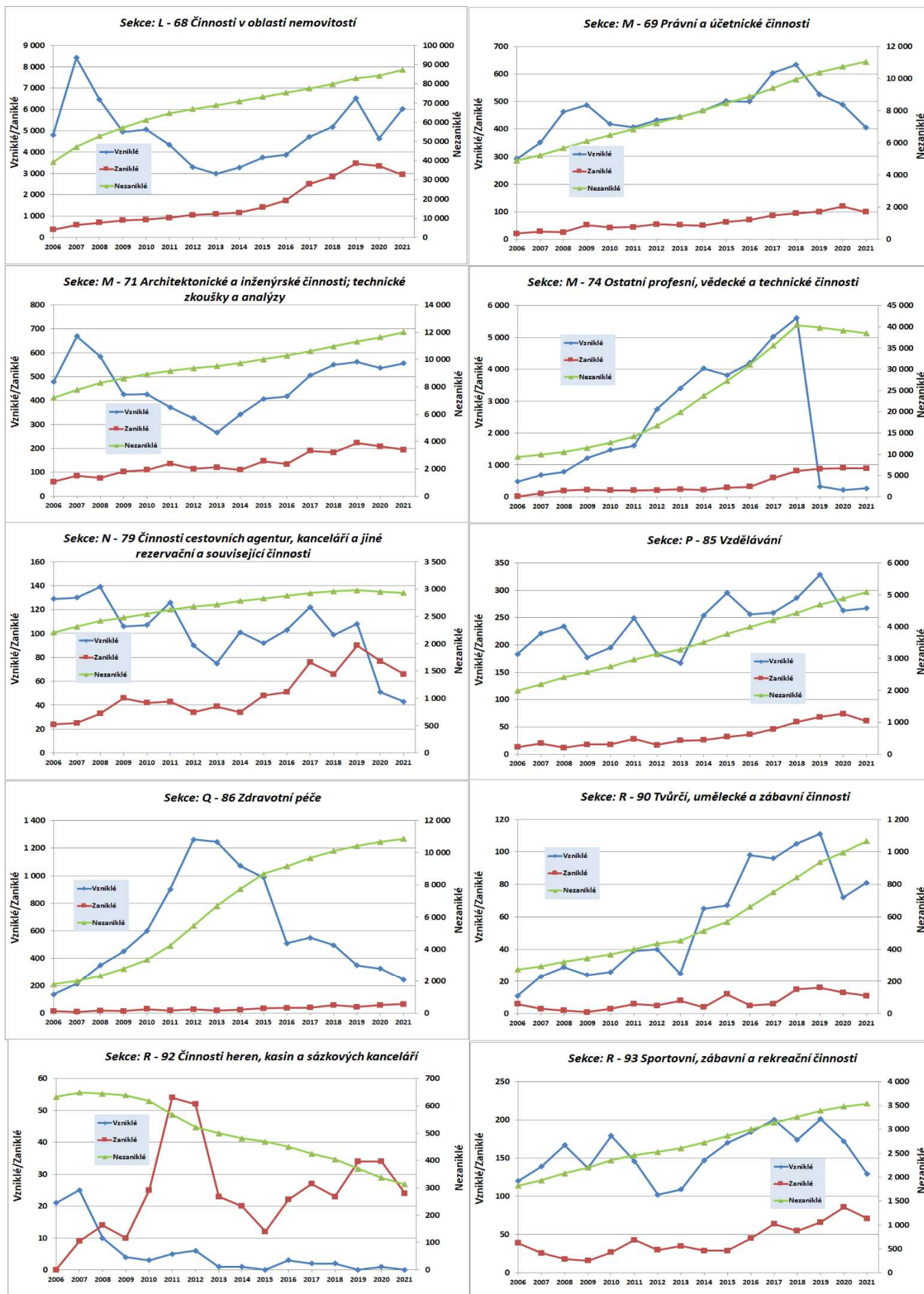
Tab.č. 10: Odvětví NACE 2 znaky seříděné podle zániků OS

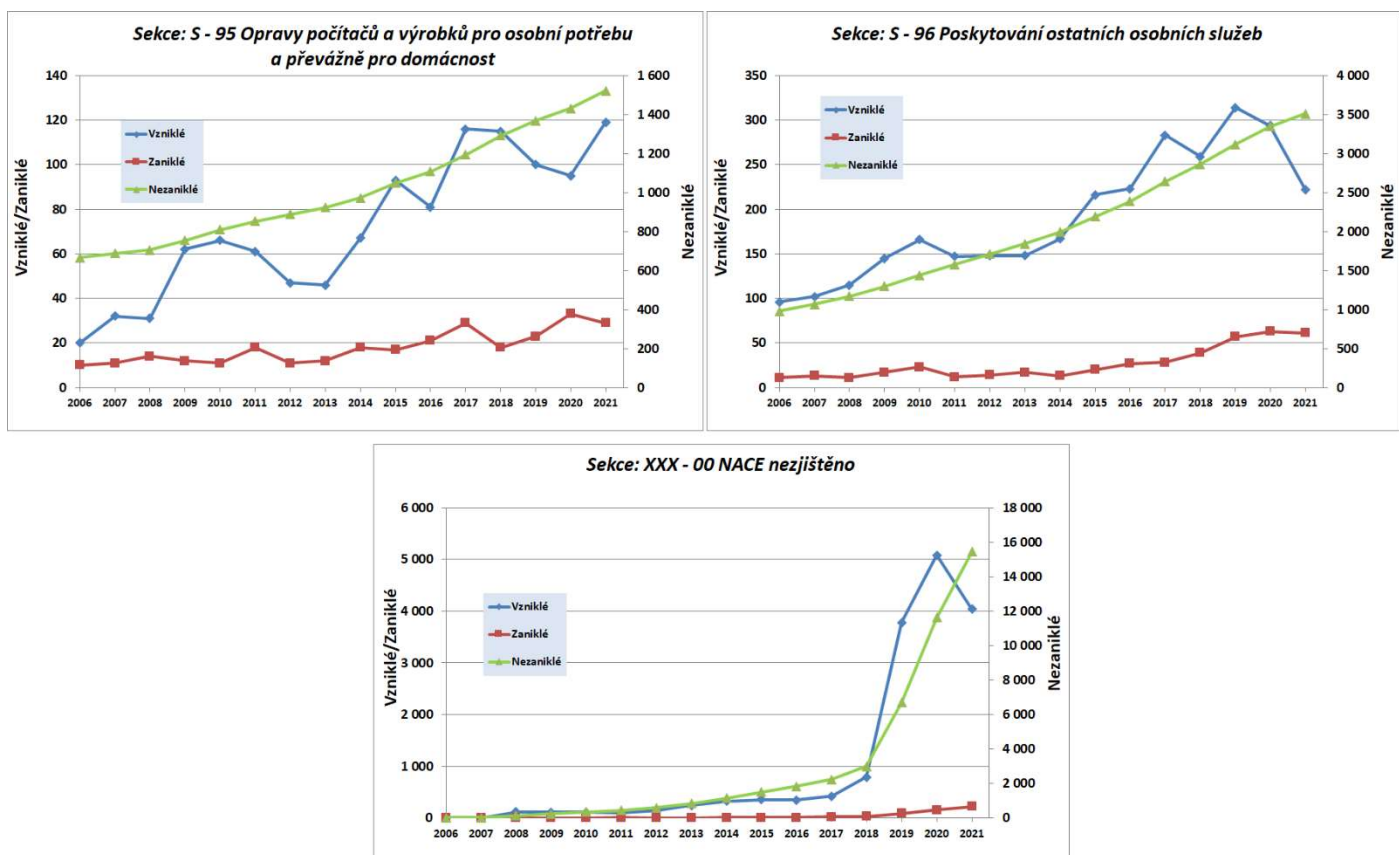
Obr.č. 14: Roční počty OS ve vybraných odvětvích NACE2

Obr.č. 15: Roční počty OS ve vybraných odvětvích NACE2 (pokračování 1)

Obr.č. 16: Roční počty OS ve vybraných odvětvích NACE2 (pokračování 2)

Obr.č. 17: Roční počty OS ve vybraných odvětvích NACE2 (pokračování 3)

3.3 Obchodní společnosti v obcích a městech

Dlouhodobý vývoj počtů nezaniklých obchodních společností v obcích a městech je uveden v tab.č.11. Hodnoty byly zjištěny z údajů v registru ekonomických subjektů z ledna 2022. Pro analýzu byly obce rozděleny do deseti kategorií podle počtu obyvatel v obci/měště. Tato kategorizace je shodná s kategorizací používanou v Českém statistickém úřadu.

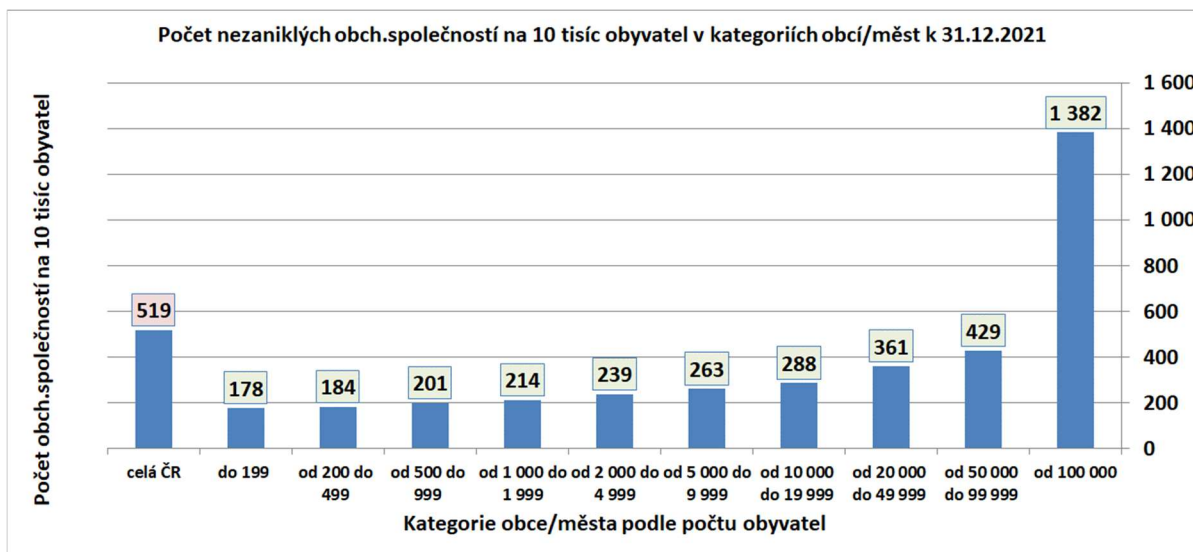
Ze změřených hodnot v tab.č.11 je vidět, že výrazně největší počet nezaniklých obchodních společností k 31.12.2021 je ve velkých městech s počtem obyvatel 100 tisíc a více, v kterých je 329,3 tisíc nezaniklých obchodních společností, což je 59,24% ze všech nezaniklých obchodních společností v ČR zjištěných k 31.12.2021. Následuje kategorie obcí s počtem obyvatel od 20 do 50 tisíc s 8,22% ze všech nezaniklých obchodních společností v ČR a dále pak kategorie obcí s počtem od 50 do 100 tisíc obyvatel, kde je 6,65% ze všech nezaniklých obchodních společností v ČR k 31.12.2021.

Na druhou stranu nejmenší zastoupení nezaniklých obchodních společností mají nejmenší obce, tj. kategorie s počtem do 200 obyvatel, kde je pouze 0,56% ze všech nezaniklých obchodních společností v ČR. Další hodnoty viz tab.č.11. Zde jsou uvedeny i počty obcí a měst v jednotlivých kategoriích a také souhrnný počet obyvatel v roce 2021 v těchto kategoriích.

Pro srovnání výskytu nezaniklých obchodních společností v jednotlivých kategoriích byl zvolen ukazatel „Počet nezaniklých obchodních společností na 10 tisíc obyvatel“ ke dni 31.12.2021. Změřené hodnoty tohoto ukazatele jsou v tab.č.11 na poslední řádce a také ve formě grafu na obr.č.18. Největší hodnota, 1 382 nezaniklých obchodních společností na 10 tisíc obyvatel, je dosažena u velkých měst s počtem obyvatel 100 000 a více. Od této kategorie se hodnota ukazatele postupně snižuje až na 178 nezaniklých obchodních společností na 10 tisíc obyvatel u kategorie obcí s počtem obyvatel do 199.

Nezaniklé obchodní společnosti v obcích a městech podle kategorie počtu obyvatel	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2021 v %	Počet obcí/měst v kategoriích	Počet obyvatel v kategoriích dle Lexikonu ČSU k 1.1.2021	Počet nezaniklých obch.spol. na 10tis. obyvatel k 31.12.2021	
	1) do 199 obyvatel	31	54	147	284	455	582	685	785	886	984	1 069	1 151	1 216	1 262	1 311	1 381	1 471	1 546	1 655	1 761	1 857	1 944	2 033	2 115	2 155	2 232	2 352	2 474	2 587	2 696	2 833	2 985	3 122	0,56%	1 396	175 031	178
2) od 200 do 499 obyvatel	201	251	720	1 276	1 942	2 408	2 815	3 235	3 665	4 050	4 411	4 741	5 040	5 380	5 720	6 060	6 400	6 740	7 080	7 420	7 760	8 100	8 440	8 780	9 120	9 460	9 800	10 140	10 480	10 820	11 160	11 500	11 840	12 180	2,16%	1 990	654 581	184
3) od 500 do 999 obyvatel	276	378	1 165	2 125	3 041	3 855	4 553	5 179	5 836	6 486	7 159	7 822	8 485	9 148	9 811	10 474	11 137	11 800	12 463	13 126	13 789	14 452	15 115	15 778	16 441	17 104	17 767	18 430	19 093	19 756	20 419	21 082	21 745	3,51%	1 373	971 419	201	
4) od 1 000 do 1 999 obyvatel	229	367	1 445	2 606	3 768	4 881	5 570	6 355	7 224	8 032	8 853	9 658	10 463	11 268	12 073	12 878	13 683	14 488	15 293	16 098	16 903	17 708	18 513	19 318	20 123	20 928	21 733	22 538	23 343	24 148	24 953	25 758	26 563	4,19%	782	1 088 990	214	
5) od 2 000 do 4 999 obyvatel	194	411	1 936	3 570	5 146	6 541	7 798	8 976	10 175	11 311	12 422	13 389	14 300	15 152	16 004	16 856	17 708	18 560	19 412	20 264	21 116	21 968	22 820	23 672	24 524	25 376	26 228	27 080	27 932	28 784	29 636	30 488	5,73%	441	1 334 099	239		
6) od 5 000 do 9 999 obyvatel	162	352	1 801	3 460	4 929	6 251	7 391	8 428	9 523	10 521	11 600	12 452	13 304	14 156	15 008	15 860	16 712	17 564	18 416	19 268	20 120	20 972	21 824	22 676	23 528	24 380	25 232	26 084	26 936	27 788	28 640	29 492	4,66%	143	985 982	263		
7) od 10 000 do 19 999 obyvatel	235	510	2 146	3 966	5 574	7 101	8 400	9 623	10 829	12 086	13 288	14 501	15 714	16 927	18 140	19 353	20 566	21 779	22 992	24 205	25 418	26 631	27 844	29 057	30 270	31 483	32 696	33 909	35 122	36 335	37 548	38 761	4,99%	68	963 747	288		
8) od 20 000 do 49 999 obyvatel	300	660	3 460	6 159	8 791	11 369	13 515	15 208	17 688	19 602	21 408	22 913	24 549	26 343	28 227	30 111	32 005	33 899	35 793	37 687	39 581	41 475	43 369	45 263	47 157	49 051	50 945	52 839	54 733	56 627	58 521	60 415	8,32%	43	1 282 905	361		
9) od 50 000 do 99 999 obyvatel	172	658	3 131	5 603	7 890	10 025	11 824	13 499	15 208	16 799	18 297	19 511	20 738	21 952	23 166	24 380	25 594	26 808	28 022	29 236	30 450	31 664	32 878	34 092	35 306	36 520	37 734	38 948	40 162	41 376	42 590	43 804	6,65%	12	862 558	429		
10) od 100 000 obyvatel	508	2 728	14 484	25 530	38 052	50 034	60 994	70 204	80 693	90 988	102 460	111 171	122 460	135 770	152 733	166 706	179 862	192 042	204 913	216 967	229 015	241 800	255 526	268 617	281 498	293 391	304 391	312 780	319 581	329 301	59,24%	6	2 382 465	1 382				
C e l k e m	2 308	6 369	30 435	54 609	79 588	102 847	123 545	141 906	161 727	180 680	200 665	216 646	226 965	235 949	245 644	258 481	271 066	286 187	307 294	327 384	345 536	364 267	381 464	398 785	416 428	436 244	456 236	476 615	515 136	529 445	540 539	555 901	100,00%	6 254	10 701 777	519		
	31	54	147	284	455	582	685	785	886	984	1 069	1 151	1 216	1 262	1 311	1 381	1 471	1 546	1 655	1 761	1 857	1 944	2 033	2 115	2 155	2 232	2 352	2 474	2 587	2 696	2 833	2 985	3 122	0,56%	1 396	175 031	178	
	201	251	720	1 276	1 942	2 408	2 815	3 235	3 665	4 050	4 411	4 741	5 040	5 380	5 720	6 060	6 400	6 740	7 080	7 420	7 760	8 100	8 440	8 780	9 120	9 460	9 800	10 140	10 480	10 820	11 160	11 500	11 840	2,16%	1 990	654 581	184	
	276	378	1 165	2 125	3 041	3 855	4 553	5 179	5 836	6 486	7 159	7 822	8 485	9 148	9 811	10 474	11 137	11 800	12 463	13 126	13 789	14 452	15 115	15 778	16 441	17 104	17 767	18 430	19 093	19 756	20 419	21 082	21 745	3,51%	1 373	971 419	201	
	229	367	1 445	2 606	3 768	4 881	5 570	6 355	7 224	8 032	8 853	9 658	10 463	11 268	12 073	12 878	13 683	14 488	15 293	16 098	16 903	17 708	18 513	19 318	20 123	20 928	21 733	22 538	23 343	24 148	24 953	25 758	26 563	4,19%	782	1 088 990	214	
	194	411	1 936	3 570	5 146	6 541	7 798	8 976	10 175	11 311	12 422	13 389	14 300	15 152	16 004	16 856	17 708	18 560	19 412	20 264	21 116	21 968	22 820	23 672	24 524	25 376	26 228	27 080	27 932	28 784	29 636	30 488	5,73%	441	1 334 099	239		
	162	352	1 801	3 460	4 929	6 251	7 391	8 428	9 523	10 521	11 600	12 452	13 304	14 156	15 008	15 860	16 712	17 564	18 416	19 268	20 120	20 972	21 824	22 676	23 528	24 380	25 232	26 084	26 936	27 788	28 640	29 492	4,66%	143	985 982	263		
	235	510	2 146	3 966	5 574	7 101	8 400	9 623	10 829	12 086	13 288	14 501	15 714	16 927	18 140	19 353	20 566	21 779	22 992	24 205	25 418	26 631	27 844	29 057	30 270	31 483	32 696	33 909	35 122	36 335	37 548	38 761	4,99%	68	963 747	288		
	300	660	3 460	6 159	8 791	11 369	13 515	15 208	17 688	19 602	21 408	22 913	24 549	26 343	28 227	30 111	32 005	33 899	35 793	37 687	39 581	41 475	43 369	45 263	47 157	49 051	50 945	52 839	54 733	56 627	58 521	60 415	8,32%	43	1 282 905	361		
	172	658	3 131	5 603	7 890	10 025	11 824	13 499	15 208	16 799	18 297	19 511	20 738	21 952	23 166	24 380	25 594	26 808	28 022	29 236	30 450	31 664	32 878	34 092	35 306	36 520	37 734	38 948	40 162	41 376	42 590	43 804	6,65%	12	862 558	429		
	508	2 728	14 484	25 530	38 052	50 034	60 994	70 204	80 693	90 988	102 460	111 171	122 460	135 770	152 733	166 706	179 862	192 042	204 913	216 967	229 015	241 800	255 526	268 617	281 498	293 391	304 391	312 780	319 581	329 301	59,24%	6	2 382 465	1 382				
C e l k e m	2 308	6 369	30 435	54 609	79 588	102 847	123 545	141 906	161 727	180 680	200 665	216 646	226 965	235 949	245 644	258 481	271 066	286 187	307 294	327 384	345 536	364 267	381 464	398 785	416 428	436 244	456 236	476 615	515 136	529 445	540 539	555 901	100,00%	6 254	10 701 777	519		

Tab.č. 11: Zastoupení nezaniklých OS v obcích a městech

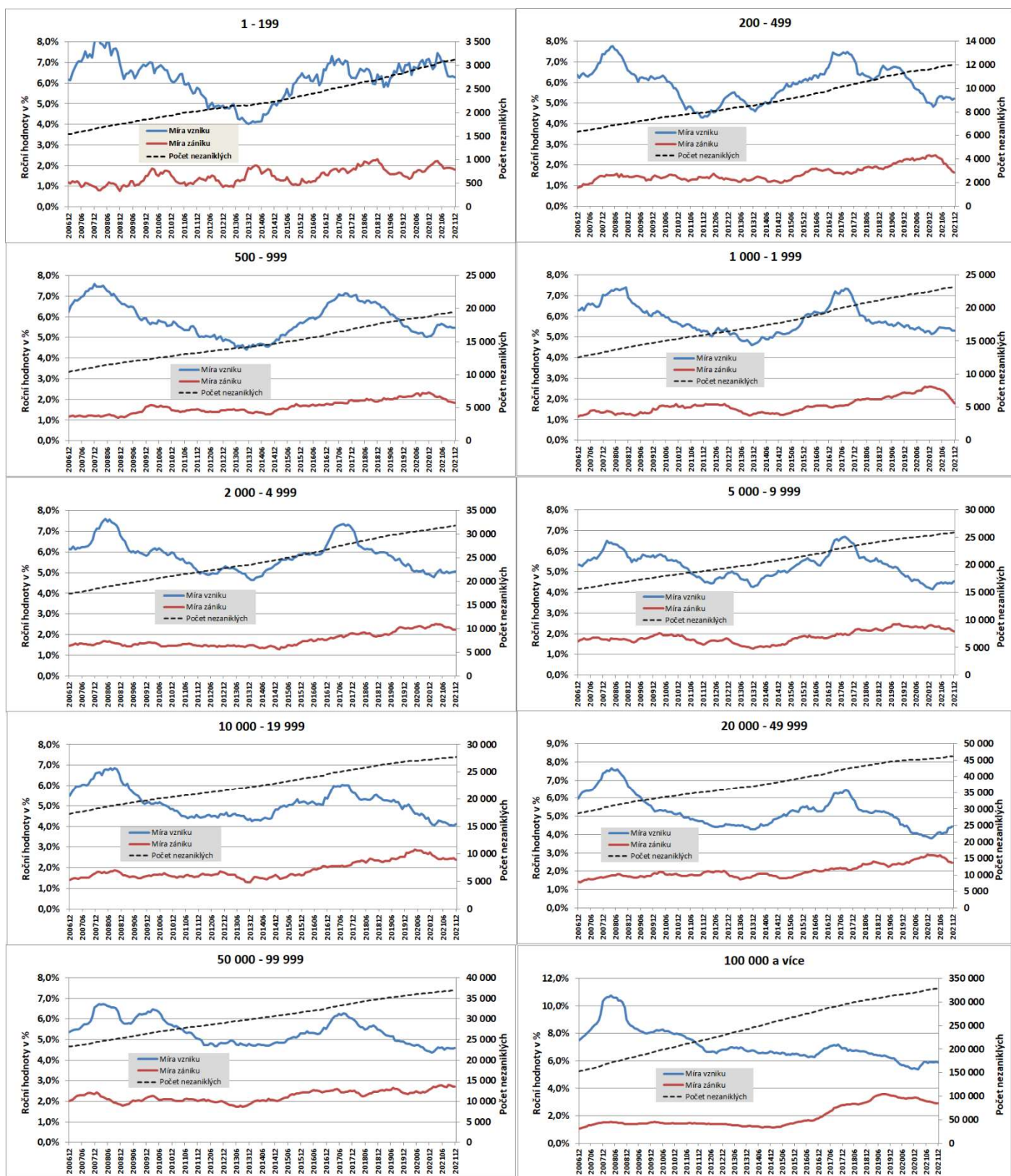

Obr.č. 18: Počty nezaniklých OS na 10 tisíc obyvatel v obcích a městech

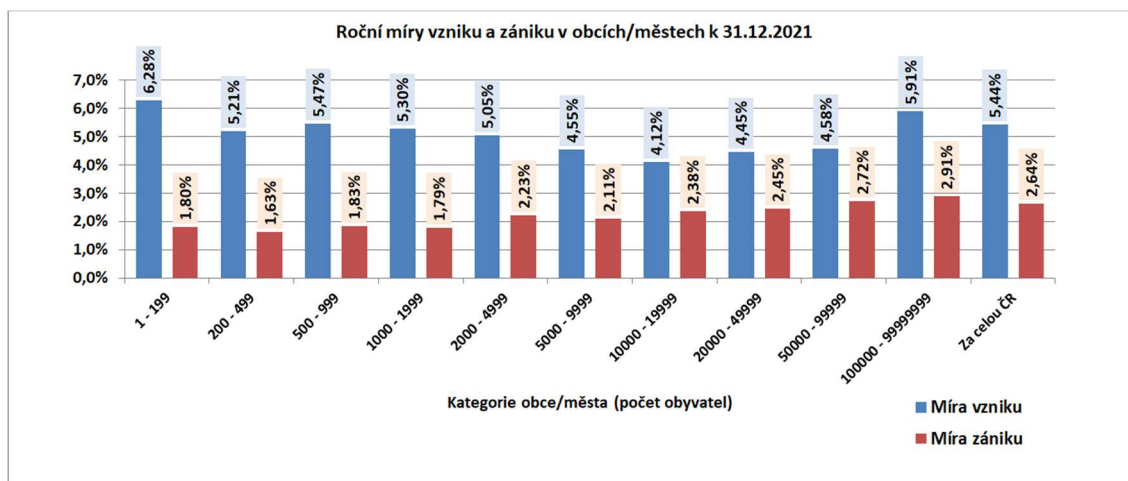
3.3.1 Roční míry vzniků a zániků obch. společností u obcí a měst

Grafy časových vývoje ročních měr vzniků a zániků obchodních společností v obcích a městech jsou uvedeny na obr.č.19. Výpočet je proveden podle vzorců (1) a (2) v kap.(3.1.1) Vypočteny jsou pro každý měsíc od roku 1990 až do prosince 2021. Výsledky měření časového vývoje roční míry vzniku a zániku pro obce a města jsou zaneseny do grafů, kde za počátky průběhů byl zvolen prosinec 2006. Grafy ročních měr vzniků a zániků ukazují na jejich víceméně podobný vývoj v každé kategorii obcí a měst a to jak ve tvaru průběhů, tak i v dosahovaných hodnotách ročních měr.

V grafu na dalším obr.č.20 jsou uvedeny hodnoty ročních měr vzniků a zániků v jednotlivých kategoriích obcí a měst ke dni 31.12.2021. Jsou to hodnoty, které můžeme odečíst i v grafech na obr.č.19.

Obr.č. 19: Roční míry vzniků a zániků OS v obcích a městech od r.2006

Obr.č. 20: Roční míry vzniků a zániků OS v obcích/městech k 31.12.2021

Z celkového pohledu na obr.č.20 můžeme říci, že ke konci roku 2021 jsou roční míry vzniku i zániku vcelku rovnoměrně rozložené napříč kategoriemi obcí a měst a že nedochází k jejich vzájemným výrazným odlišnostem v dosahovaných hodnotách.

Za celou ČR je **roční míra vzniků** obchodních společností v obcích/městech na hodnotě 5,44% a **roční míra zániků** na hodnotě 2,64%.

Z porovnání jednotlivých ročních měr vzniků a ročních měr zániků obchodních společností v kategoriích obcí a měst pak plyne, že:

- míry vzniků jsou v průměru 2,1 krát vyšší než míry zániků a
- směrodatná odchylka měr vzniků je 1,6 krát vyšší než měr zániků.

3.3.2 Střednědobé míry vzniků a zániků obch. společností a míry koncentrace v obcích a městech

Základní údaje o vzniklých a zaniklých obchodních společnostech ve zvolených kategoriích obcí a měst za období 2013 až 2021 jsou uvedeny v tab.č.12. Z hlediska absolutních počtů jsou největší počty vzniklých i zaniklých obchodních společností v kategorii obcí a měst s počtem obyvatel 100 000 a více. K 31.12.2021 bylo v této kategorii cca 329,3 tisíc nezaniklých obchodních společností, což je 59,24% ze všech nezaniklých v ČR k 31.12.2021. **Příslušná hodnota HHI indexu ve výši 3 720 znamená, viz tab.č.5, vysokou koncentraci nezaniklých obchodních společností v kategoriích měst a obcí. Vysoká koncentrace nezaniklých obchodních společností v obcích a městech se navíc postupně mírně zvyšuje**, což je patrné z hodnot HHI indexů, které se zvyšují z hodnoty 3 553, změřené k 31.12.2012, až na hodnotu 3 737 k 31.12.2021.

Z hlediska **hrubého podílu vzniklých** obchodních společností je největší hodnota 6,49% dosahována v kategorii obcí a měst s jejich počtem obyvatel 100 000 a více. Druhá nejvyšší hodnota hrubého podílu vzniklých obchodních společností je 6,28% u obcí a měst s počtem obyvatel do 200. Nejmenší hodnota 4,96% hrubého podílu vzniklých obchodních společností je v kategorii obcí a měst s počtem obyvatel od 10 000 do 19 999. Podrobněji viz tab.č.12. Ze změřené hodnoty HHI indexu 1 008 pro hrubý podíl vzniklých obchodních společností v obcích a městech v období 2013 až 2021 vyplývá, že ke koncentraci míry vzniků u obcí a měst nedochází a to z důvodu již proběhlé koncentrace v minulosti.

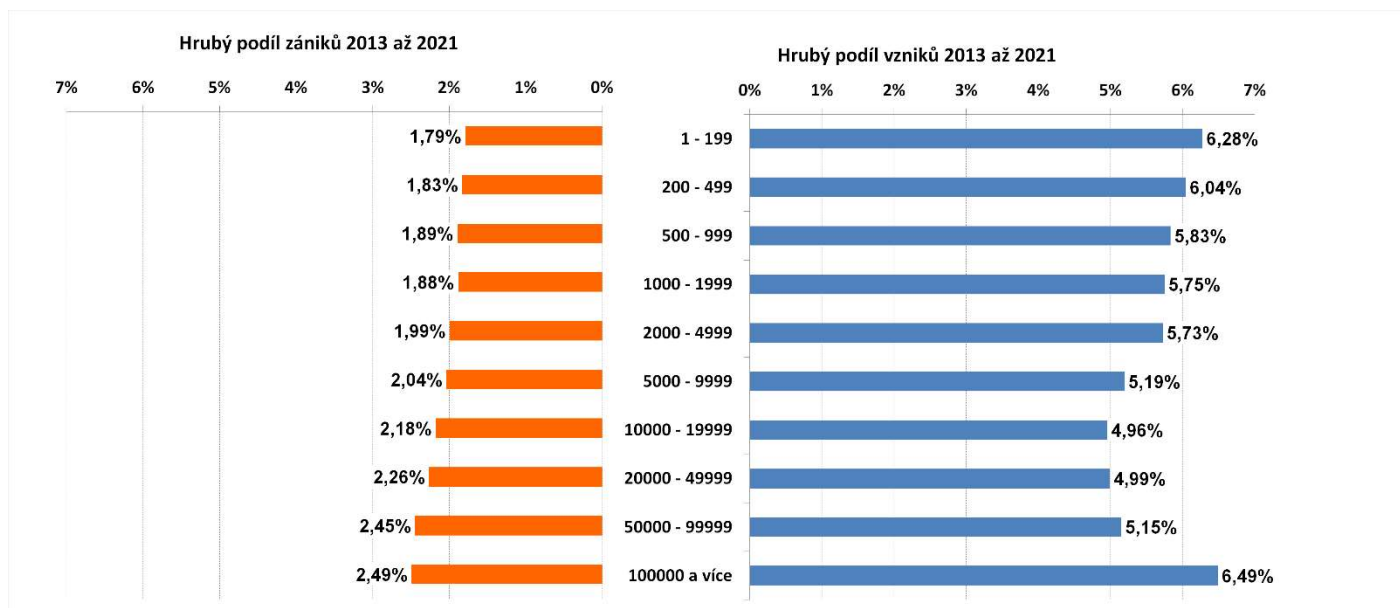
Z hlediska **hrubého podílu zaniklých** obchodních společností je největší hrubý podíl zaniklých obchodních společností 2,49% v kategorii s počtem obyvatel od 100 000 a více. Naproti tomu nejmenší hrubý podíl zaniklých obchodních společností 1,79% je v kategorii s počtem obyvatel od 1 do 199 obyvatel, ale také v kategorii od 300 do 499, kde je hodnota 1,83%, viz tab.č.12. Ze změřené hodnoty HHI indexu 1 013 pro hrubý podíl zaniklých obchodních společností v obcích a městech vyplývá, že ani u zániků ke koncentraci míry nedochází.

Na celostátní úrovni je hrubý podíl vzniklých obchodních společností v obcích a městech na úrovni 6,02% se směrodatnou odchylkou +/- 0,52% a hrubý podíl zaniklých obchodních společností na úrovni 2,34% se směrodatnou odchylkou +/- 0,24%. Z porovnání vyplývá, že:

- hrubý podíl vzniků je 2,6 krát vyšší než hrubý podíl zániků a
- směrodatná odchylka podílů vzniků je 2,2 krát vyšší než u podílů zániků.

Vznikly a zanikly ek. subjektů v obcích a městech 2013 až 2021		Obchodní společnosti														Podíl nezaměstnaných v obcích a městech k 31.12.2021			
		Počet obcí/měst 31.12.2021	Počet obyvatel dle Lexikonu obcí 2021	Vzniklé v období 2013 až 2020	Zaniklé v období 2013 až 2020	Vzniklé v 2021	Zaniklé v 2021	Nezaměstnané k 31.12.2012	Nezaměstnané k 31.12.2013	Nezaměstnané k 31.12.2014	Nezaměstnané k 31.12.2015	Nezaměstnané k 31.12.2016	Nezaměstnané k 31.12.2017	Nezaměstnané k 31.12.2018	Nezaměstnané k 31.12.2019		Nezaměstnané k 31.12.2020	Nezaměstnané k 31.12.2021	Hrubý podíl zaniklých v období 2013 až 2021
	(a)	(b)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15) = ((1)+(3)) / ((9)+(8)+...+(12)+(13))	(16) = ((2)+(4)) / ((9)+(8)+...+(12)+(13))	(17) = (14) / (Celkem nezaměstnaných)
1 - 199	1 396	175 031	1 216	346	192	55	2 115	2 155	2 232	2 352	2 474	2 587	2 696	2 833	2 985	3 122	6,28%	1,79%	0,56%
200 - 499	1 990	654 581	4 762	1 435	615	193	8 273	8 536	8 914	9 331	9 803	10 360	10 838	11 309	11 600	12 022	6,04%	1,83%	2,16%
500 - 999	1 373	971 419	7 437	2 402	1 048	351	13 753	14 187	14 674	15 281	16 021	16 842	17 662	18 287	18 788	19 485	5,83%	1,89%	3,51%
1000 - 1999	782	1 088 990	8 860	2 891	1 211	408	16 493	17 037	17 724	18 515	19 431	20 406	21 189	21 868	22 462	23 265	5,75%	1,88%	4,19%
2000 - 4999	441	1 334 059	12 251	4 115	1 584	698	22 817	23 526	24 480	25 537	26 726	28 113	29 265	30 176	30 953	31 839	5,73%	1,99%	5,73%
5000 - 9999	143	985 982	9 335	3 579	1 164	539	19 519	20 072	20 804	21 580	22 450	23 423	24 207	24 810	25 275	25 900	5,19%	2,04%	4,66%
10000 - 19999	68	963 747	9 810	4 152	1 134	655	21 602	22 214	22 923	23 748	24 548	25 399	26 195	26 861	27 260	27 739	4,96%	2,18%	4,99%
20000 - 49999	43	1 282 905	16 394	7 234	2 036	1 122	36 186	37 058	38 274	39 685	41 112	42 724	43 944	44 899	45 346	46 260	4,99%	2,26%	8,32%
50000 - 99999	12	862 558	13 472	6 195	1 677	998	29 012	29 843	30 693	31 590	32 552	33 718	34 749	35 622	36 289	36 968	5,15%	2,45%	6,65%
100000 a více	6	2 382 465	143 541	52 975	19 162	9 442	229 015	241 800	255 526	268 617	281 498	293 391	304 391	312 780	319 581	329 301	6,49%	2,49%	59,24%
Celkem ČR	6 254	10 701 777	227 078	85 324	29 823	14 461	398 785	416 428	436 244	456 236	476 615	496 963	515 136	529 445	540 539	555 901	6,02%	2,34%	100,0%
HHI index :		1 252	4 178	4 066	4 298	4 444	3 553	3 619	3 672	3 703	3 722	3 719	3 723	3 721	3 725	3 737		1 013	3 737

Tab.č. 12: OS v obcích a městech za posledních 9 let

Obr.č. 21: Hrubé podíly vzniků a zániků OS v obcích/městech za posledních 9 let

3.4 Fúze a rozdělení obchodních společností

V registru ekonomických subjektů je u zaniklých obchodních společností uváděn i způsob zániku. Z celkem 11 možných způsobů zániku jsou pro obchodní společnosti relevantní následující 4 způsoby zániku uváděné v RES:

- zrušení likvidací,
- zrušení bez likvidace s jedním nástupcem (fúzí),
- zrušení bez likvidace s více nástupci (rozdělení) a
- zrušení bez likvidace a bez nástupců

Pro přesnost je nutné uvést, že v RES můžeme najít cca 10,3 tisíc zaniklých obchodních společností, u kterých je způsob zániku evidován hodnotou „Nezjištěno“. Ze všech 158,7 tisíc zaniklých obchodních společností v období 1990 až 2021 se jedná o 6,5% subjektů.

Cílem této kapitoly je získat představu o počtech zrušených obchodních společností, které mají jednoho nebo více nástupců. Význam vidíme v tom, že takto zaniklá (zrušená) obchodní společnost úplně nezmizí, tj. není „úplně zlikvidovaná“, ale v určité míře její existence pokračuje v nástupci.

Časový vývoj počtů zrušených obchodních společností bez likvidace s jedním nebo více nástupci jsou uvedeny v tab.č.13 a v tab.č.14. Za počátek sledování byl zvolen rok 2006 a počty byly změřeny jak v regionech, tak i v jednotlivých sekcích NACE.

Ve sledovaném období 2006 až 2021 bylo zjištěno celkem 11 314 fúzí nebo rozdělení, což je 8,35% ze všech 135 526 zaniklých obchodních společností v tomto období. Z tabulek č.13 a č.14 vidíme, že podíl 8,35% je výslednicí za celé období 2006 až 2021, ale časový vývoj tohoto podílu od roku 2006 má dlouhodobě klesající vývoj. Zatímco za rok 2006 dosahoval hodnotu 14,57%, tak v roce 2021 jen 5,95%.

Fúze a rozdělení v regionech

Z naměřených hodnot, viz tab.č.13, vyplývá, že nejvíce fúzí a rozdělení proběhlo v Praze. Celkem ve sledovaném období to bylo 6 028, což je 53,28% ze všech 11 314 fúzí a rozdělení, provedené v období 2006 až 2021. Dalším je Jihomoravský kraj s 1 098 fúzemi a rozděleními, což je 9,70% ze všech v období 2006 až 2021. Nejméně fúzí a rozdělení proběhlo v Karlovarském kraji v počtu 180, tj. 1,59%.

Z hlediska podílu proběhlých fúzí a rozdělení na proběhlých zánicích jen v regionu v období 2006 až 2021 je největší podíl v kraji Vysočina s 11,78% podílu počtu fúzí a rozdělení na počtu všech

zániků proběhlých v kraji Vysočina. Dále v pořadí je Praha s 10,88%. Nejmenší podíl je dosažen Moravskoslezském kraji s 4,85%.

Fúze a rozdělení v sekcích

Pohled na fúze a rozdělení z hlediska odvětví podnikání obchodních společností dává tab.č.14. Nejvíce fúzí a rozdělení za celé období 2006 až 2021 proběhlo v sekci L) „Činnosti v oblasti nemovitostí“, celkem v této sekci proběhlo 3 904 případů, což je 34,51% ze všech 11 314 případů. Další je sekce G) „Velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel“ s 2 285 proběhlými fúzemi a rozděleními, což je 20,20% ze všech případů. Další sekce viz tab.č.14.

Z hlediska poměru fúzí a rozdělení k zánikům v jednotlivých sekcích je nejvyšší hodnota 50,74% dosažena v sekci D) „Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu“. Další vysoká hodnota 33,52% je dosažena v sekci Q) „Zdravotnictví a sociální péče“.

Fúze a rozdělení obchodních společností v regionech	Fúze a rozdělení celkem												Fúze a rozdělení celkem		Zániky celkem		Fúze a rozdělení v zánících celkem v %				
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021					
Praha	222	260	320	293	283	303	339	345	346	384	408	505	437	503	539	541	6 028	770	6 028	14,57%	12,53%
Středočeský kraj	48	39	51	50	47	51	31	35	44	46	47	41	65	46	74	55	479	9 330	479	14,05%	11,95%
Jihočeský kraj	38	35	30	36	38	24	22	32	20	35	28	25	19	38	30	29	6 043	9 330	6 043	11,89%	11,44%
Plzeňský kraj	19	30	25	23	28	19	23	25	29	26	19	23	29	13	13	19	5 282	6 043	5 282	10,73%	10,95%
Karlovarský kraj	13	9	3	7	14	9	13	5	9	28	15	5	13	6	17	14	2 838	6 043	2 838	7,78%	6,60%
Ústecký kraj	7	22	31	21	43	17	18	22	35	8	18	22	12	11	11	12	5 761	2 838	5 761	6,60%	5,79%
Liberecký kraj	7	13	12	20	15	14	12	6	14	8	8	14	16	20	20	18	2 838	2 838	2 838	5,26%	5,86%
Královéhradecký kraj	14	16	15	8	24	22	25	21	9	17	15	16	19	5	19	8	4 282	2 838	4 282	5,95%	8,35%
Pardubický kraj	7	20	8	18	8	15	12	12	19	25	15	14	16	9	9	12	2 953	2 838	2 953		
Vysočina	18	17	26	10	17	11	12	14	17	15	14	10	15	11	66	8	2 385	2 838	2 385		
Jihomoravský kraj	59	60	67	89	61	76	55	70	54	76	47	77	83	81	78	65	16 053	9 330	16 053		
Olomoucký kraj	14	19	17	26	20	22	22	19	12	9	12	20	10	26	22	17	3 726	9 330	3 726		
Zlínský kraj	16	15	14	23	22	29	28	15	11	13	10	11	13	16	16	19	4 340	9 330	4 340		
Moravskoslezský kraj	30	38	44	34	42	48	25	32	30	11	26	24	32	29	32	31	10 473	9 330	10 473		
Fúze a rozdělení celkem	512	593	663	658	662	660	637	653	649	722	682	807	779	830	946	861	11 314	135 526	11 314	8,35%	8,35%
Fúze a rozdělení celkem	11 314	100,0%	135 526	8,35%	10,18%	8,25%	7,93%	6,87%	6,87%	6,34%	6,06%	7,43%	6,36%	7,28%	11,78%	6,84%	7,70%	7,70%	6,27%	4,85%	4,49%
Fúze slučování v regionech v %	10 473	4,49%	4 340	2,40%	3 726	2,54%	9 70%	9,70%	2,48%	1,90%	2,41%	1,86%	3,08%	1,59%	4,23%	6,81%	53,28%	59 212	53,28%	4,85%	4,49%
Zániky celkem	3 513	4 731	4 720	5 508	5 566	5 769	5 934	5 961	5 728	7 281	8 762	12 225	13 457	15 769	16 141	14 461	135 526	135 526	100,0%	8,35%	8,35%
Fúze a rozdělení v zánících celkem v %	14,57%	12,53%	14,05%	11,95%	11,89%	11,44%	10,73%	10,95%	11,33%	9,92%	7,78%	6,60%	5,79%	5,26%	5,86%	5,95%	8,35%	8,35%	8,35%	8,35%	8,35%

Tab.č. 13: Fúze a rozdělení obchodních společností v regionech pro 2006 až 2021

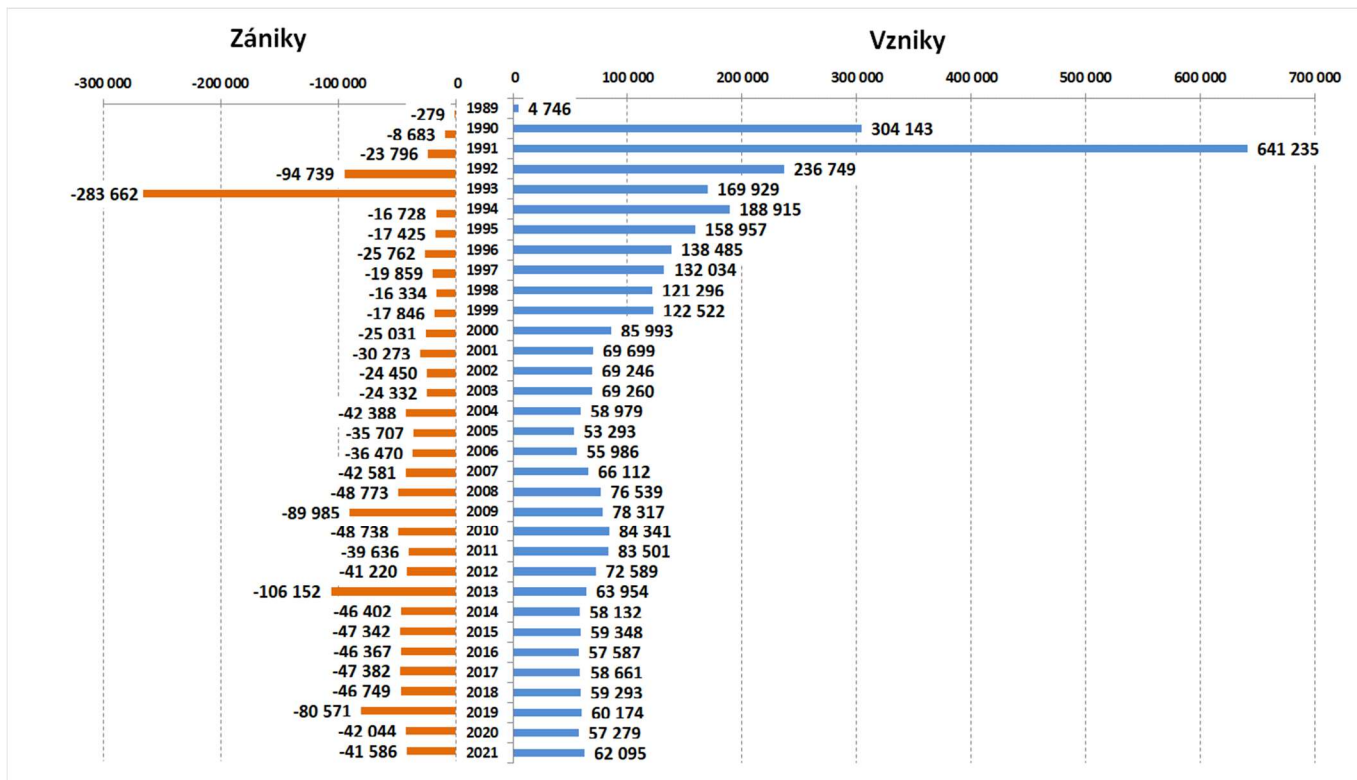
Fúze a rozdělení v zánících celkem v %	14,57%	12,53%	14,05%	11,95%	11,89%	11,44%	10,73%	10,95%	11,33%	9,92%	7,78%	6,60%	5,79%	5,26%	5,86%	5,95%	8,35%
Zániky celkem	3 513	4 731	4 720	5 508	5 566	5 769	5 934	5 961	5 728	7 281	8 762	12 225	13 457	15 769	16 141	14 461	135 526
Fúze a rozdělení celkem	512	593	663	658	662	660	637	653	649	722	682	807	779	830	946	861	11 314
A) Zemědělství, lesnictví a rybníkářství	12	12	14	19	19	17	8	8	17	16	23	8	23	19	20	14	249
B) Těžba a dobývání	9	1	3	7	3	2	2	2	3	0	0	1	2	0	1	3	39
C) Zpracovatelský průmysl	73	90	81	78	98	74	73	60	52	57	55	56	55	63	63	31	1 059
D) Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu	2	10	8	7	5	5	12	10	16	9	11	3	9	10	11	10	138
E) Zásobování vodou; činnosti související s odpadními vodami, odpady a sanacemi	1	14	8	12	17	6	4	5	7	6	10	7	10	8	5	9	129
F) Stavebnictví	34	26	27	24	26	35	32	22	25	36	55	18	39	19	37	33	488
G) Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	116	126	144	136	139	116	128	128	138	155	132	173	151	141	175	187	2 285
H) Doprava a skladování	14	20	14	17	17	9	8	5	12	11	5	10	9	9	10	4	174
I) Ubytování, stravování a pohostinství	10	14	15	5	17	13	13	9	9	13	16	21	19	18	17	27	236
J) Informační a komunikační činnosti	23	19	21	28	33	31	24	47	28	40	24	14	24	49	37	44	486
K) Peněžnictví a pojišťovnictví	11	8	12	13	10	16	9	17	11	18	17	7	7	14	21	28	219
L) Činnosti v oblasti nemovitosti	132	178	225	215	165	196	209	205	212	242	229	364	285	323	404	320	3 904
M) Profesionální, vědecké a technické činnosti	38	44	63	68	69	67	51	88	76	73	71	84	96	115	91	95	1 189
N) Administrativní a podpůrné činnosti	21	17	13	16	8	14	10	15	18	21	15	11	18	19	16	20	252
O) Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
P) Vzdělávání	2	4	0	1	2	1	0	6	1	2	0	3	2	2	1	7	34
Q) Zdravotní a sociální péče	5	3	10	7	13	10	10	6	17	18	9	13	17	11	17	12	178
R) Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	5	1	3	2	18	43	44	16	6	3	9	11	7	1	6	4	179
S) Ostatní činnosti	4	6	2	3	3	5	0	3	1	2	1	1	4	1	1	2	39
XXX) Nejistěno	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	2	2	8	13	11	37
Fúze a rozdělení celkem	37	39	722	566	722	1 198	1 198	1 427	25 773	998	3 153	5 277	3 139	48 278	10 495	821	2 768
Fúze slučování v sektorech v %	0,33%	0,34%	15,5%	6,54%	5,40%	10,51%	10,51%	14,94%	33,52%	21,94%	15,41%	4,47%	5,54%	4,73%	4,65%	15,71%	9,00%
Zániky celkem	566	722	1 198	1 427	25 773	998	3 153	5 277	3 139	48 278	10 495	821	2 768	135 526	135 526	135 526	135 526
Fúze a rozdělení v zánících v sektorech v %	0,33%	0,34%	15,5%	6,54%	5,40%	10,51%	10,51%	14,94%	33,52%	21,94%	15,41%	4,47%	5,54%	4,73%	4,65%	15,71%	9,00%

Tab.č. 14: Fúze a rozdělení obchodních společností v sektorech pro 2006 až 2021

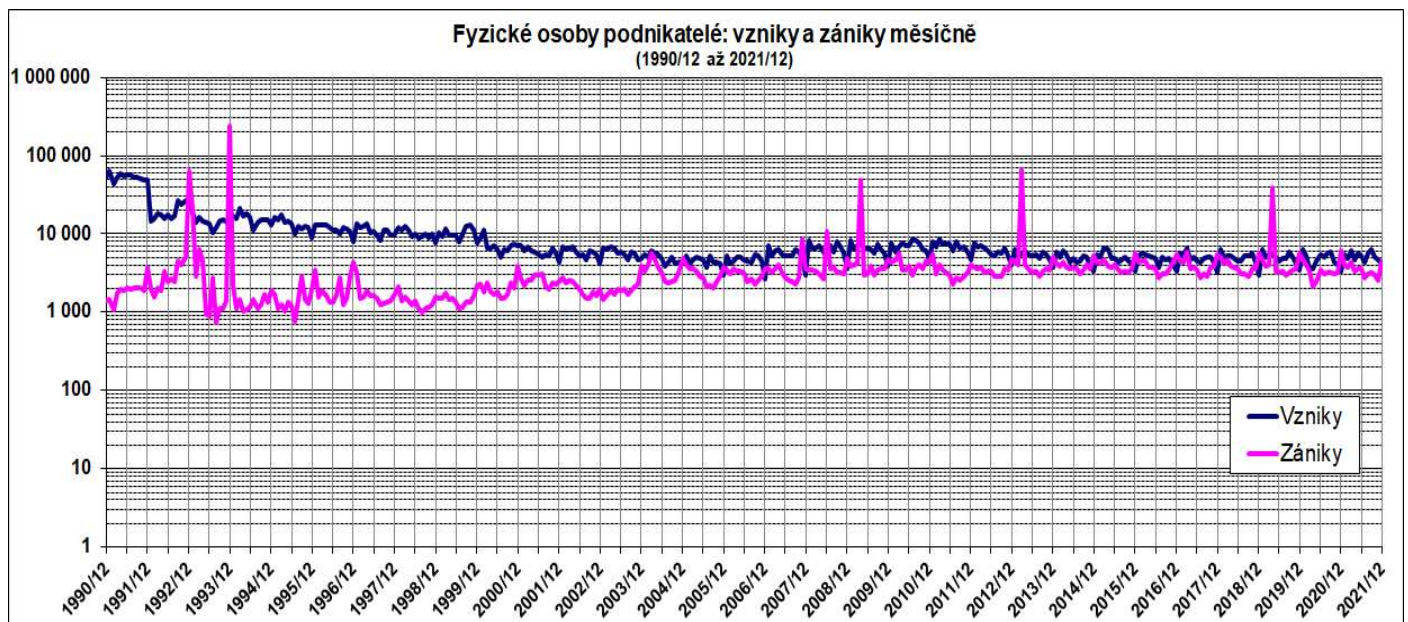
4 Fyzické osoby - podnikatelé

Roční vývoj počtu fyzických osob podnikatelů (označovány jako FOP) v letech 1990 až 2021 je uveden v tab.č.1. V této kategorii subjektů byl v historii let 1990 až 2021 zaznamenán absolutně největší počet **nově vzniklých** FOP v roce 1991 (cca 641 tisíc). Jedná se o zcela extrémní hodnotu, která vznikla těsně po změně režimu v ČR. V počátečním období 1990 až 1992 vzniklo celkem cca 1 182 tisíc nových FOP. Naproti tomu, k největším **úbytkům** FOP došlo v období 1992 až 1993 (celkem cca 378 tisíc), ale také v roce 2009 (cca 90 tisíc) a v roce 2013 (cca 106 tisíc). Tato vysoká čísla úbytků podnikajících fyzických osob souvisí s „čištěním“ databází RES, zejména o osoby, které neobnovily své registrace. Dalším důvodem zániku je oznámení FOP o ukončení činnosti. Vysoké počty zániků v sobě zahrnují i zpřesnění databází RES podle Registru osob (ROS). Z dlouhodobějšího hlediska se roční počty nově vzniklých FOP postupně snižovaly až do roku 2013. Od roku 2014 se roční hodnoty nově vzniklých FOP pohybují kolem průměrné hodnoty 59 tisíc se směrodatnou odchylkou +/-2 tisíce. Zániky FOP se v období 2014 až 2021 pohybují mezi 41 až 47 tisíci, vyjma roku 2019, kdy zaniklo 80,5 tisíc FOP. Z těchto 80,5 tisíc zanikly z velké části FOP ze sekce K) Peněžnictví a pojišťovnictví, celkem 34 tisíc.

Roční hodnoty vzniků a zániků FOP jsou uvedeny v tab.č.1 a také v grafu na obr.č.22. Měsíční počty vzniků a zániků FOP jsou uvedeny v grafu na obr.23. V grafu na obr.č.24 je ukázán i vývoj poměru počtu zaniklých k počtu vzniklým FOP. Zde je patrné, že v období 2000 až 2004 došlo k postupnému nárůstu hodnot měsíčních poměrů zániků k vznikům z hodnoty cca 10% v období do roku 1999 na hodnotu téměř 80% v posledních letech, což svědčí i o zvyšující se „úmrtnosti“ subjektů, jejíž trend je patrný i z grafu na obr.č.23. Z časového průběhu veličiny měsíčních poměrů zániků k vznikům na obr.č.24 je zřejmé, že se jedná o stochastickou veličinu se značným rozptylem.

Obr.č. 22: Vývoj vzniků a zániků FOP – roční hodnoty

Obr.č. 23: Vývoj vzniků a zániků FOP – měsíčně

Obr.č. 24: Vývoj poměru zániky/vzniky FOP – měsíčně

4.1 Fyzické osoby podnikatelé v Praze a v krajích

Dlouhodobý vývoj počtů nezaniklých fyzických osob podnikatelů v Praze a krajích je uveden v tab.č.15. Zde jsou uvedeny počty nezaniklých FOP vždy ke konci roku. Tyto hodnoty byly zjištěny z údajů v registru ekonomických subjektů z ledna 2021. Z tabulky vyplývá, že největší počet nezaniklých FOP k 31.12.2021 byl změřen v Praze, kde jejich počet je cca 347,8 tisíc, což je 16,10% ze všech nezaniklých FOP v ČR k 31.12.2021. Následuje Středočeský kraj s 13,29% a dále Jihomoravský kraj s 10,95%. Na druhou stranu nejmenší zastoupení FOP k 31.12.2021 má Karlovarský kraj s celkem 54,6 tisíci nezaniklými FOP, což je pouze 2,65% z celku. Následuje kraj Vysočina s 4,37% a dále Liberecký kraj s 4,50%.

Podobně jako u analýzy vývoje vzniků a zániků obchodních společností se místo jejich absolutních hodnot jeví vhodnější zjišťovat veličiny poměřující počty vzniků a zániků FOP k celkovým počtům v dané kategorii, v tomto případě v Praze a v krajích. Jedná se o identifikaci měř vzniků a zániků ve zvoleném čase a za zvolený časový interval (období). Pro vyhodnocení míry vzniků a zániků fyzických osob podnikatelů v Praze a v jednotlivých krajích bylo zvoleno:

- vyhodnocení ročních měř vzniků a zániků a
- vyhodnocení hrubých podílů vzniků a zániků za celé období 2013 až 2021 a
- vyhodnocení stupně koncentrace vzniků a zániků a počtů nezaniklých subjektů

Tato vyhodnocení viz dále v textu.

Nezaniklé fyzické osoby podnikatelé v krajích	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2018 v %
	Praha	194	49 705	163 940	196 564	152 661	178 339	197 114	211 059	226 093	242 074	258 697	267 590	272 390	278 744	284 364	286 227	290 316	294 113	297 820	298 769	303 609	310 084	319 669	325 871	318 730	322 329	326 297	330 309	334 827	338 808	339 467	343 243	347 803
Středočeský kraj	832	33 177	103 282	116 427	118 269	139 737	157 956	172 740	187 290	200 494	213 775	222 334	228 249	235 151	242 180	245 778	248 968	251 999	255 201	259 425	259 239	264 771	272 087	276 942	269 751	271 973	273 872	275 788	277 497	279 618	277 759	280 069	283 430	13,29%
Jihočeský kraj	20	18 939	52 762	57 235	60 596	71 023	79 757	85 416	92 928	99 088	105 320	109 538	112 278	115 122	118 087	119 033	120 027	121 379	122 877	124 978	124 057	126 624	128 932	130 847	128 460	129 114	129 763	130 356	130 915	131 429	129 552	129 958	130 747	6,24%
Plzeňský kraj	509	16 617	49 100	58 244	49 166	58 153	65 864	72 814	79 105	84 558	90 428	93 971	96 234	98 872	101 666	102 661	103 829	105 109	106 466	108 503	108 956	111 629	113 967	115 131	112 545	112 886	113 279	113 397	113 614	114 028	112 497	113 013	113 642	5,42%
Karlovarský kraj	1 144	11 598	30 517	33 277	29 388	34 770	39 521	43 329	46 883	49 791	52 569	54 124	55 169	56 335	57 603	57 957	58 434	58 941	59 387	60 058	60 072	60 934	61 738	62 089	57 700	57 342	56 883	56 574	55 745	54 642	54 578	54 634	2,65%	
Ústecký kraj	314	24 023	69 325	82 051	64 506	78 232	89 093	97 277	105 406	112 785	120 207	124 283	126 694	129 515	132 734	133 827	134 981	135 996	137 468	139 532	138 163	139 013	141 110	142 433	135 773	135 883	136 079	136 168	136 221	136 731	134 199	135 085	136 387	6,50%
Liberecký kraj	19	17 443	47 391	56 923	47 249	55 462	62 477	66 714	71 753	76 223	80 616	83 384	85 228	86 981	88 972	89 727	90 530	91 485	92 399	93 749	93 457	94 732	96 277	97 535	93 155	93 453	94 069	94 440	94 781	94 631	92 957	92 968	92 761	4,50%
Královéhradecký kraj	20	20 800	58 421	61 856	52 873	62 304	69 335	75 489	81 201	86 543	91 842	95 018	96 886	99 101	101 282	102 104	102 977	103 904	105 158	106 777	104 736	106 459	108 325	110 198	108 315	108 935	109 860	110 540	111 026	111 667	110 606	111 276	112 159	5,31%
Pardubický kraj	11	15 568	45 286	45 988	40 867	48 401	54 935	60 741	65 572	70 145	74 927	77 937	80 148	82 419	84 603	85 368	86 428	87 331	88 441	90 027	89 008	90 633	92 557	94 354	92 954	93 796	94 585	95 202	95 647	96 409	95 160	95 952	96 892	4,58%
Vysočina	113	10 130	30 661	34 336	37 994	44 915	50 799	55 887	60 768	65 132	69 361	71 771	73 410	75 481	77 623	78 714	79 219	80 262	81 473	83 115	82 008	83 763	85 472	87 288	86 989	87 957	89 273	90 068	90 846	91 922	91 444	92 498	93 590	4,37%
Jihomoravský kraj	378	29 466	89 509	105 165	100 253	116 279	132 212	145 488	157 661	169 864	181 223	187 448	192 157	197 157	202 335	204 368	206 754	209 166	212 449	216 144	212 530	216 984	222 184	225 921	223 683	225 239	226 702	228 343	229 563	230 560	228 573	230 309	232 734	10,95%
Olomoucký kraj	15	15 275	53 568	59 663	55 613	65 059	71 142	76 636	82 849	89 131	94 776	98 098	100 062	102 323	104 523	104 927	104 945	105 518	106 333	107 761	105 279	107 176	109 262	110 766	110 583	111 089	111 281	111 682	112 046	113 010	111 687	112 578	113 814	5,37%
Zlínský kraj	882	13 476	46 571	55 405	52 327	62 873	71 860	79 192	85 565	91 596	97 247	100 384	102 307	104 606	106 767	107 290	107 597	108 302	109 019	110 357	107 428	109 147	111 145	112 872	111 510	111 771	112 563	112 764	113 257	113 815	112 399	113 017	113 848	5,41%
Moravskoslezský kraj	16	23 710	77 033	96 242	83 881	102 283	117 297	129 303	141 186	151 798	162 910	168 980	173 074	177 275	181 271	182 620	183 182	184 198	186 743	189 805	188 790	190 986	194 075	195 922	195 823	195 934	195 201	195 296	195 792	196 377	193 411	195 044	197 656	9,33%
C e l k e m	4 467	299 927	917 366	1 059 376	945 643	1 117 830	1 259 362	1 372 085	1 484 260	1 589 222	1 693 898	1 754 860	1 794 286	1 839 082	1 884 010	1 900 601	1 918 187	1 937 703	1 961 234	1 989 000	1 977 332	2 012 935	2 056 800	2 088 169	2 045 971	2 057 701	2 069 707	2 080 927	2 092 206	2 104 750	2 084 353	2 099 588	2 120 097	100,00%

Tab.č. 15: Zastoupení nezaniklých FOP v regionech

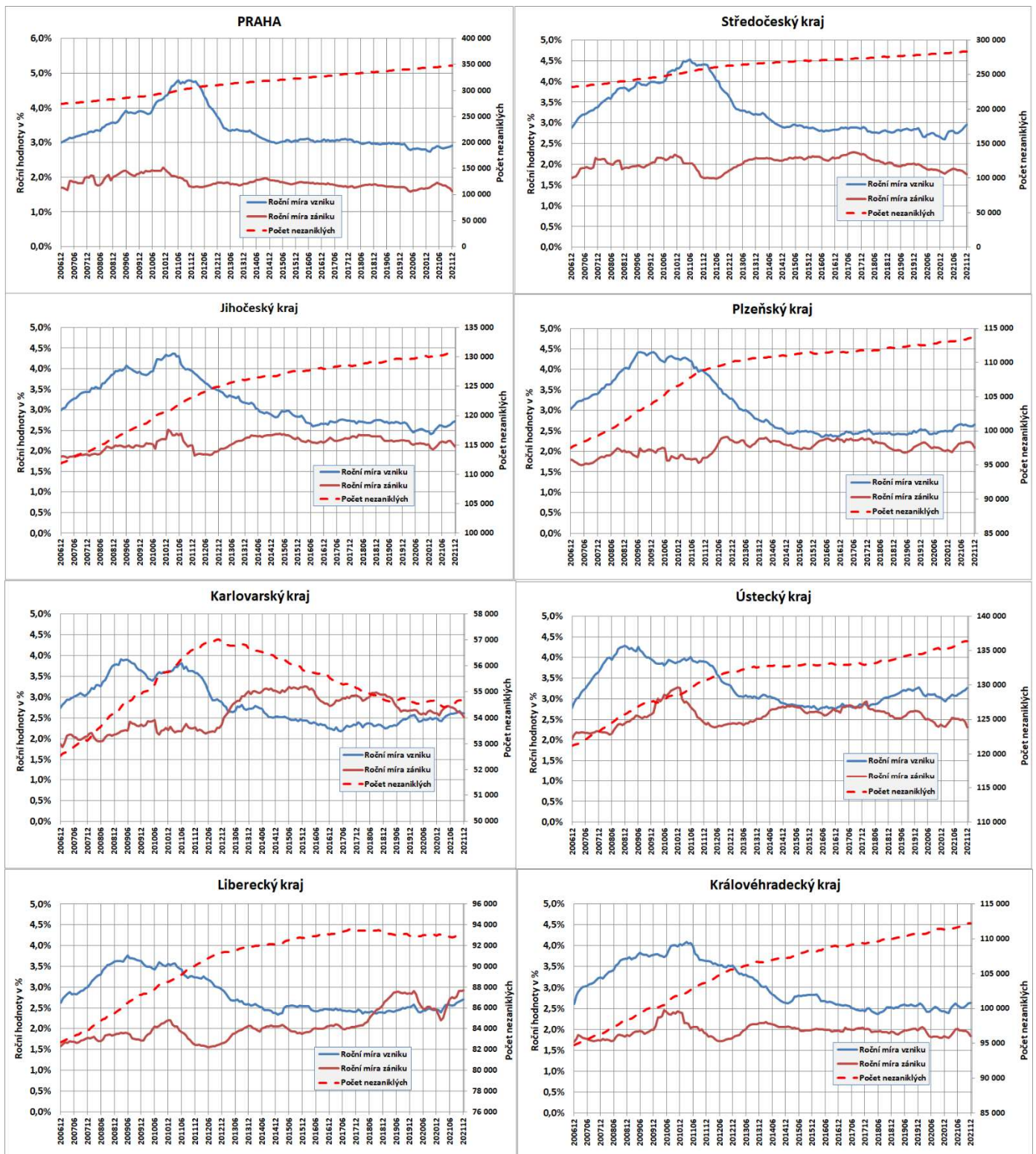
4.1.1 Roční míry vzniků a zániků FOP v Praze a v krajích

Měřítkem roční míry vzniků a zániků FOP byl zvolen podíl počtu vzniklých (nebo zaniklých) FOP k průměrnému počtu nezaniklých FOP v daném období. Tyto roční míry byly počítány pro každý měsíc od roku 1990 až do roku 2021 podle vzorců (1) a (2) uvedené v kapitole 3.1.1.

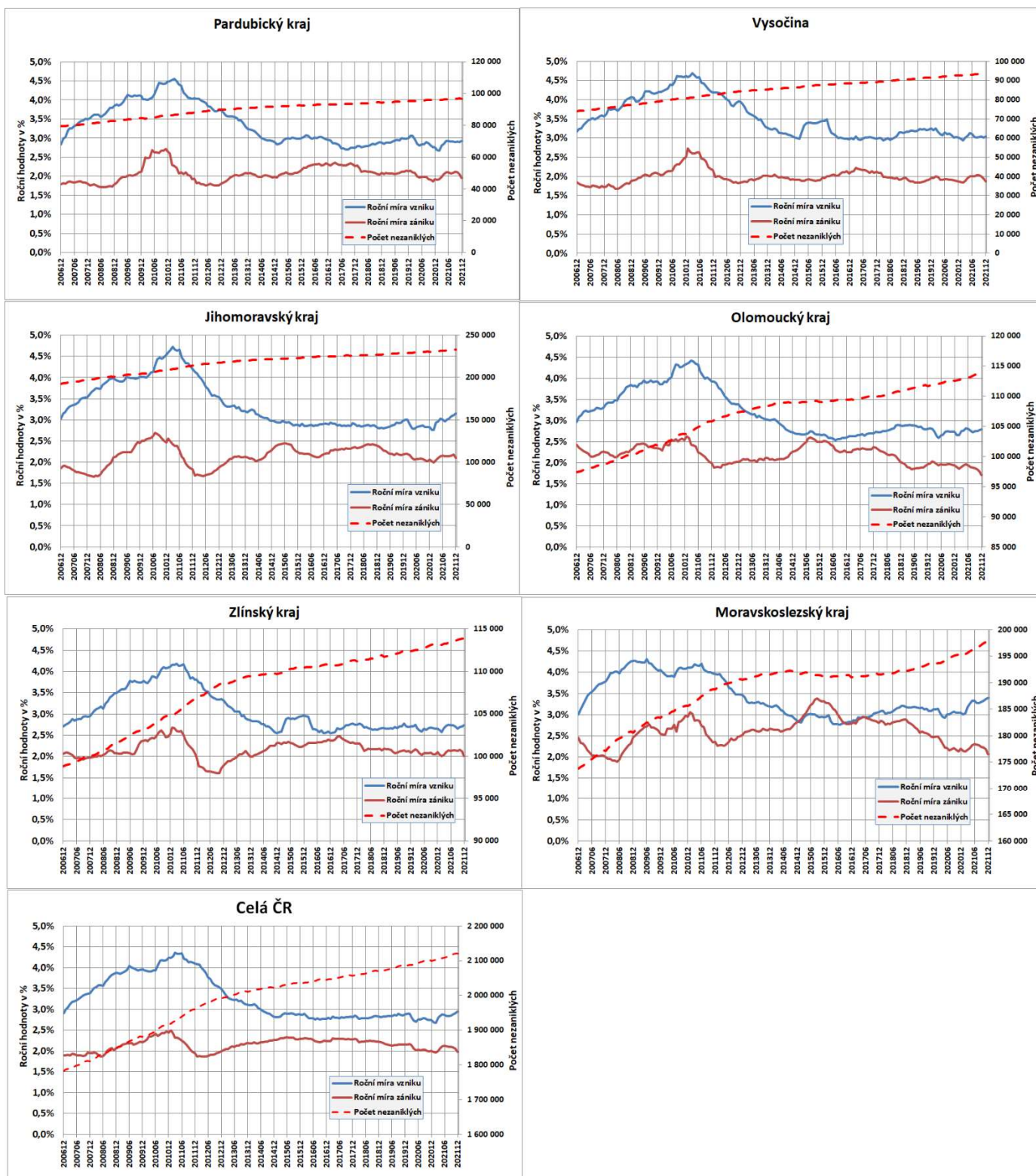
Výsledky měření vývoje roční míry vzniku a zániku pro regiony jsou ve formě grafů na obr.č.25 a na obr.č.26. Za počátek časových průběhů byl zvolen prosinec 2006. Z těchto grafů jsou vcelku dobře patrné odlišnosti ve vývoji ročních měr vzniků a zániků FOP v jednotlivých regionech.

Negativní vývoj je výrazný v Karlovarském kraji, kde roční míra zániku převyšuje roční míru vzniku dlouhodobě od roku 2013. Výsledkem je pak stálý pokles absolutního počtu nezaniklých FOP, jako jediného ze všech regionů ČR. Nicméně pokles roční míry vzniku až na úroveň roční míry zániku postihl i Liberecký kraj.

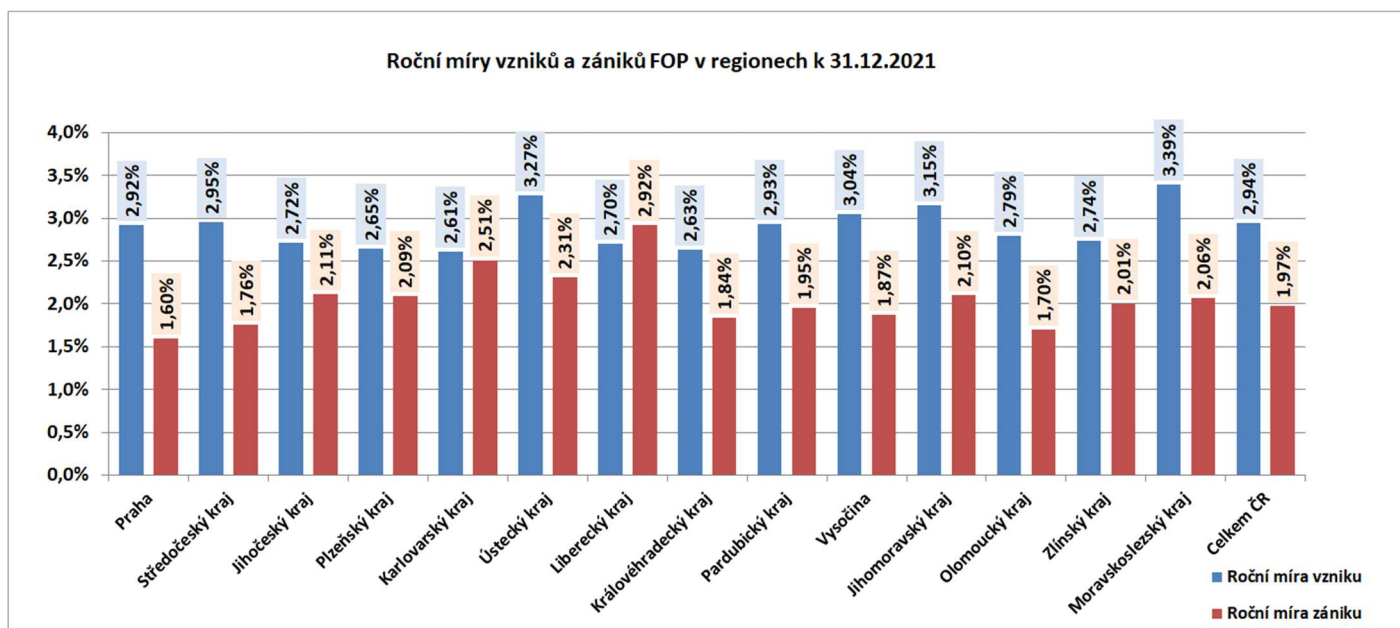
Na dalším obr.č.27 jsou ukázány změřené roční míry vzniku a zániku v jednotlivých regionech k pevně zvolenému dni 31.12.2021. Hodnoty v tomto grafu odpovídají hodnotám, které jsou uvedeny v časových vývojích v grafech na obr.č.25 a obr.č.26.

Obr.č. 25: Roční míry vzniků a zániků FOP v regionech - měsíčně

Obr.č. 26: Roční míry vzniku a zániku FOP v regionech - měsíčně (pokračování 1)

Obr.č. 27: Roční míry vzniků a zániků FOP v regionech k 31.12.2021

Roční míra vzniků FOP k 31.12.2021

Z hodnot na obr.č.27 vidíme, že největší **roční míra vzniků** FOP 3,39% byla změřena u Moravskoslezského kraje. Následuje Ústecký kraj s hodnotou 3,27% kraj a Jihomoravský kraj s mírou vzniku 3,15%. Na druhé straně nejmenší míra vzniku fyzických osob podnikatelů je změřena u Karlovarského kraje s mírou vzniku 2,61%, dále u Plzeňského kraje s mírou vzniku 2,65%. Následuje Královéhradecký kraj s mírou vzniku 2,63%. Hodnota míry vzniků FOP za celou ČR je 2,94%. Změřená směrodatná odchylka hodnot měř vzniků FOP v krajích je 0,24%.

Roční míra zániků FOP k 31.12.2021

Největší **roční míra zániků** FOP k 31.12.2021 byla změřena 2,92% u Libereckého kraje a nejmenší hodnota 1,60% v Praze. Za celou ČR je míra zániků FOP na hodnotě 1,97%. Změřená směrodatná odchylka hodnot měř zániků fyzických osob podnikatelů v krajích je 0,33%.

Z porovnání ročních měř vzniků a zániků FOP v regionech je zřejmé, že:

- míry vzniků jsou cca 1,5 krát vyšší než míry zániků a
- směrodatná odchylka měř zániků je 1,4 krát vyšší než u zániků.

4.1.2 Střednědobé míry vzniků a zániků FOP a míry koncentrace

Podobně jako u obchodních společností byly pro vyhodnocení a srovnání vzniků a zániků FOP v jednotlivých regionech za období 9 let 2013 až 2021 zvoleny ukazatele „**hrubý podíl vzniklých subjektů**“ a „**hrubý podíl zaniklých subjektů**“. Výsledky měření hrubých podílů a dalších veličin pro regiony jsou uvedeny v tab.č.16.

Z hlediska absolutních počtů jsou největší počty vzniklých i zaniklých FOP v Praze. K 31.12.2021 bylo v Praze cca 347,8 tisíc nezvaniklých FOP, což je 16,41% ze všech nezvaniklých. **Ke koncentraci počtu nezvaniklých FOP v regionech nedochází**, neboť příslušná hodnota HHI indexu se pohybuje v pásmu mezi 894 a 915, což je podle stupnice v tab.č.5 jsou hodnoty, které nesignalizují koncentraci FOP v regionech. Hodnota HHI indexu se dlouhodobě téměř nemění. Zvýšení HHI indexu z hodnoty 894 k 31.12.2012 na hodnotu 915 k 31.12.2021 je zanedbatelné.

Z hlediska počtů vzniklých a zaniklých FOP v období 2013 až 2021 je jejich celková bilance aktivní. Celkem za toto období vzniklo 536,5 tisíc fyzických osob podnikatelů, ale zaniklo jich 504,6 tisíc, tj. vzniklých FOP je o cca 32 tisíc více než zaniklých.

Zde musíme upozornit, že v březnu 2013 došlo k „čištění“ dat v RES a v tomto měsíci byl zařazen extrémní počet FOP do zaniklých, celkem jich bylo dle našeho odhadu 62 tisíc. Tento počet zaniklých FOP nebyl vyvolán ekonomickými důvody, ale víceméně administrativními důvody, pravděpodobně z důvodu narovnání konzistence mezi RES a Registrem osob, který je základním registrem.

Z důvodu eliminace zkreslení počítaných ukazatelů, které mohou být způsobeny zahrnutím extrémních zániků FOP v březnu 2013, byly tyto extrémní počty zániků odfiltrovány z časových řad zániků FOP. Tím dochází ke změně v hodnotách poměru zaniklých FOP k vzniklým za celé období 2013–2020. Filtrace extrémních počtů zániků FOP v březnu 2013 byla provedena u výpočtů hrubých podílů zaniklých FOP.

Z hlediska **hrubého podílu vzniklých FOP** je největší hodnota 3,13% dosahována v kraji Vysočina a také v Moravskoslezském kraji s hodnotou 3,07%. Nejmenší hodnoty **hrubého podílu vzniklých FOP** 2,44% dosahuje Karlovarský kraj. Ostatní hodnoty viz tab.č.16 a také obr.č.28. Zde je vcelku zřejmé, že hodnoty hrubých podílů vzniků v jednotlivých regionech mají velmi podobné hodnoty kolem celostátního průměru 2,87%. Směrodatná odchylka jejich hodnot je +/-0,22%.

U **hrubého podílu zaniklých FOP** je nejvyšší hodnota 3,90% dosažena v Karlovarském kraji. Dále následuje Ústecký kraj s 3,47% a Liberecký kraj s 3,05%. Nejmenší hodnoty **hrubého podílu zaniklých FOP** dosahuje Vysočina s hodnotou 2,35%. Celostátního průměr hrubého podílu

zaniklých FOP je 2,70%. Směrodatná odchylka hodnot v regionech od celostátního průměru je +/- 0,43%.

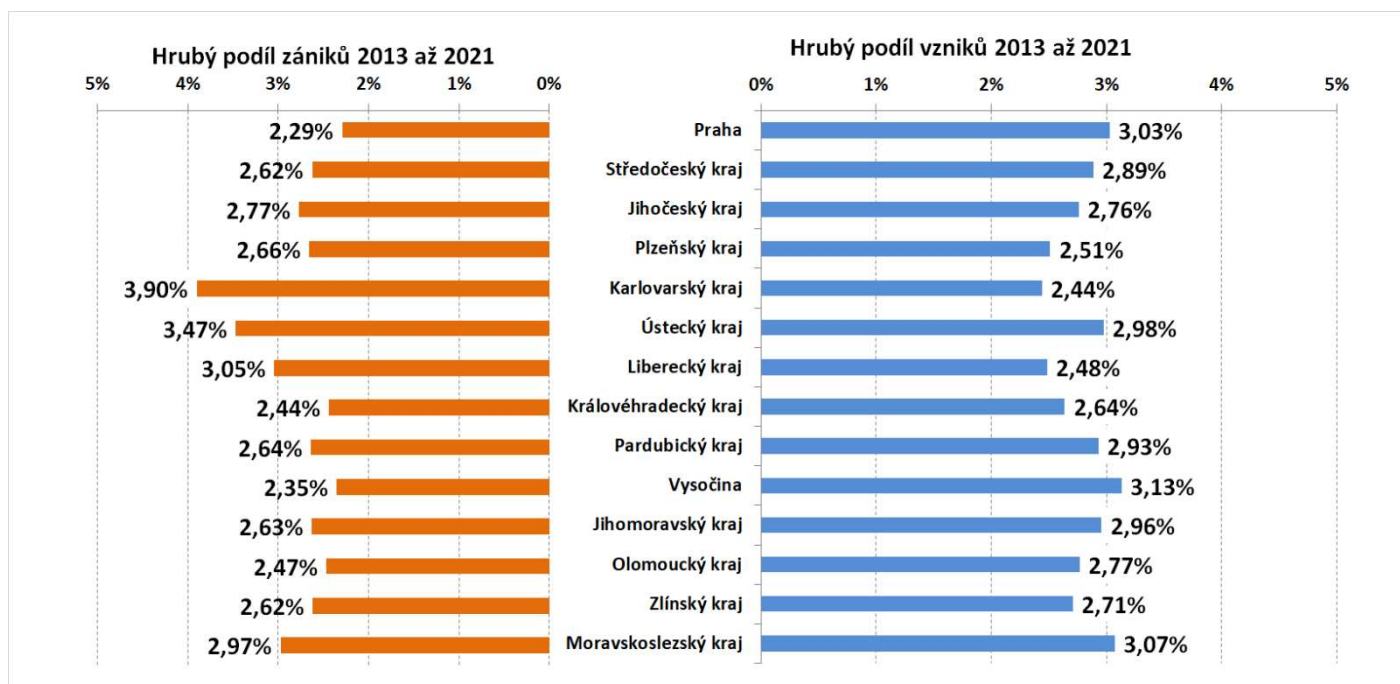
Ke zvýšené koncentraci hrubých podílů vzniků i zániků v regionech nedochází. Změřené hodnoty HHI indexů pro hrubé podíly vzniků a zániků FOP jsou 719 a 731, což jsou dosti vzdálené hodnoty od dolní meze 1 500 pro mírně zvýšenou koncentraci, viz tab.č.5.

Z porovnání hrubých podílů vzniků a zániků FOP v regionech vyplývá, že :

- hrubý podíl vzniků (=2,87%) je téměř shodný s hrubým podílem zániků (=2,70%) a
- směrodatná odchylka hrubých podílů zániků je 2 krát větší než směrodatná odchylka hrubých podílů vzniků.

Fyzické osoby podnikatelé																		
Vznikly a zanikly ok. subjektu v regionech v období 2013 až 2021	Vzniklé v období 2013 až 2020	Zamítlé v období 2013 až 2020	Vzniklé v 2021	Zamítlé v 2021	Nezamítlé k 31.12.2012	Nezamítlé k 31.12.2013	Nezamítlé k 31.12.2014	Nezamítlé k 31.12.2015	Nezamítlé k 31.12.2016	Nezamítlé k 31.12.2017	Nezamítlé k 31.12.2018	Nezamítlé k 31.12.2019	Nezamítlé k 31.12.2020	Nezamítlé k 31.12.2021	Hrubý podíl vzniklých v období 2013 až 2021	Hrubý podíl zaniklých v období 2013 až 2021	Podíl nezamítlých v regionech k 31.12.2021	
																		(1)
REGION																		
Praha	80 120	62 748	10 078	5 518	325 871	318 730	322 329	326 297	330 309	334 827	338 808	339 467	343 243	347 803	3,03%	2,29%	16,41%	
Středočeský kraj	63 336	60 209	8 310	4 949	276 942	269 751	271 973	273 872	275 788	277 497	279 618	277 759	280 069	283 430	2,89%	2,62%	13,37%	
Jihočeský kraj	28 791	29 680	3 542	2 753	130 847	128 460	129 114	129 763	130 356	130 915	131 429	129 552	129 958	130 747	2,76%	2,77%	6,17%	
Přerovský kraj	22 643	24 761	3 000	2 371	115 131	112 545	112 886	113 279	113 397	113 614	114 028	112 497	113 013	113 642	2,51%	2,66%	5,36%	
Karlovarský kraj	11 071	18 582	1 426	1 370	62 089	57 700	57 342	56 883	56 574	56 174	55 745	54 642	54 578	54 634	2,44%	3,90%	2,58%	
Ústecký kraj	32 170	39 518	4 429	3 127	142 433	135 773	136 883	136 079	136 168	136 221	136 731	134 199	135 085	136 387	2,98%	3,47%	6,43%	
Liberecký kraj	18 553	23 120	2 511	2 718	97 535	93 155	93 453	94 069	94 440	94 781	94 631	92 957	92 988	92 761	2,48%	3,05%	4,38%	
Královéhradecký kraj	23 255	22 177	2 936	2 053	110 198	108 315	108 935	109 860	110 540	111 026	111 667	110 606	111 276	112 159	2,64%	2,44%	5,29%	
Pardubický kraj	22 234	20 636	2 823	1 883	94 354	92 954	93 796	94 585	95 202	95 647	96 409	95 160	95 952	96 892	2,93%	2,64%	4,57%	
Vysočina	22 498	17 288	2 830	1 738	87 288	86 989	87 957	89 273	90 068	90 846	91 922	91 444	92 498	93 590	3,13%	2,35%	4,41%	
Jihomoravský kraj	53 334	48 946	7 284	4 859	225 921	223 883	225 239	226 702	228 343	229 563	230 560	228 573	230 309	232 734	2,96%	2,63%	10,98%	
Olomoucký kraj	24 671	22 859	3 159	1 923	110 766	110 583	111 089	111 281	111 682	112 046	113 010	111 687	112 578	113 814	2,77%	2,47%	5,37%	
Zlínský kraj	24 400	24 255	3 105	2 274	112 872	111 510	111 771	112 563	112 764	113 257	113 815	112 399	113 017	113 848	2,71%	2,62%	5,37%	
Moravskoslezský kraj	47 352	48 230	6 662	4 050	195 922	195 823	195 934	195 201	195 296	195 792	196 377	193 411	195 044	197 656	3,07%	2,97%	9,32%	
Celkem ČR	474 428	463 009	62 095	41 586	2 088 169	2 045 971	2 057 701	2 069 707	2 080 927	2 092 206	2 104 750	2 084 353	2 099 588	2 120 097	2,87%	2,70%	100,0%	
HHI index :	938	865	938	849	894	896	898	899	902	905	907	911	913	915	719	731	915	

Tab.č. 16: Vzniky a zániky FOP v regionech za posledních 9 let

Obr.č. 28: Hrubé podíly vzniků a zániků FOP v regionech za posledních 9 let

4.2 Fyzické osoby podnikatelé v sekcích hlavní činnosti

Dlouhodobý vývoj počtů nezániklých fyzických osob podnikatelů v sekcích NACE je uveden v tab.č.17. Hodnoty byly zjištěny z údajů v registru ekonomických subjektů z ledna 2022. V této tabulce vidíme, že největší počet nezániklých FOP k 31.12.2021 vykazuje sekce G) „Velkoobchod a maloobchod, opravy motorových vozidel“, kde jejich počet je cca 480 tisíc, což je 22,64% ze všech nezániklých FOP v ČR. Následuje sekce M) „Profesní, vědecké a technické činnosti“ s cca 307,8 tisíci nezániklými FOP, tj. 14,52% a dále sekce F) „Stavebnictví“ s cca 286,3 tisíci nezániklých FOP, tj. cca 13,50%. Na druhou stranu nejmenší zastoupení obchodních společností má sekce O) „Veřejná správa, obrana, sociální pojištění“ s celkem pouze 90 nezániklými FOP (konkrétně se jedná z velké části o požárně bezpečnostní techniky). Následuje sekce B) „Těžba a dobývání“, kde k 31.12.2022 podnikalo jen cca 491 podnikatelů, tj. cca 0,02% a dále sekce E) „Zásobování vodou, odpadní vody,..“ s cca 6,2 tisíci nezániklými fyzickými osobami podnikateli, tj. cca 0,30% z celku. Podrobněji viz tab.č.17.

V dalších kapitolách 4.2.1 a 4.2.2 následují údaje z vyhodnocení ročních měr vzniků a zániků a také vyhodnocení jejich koncentrace.

Nezaniklé fyzické osoby podnikatelé v секcích NACE	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2021 v %	
	A) Zemědělství, lesnictví a rybářství	102	7 505	40 805	74 780	88 551	99 860	110 178	115 090	118 888	121 954	124 150	124 751	125 998	127 344	128 607	127 905	127 438	127 539	128 771	130 832	88 243	91 851	95 293	97 839	97 321	98 832	102 921	104 617	106 023	107 824	109 065	110 690	112 182	5,29%
B) Těžba a dobývání	20	256	604	472	357	342	356	360	374	385	390	395	404	414	420	426	437	437	435	437	448	461	469	477	420	430	438	446	456	459	470	482	491	0,02%	
C) Zpracovatelský průmysl	1 385	71 141	191 621	198 747	152 047	168 239	181 332	192 502	203 881	215 139	224 460	231 954	237 209	241 850	246 291	246 202	245 661	245 149	246 033	247 001	249 033	252 262	256 606	258 707	251 387	253 041	254 387	256 501	258 809	261 575	264 301	266 666	270 230	12,75%	
D) Výroba a rozvod el., plynu, tepla a klim. vzduchu	17	1 571	3 763	4 863	5 538	6 386	6 958	7 456	7 909	8 339	8 743	9 031	9 267	9 534	9 750	9 907	10 033	10 166	10 355	10 753	11 870	13 133	13 248	15 172	16 638	16 705	16 735	16 722	16 690	16 667	16 655	16 609	16 600	0,78%	
E) Zásobování vodou, odpadní vody, odpady, sanace	11	913	2 179	2 632	2 841	3 233	3 566	3 862	4 128	4 388	4 656	4 882	5 076	5 296	5 472	5 658	5 848	6 093	6 324	6 470	6 599	6 750	6 871	6 856	6 660	6 625	6 547	6 471	6 372	6 271	6 245	6 257	6 262	0,30%	
F) Stavebnictví	1 402	60 916	153 454	159 650	125 063	141 831	157 284	173 107	190 652	207 770	221 697	230 715	238 352	245 854	254 373	259 575	263 186	267 585	273 799	280 004	285 187	289 234	293 448	295 206	287 163	286 268	285 479	284 820	284 385	284 323	284 441	285 091	286 277	13,50%	
G) Velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba mot.vozidel	397	46 805	177 767	217 354	214 803	282 364	334 886	371 135	405 327	434 988	461 032	477 277	484 106	490 587	496 431	493 948	494 506	495 194	498 767	500 910	506 843	515 665	524 054	529 435	514 630	513 894	511 689	509 076	504 173	498 320	490 159	484 705	479 980	22,64%	
H) Doprava a skladování	49	9 146	34 841	41 738	39 165	43 006	47 100	51 083	55 022	58 036	60 890	62 896	64 068	65 355	66 769	67 533	68 206	68 746	69 312	69 555	69 471	69 765	70 050	69 774	66 296	66 084	65 903	65 999	66 242	66 501	67 112	68 101	70 362	3,32%	
I) Ubytování, stravování a pohostinství	360	20 271	62 542	71 710	62 397	72 317	80 206	87 891	95 418	102 426	108 685	112 981	116 300	119 529	122 743	125 209	127 328	128 992	130 543	131 698	133 455	135 173	136 407	137 068	134 291	133 047	131 531	130 763	129 662	129 216	128 467	127 676	6,02%		
J) Informační a komunikační činnosti	36	4 776	13 021	16 014	14 406	16 718	18 601	20 315	22 144	24 040	25 948	27 723	29 121	30 650	31 992	32 734	33 484	34 360	35 457	36 524	38 301	40 253	41 608	42 733	43 141	44 417	46 002	47 724	50 079	52 399	54 341	56 370	58 631	2,77%	
K) Peněžnictví a pojišťovnictví	15	1 889	5 829	7 571	9 414	12 295	14 567	17 058	20 294	23 756	29 329	40 426	40 084	40 605	41 116	41 871	44 912	47 661	44 865	48 084	47 900	39 902	41 844	43 519	42 311	42 837	43 174	43 246	42 755	41 955	41 574	41 874	42 405	43 458	0,35%
L) Činnosti v oblasti nemovitostí	10	1 364	3 957	5 613	6 845	8 224	9 390	10 465	11 751	13 272	14 913	16 004	17 701	19 387	21 193	22 545	23 943	25 286	26 801	28 021	29 052	30 168	31 287	31 874	31 822	32 105	32 222	32 440	32 731	32 972	33 354	33 459	33 458	1,58%	
M) Profesionální, vědecké a technické činnosti	245	42 031	134 345	150 787	125 117	145 570	163 820	178 767	192 885	205 925	217 559	225 276	228 967	237 060	245 927	250 731	253 799	257 471	261 116	263 285	266 841	274 392	281 077	286 777	281 806	285 332	288 975	292 655	297 245	301 514	303 823	305 423	307 769	14,52%	
N) Administrativní a podpůrné činnosti	156	10 527	32 656	33 983	21 131	25 071	28 444	31 304	34 495	37 646	40 972	42 715	43 722	45 175	45 586	44 450	43 513	42 603	42 478	42 855	43 336	45 220	45 725	44 515	45 258	45 953	46 601	47 513	48 669	50 044	51 044	52 466	2,47%		
O) Veřejná správa, obrana, soc.pojištění	0	92	1 555	1 225	269	259	227	214	200	188	180	174	159	157	148	136	138	136	129	119	112	101	104	102	102	100	100	97	98	95	94	92	90	0,00%	
P) Vzdělávání	13	3 345	10 530	11 786	9 268	10 767	12 007	13 281	14 759	16 503	18 151	19 615	21 063	22 369	23 900	24 892	25 856	26 908	28 025	28 821	29 509	30 357	31 198	31 940	32 220	32 971	33 719	34 401	35 189	36 010	37 134	38 040	38 951	1,84%	
Q) Zdravotní a sociální péče	6	729	2 654	5 739	14 579	18 514	19 951	20 746	21 405	22 004	22 452	22 920	23 417	23 957	24 405	24 691	24 813	24 984	25 175	25 362	25 469	25 594	25 633	25 434	22 516	22 061	21 601	21 397	21 054	20 899	20 864	20 795	20 762	0,98%	
R) Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	17	3 035	8 761	10 008	9 225	10 975	12 474	13 920	15 378	16 878	18 388	19 433	20 244	21 264	22 169	22 599	23 078	23 673	24 399	25 036	25 694	26 620	27 690	28 791	30 150	31 304	32 411	33 801	35 204	36 749	38 048	39 145	1,85%		
S) Ostatní činnosti	226	13 513	36 153	44 220	44 041	51 139	57 184	62 624	68 320	74 464	80 079	84 386	87 643	91 235	95 160	97 966	100 301	102 909	106 502	110 635	115 596	120 617	125 370	129 045	130 018	132 561	134 630	136 771	138 936	141 193	143 574	145 882	148 100	6,99%	
X) Nežjištěno	0	99	314	465	567	704	823	901	1 023	1 116	1 219	1 302	1 381	1 457	1 556	1 622	1 707	1 811	1 948	2 098	2 323	2 657	3 032	3 535	4 083	4 697	5 389	6 163	7 028	8 000	9 145	10 487	12 122	2,04%	
C e l k e m	4 467	299 924	917 351	1 059 357	945 624	1 117 814	1 259 354	1 372 081	1 484 253	1 589 217	1 693 893	1 754 856	1 794 282	1 839 079	1 884 008	1 900 600	1 918 187	1 937 703	1 961 234	1 989 000	1 977 332	2 012 935	2 056 800	2 088 169	2 045 971	2 057 701	2 069 707	2 080 927	2 092 206	2 104 750	2 084 353	2 099 588	2 120 097	100,00%	

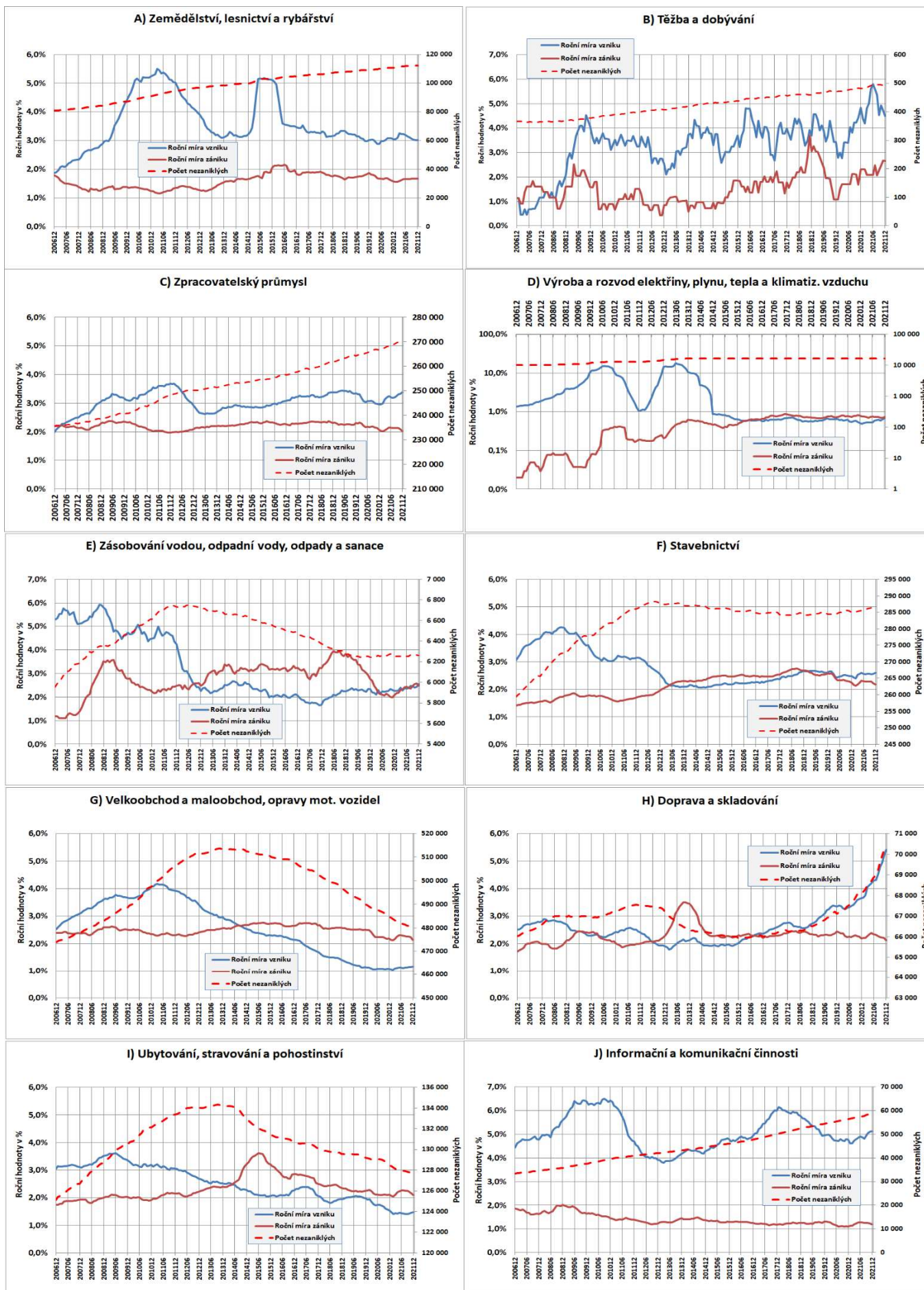
Tab.č. 17: Zastoupení nezaniklých FOP v секcích NACE

4.2.1 Roční míry vzniků a zániků FOP v sekcích hlavní činnosti

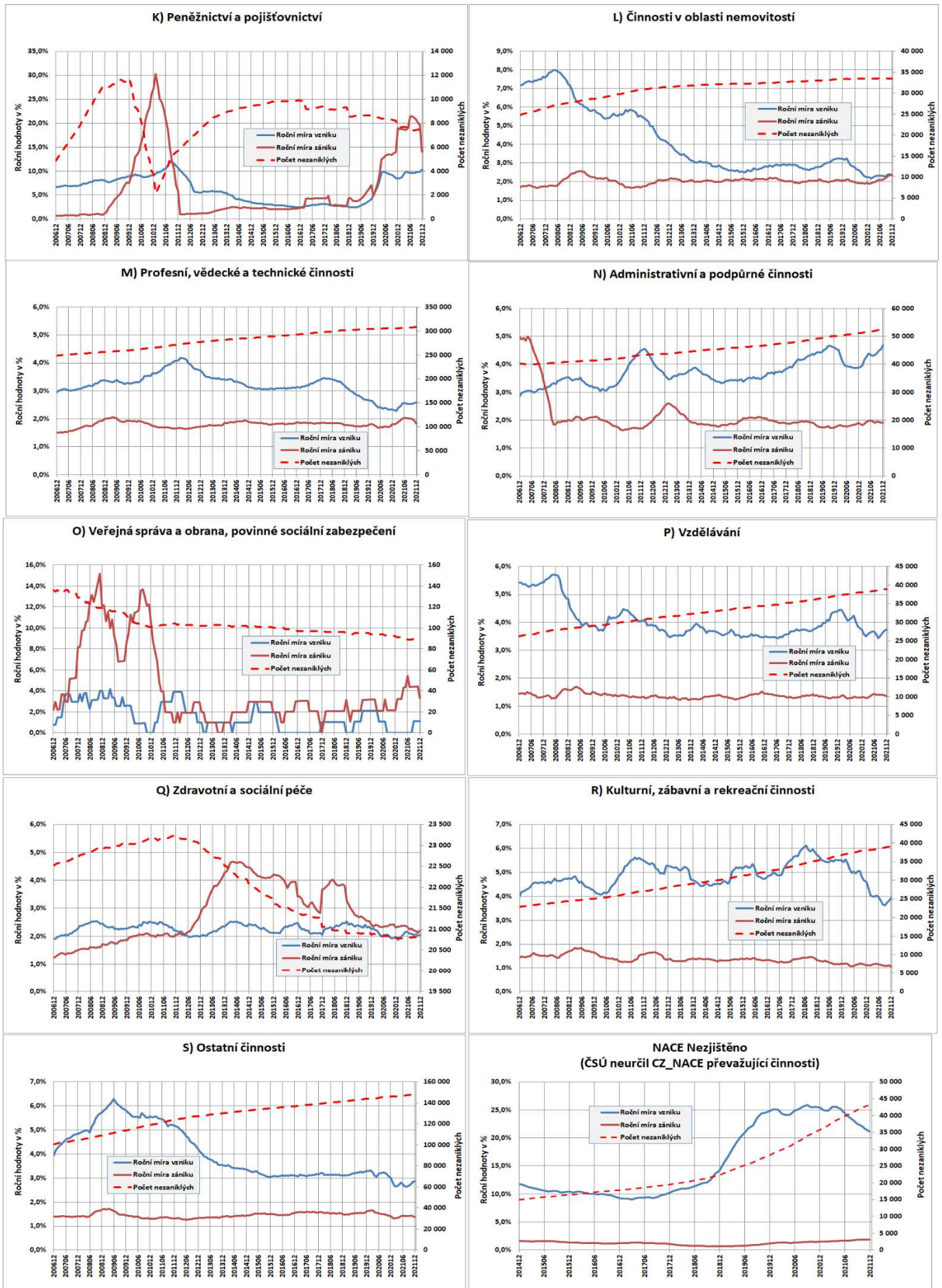
Grafy časových vývojů ročních měr vzniků a zániků FOP v sekcích jsou uvedeny na obr.č.29 a na obr.č.30. Výpočet je proveden podle vzorců (1) a (2) v kap.3.1.1. Vypočteny jsou pro každý měsíc od roku 1990 až do prosince 2021. Výsledky měření vývoje roční míry vzniku a zániku pro sekce jsou zaneseny do grafů, kde za počátky průběhů byl zvolen prosinec 2006.

Grafy ročních měr vzniků a zániků vcelku jasně ukazují na **odlišný individuální vývoj v každé sekci**. A to jak u ročních měr vzniků tak i ročních měr zániků. Za pozornost stojí vývoj téměř u všech sekcí, což by vyžadovalo detailnější analýzu příčin pro každou sekci. Nicméně zde upozorňujeme na vzrůstající roční míru vzniků v sekci H) „Doprava a skladování“. Dále na výrazně převládající míru vzniků nad mírou zániku v sekci A) „Zemědělství, lesnictví a rybářství“, v sekci J) „Informační a komunikační činnosti“, v sekci N) „Administrativní a podpůrné činnosti“, v sekci P) „Vzdělávání“ a také v sekci R) „Kulturní, zábavní a rekreační činnosti“. **Skokový nárůst počtu FOP s nezjištěným NACE hlavní činnosti je patrný na posledním grafu na obr.č.30.**

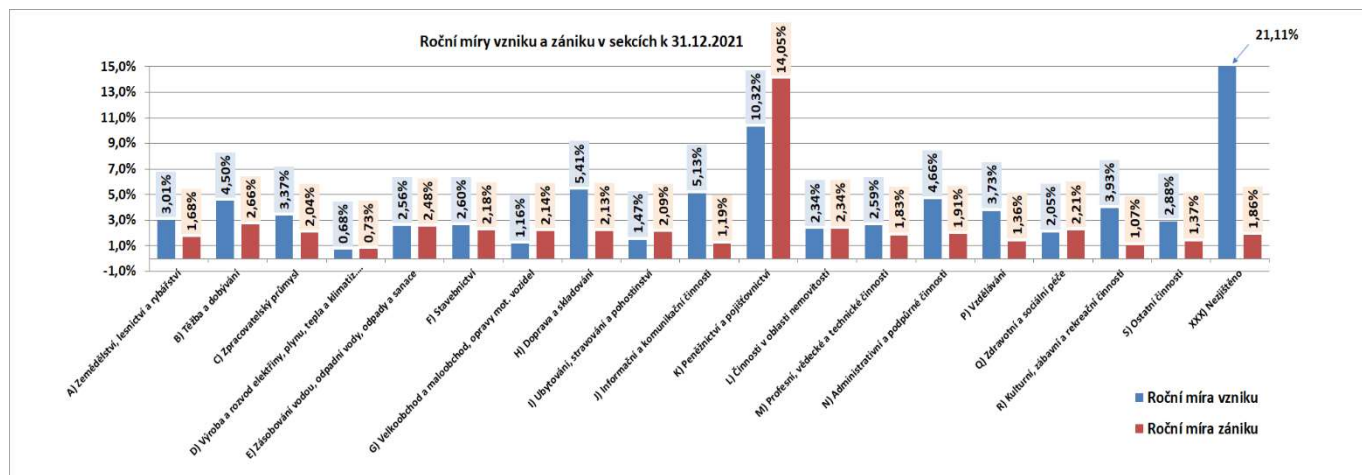
Roční míra zániku převládá dlouhodobě nad roční mírou vzniku u sekcí E) „Zásobování vodou, odpady, sanace“, B) „Velkoobchod a maloobchod, opravy mot. vozidel“ a I) „Ubytování, stravování, pohostinství“. Podrobněji viz obr.č.29 a obr.č.30.

Obr.č. 29: Roční míry vzniků a zániků FOP v sektorech od r.2006

Obr.č. 30: Roční míry vzniků a zániků FOP v sektorech od r.2006 (pokračování 1)

Obr.č. 31: Roční míry vzniků a zániků FOP v sekcích k 31.12.2021

V grafu na obr.č.31 jsou uvedeny hodnoty ročních měr vzniků a zániků FOP v jednotlivých sekcích ke dni 31.12.2021. Jsou to hodnoty, které můžeme odečíst i v grafech na obr.č.29 a na obr.č.30 na konci průběhů. Z celkového pohledu na obr.č.31 jsou patrné výrazné rozdíly jak u ročních měr vzniků, tak i u ročních měr zániků mezi jednotlivými sekcemi.

Roční míry vzniků FOP k 31.12.2021

Nejvyšší hodnoty **roční míry vzniků** FOP je dosaženo v sekci K) „Peněžnictví a pojišťovnictví“ 10,32%, v sekci H) „Doprava a skladování“ 5,41% v sekci J) „Informační a komunikační činnosti“ 5,13%, v sekci J) „Informační a komunikační činnosti“ 5,66%, atd. Míra vzniku FOP s neurčeným NACE převažující činnosti je velmi vysoká, 21,11%.

Hodnota roční míry vzniků FOP k 31.12.2021 v sekcích za celou ČR je 2,94% s poměrně vysokou směrodatnou odchylkou +/-2,10%. Vysoká směrodatná odchylka je způsobena vysokou mírou vzniku v sekci K.

Roční míry zániků FOP k 31.12.2021

Nejnižší hodnota **roční míry zániků** FOP je v sekci D) „Výroba a rozvod elektřiny,“, kde bylo změřeno pouze 0,73%. Nejvyšší míra zániku 14,05% je u sekce K) „Peněžnictví a pojišťovnictví“, u sekce B) „Těžba a dobývání“ 2,66%. Za celou ČR je míra zániků FOP k 31.12.2021 na hodnotě 1,97% se směrodatnou odchylkou +/-2,84%. Vysoká směrodatná odchylka je způsobena vysokou mírou vzniku v sekci K.

Z porovnání ročních měr vzniků a zániků FOP v sekcích plyne, že:

- roční míry vzniků jsou cca 1,5 krát vyšší než roční míry zániků a
- směrodatná odchylka ročních měr vzniků je cca 1,4 krát vyšší než u zániků.

4.2.2 Střednědobé míry vzniků a zániků FOP a míry koncentrace

Základní údaje o vznících a zánících FOP v sekcích za 9 leté období 2013 až 2021 jsou uvedeny v tab.č.18 a také na obr.č.32.

Z hlediska absolutních počtů jsou největší počty vzniklých i zaniklých FOP v sekci G) „Velkoobchod a maloobchod, opravy..“. K 31.12.2021 bylo v sekci G) cca 480 tisíc nezaniklých FOP, což je cca 22,64% ze všech nezaniklých v ČR k 31.12.2021. Hodnota HHI indexu pro nezaniklé FOP v sekcích je k 31.12.2021 ve výši 1 221, což podle uvedené stupnice HHI indexu (viz tab.č.5) znamená, že **ke koncentraci** nezaniklých FOP v sekcích **nedochází**. **Koncentrace** nezaniklých FOP v sekcích se **postupně velmi nepatrně zmenšuje**, což ukazují hodnoty HHI indexů, které se snižují z hodnoty 1 322, změřené k 31.12.2012, až na hodnotu 1 221 k 31.12.2021.

Stejně jako v předchozí kapitole 4.1.2 je i zde respektováno „čištění“ dat v RES v březnu 2013, kdy byl do zaniklých FOP zařazen extrémní počet, celkem dle našeho odhadu 62 tisíc. Tento počet zaniklých FOP nebyl vyvolán ekonomickými důvody, ale víceméně administrativními důvody, pravděpodobně z důvodu narovnání konzistence mezi RES a Registrem osob, který je základním registrem. Z důvodu eliminace zkreslení počítaných ukazatelů, které mohou být způsobeny zahrnutím extrémních zániků FOP v březnu 2013, byly tyto extrémní počty zániků odfiltrovány z časových řad zániků FOP.

Tím dochází ke změně v hodnotách zaniklých FOP a odfiltrováním se podíl zaniklých ku vzniklým zmenší. Filtrace extrémních počtů zániků FOP v březnu 2013 byla provedena u výpočtů hrubých podílů zaniklých FOP.

Z hlediska **hrubého podílu vzniklých FOP** za 9 leté období je **největší** její hodnota 5,09% dosahována v sekci J) „Informační a komunikační činnosti“, v sekci R) „Kulturní, zábavní a rekreační činnosti“ 5,01% a v sekci N) „Administrativní a podpůrné činnosti“ 3,98%. **Nejmenší** hodnota 1,70% **hrubého podílu vzniklých FOP** je v sekci D) „Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klim.vzduchu“. Doprava a skladování“ (pomineme-li sekci O) „Veřejná správa a obrana“, kde míra hrubého podílu vzniklých FOP má hodnotu 0,91%, ale počet nezaniklých FOP je zanedbatelný). Nejvyšší hodnotou je ale 19,05% pro FOP s nezjištěným NACE převažující činnosti. Ostatní hodnoty hrubého podílu vzniklých FOP viz tab.č.18 a také obr.č.32.

Z hlediska **hrubého podílu zaniklých FOP** za 9 leté období je největší hrubý podíl zaniklých FOP 14,89% v sekci K) „Peněžnictví a pojišťovnictví.“ Dále následuje sekce Q) „Zdravotní a sociální

péče“ 4,60%.Nejmenší hrubý podíl zaniklých FOP 0,73% je v sekci D) „Výroba a rozvod elektřiny,..“ a v sekci J) „Informační a komunikační činnosti“ 1,45%.

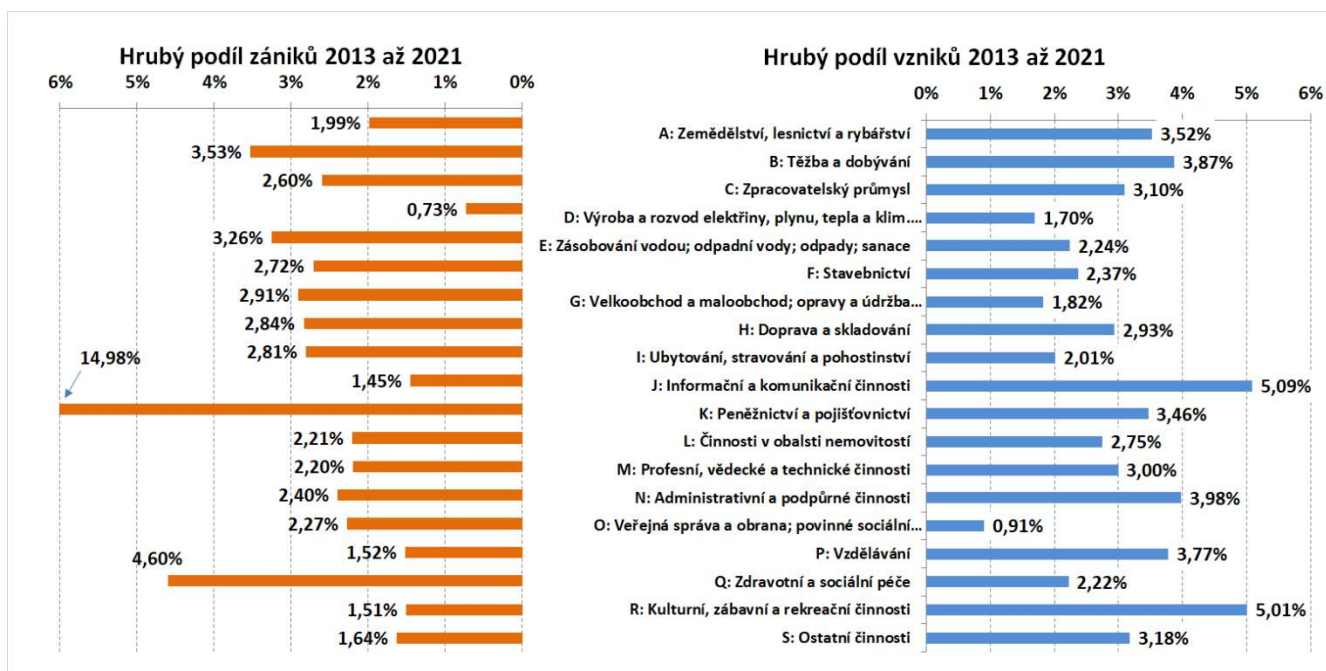
Na celostátní úrovni je hrubý podíl vzniklých FOP v sekcích na úrovni 2,87% se směrodatnou odchylkou +/- 1,06% a hrubý podíl zaniklých FOP na úrovni 2,70% se směrodatnou odchylkou +/- 2,92%.

Z porovnání 9 letých hrubých podílů vzniků a zániků FOP v sekcích vyplývá, že:

- hrubý podíl vzniků je 1,1 krát vyšší než hrubý podíl zániků a
- směrodatná podílů zániků je 2,8 krát vyšší než směrodatná odchylka vzniků

Fyzické osoby podnikatelé																	
Vzniky a zániky ek. subjektů v sekcích NACE (2013 až 2021)	Vzniklé v období 2013 až 2020	Zániklé v období 2013 až 2020	Vzniklé v 2021	Zániklé v 2021	Nezaniklé k 31.12.2012	Nezaniklé k 31.12.2013	Nezaniklé k 31.12.2014	Nezaniklé k 31.12.2015	Nezaniklé k 31.12.2016	Nezaniklé k 31.12.2017	Nezaniklé k 31.12.2018	Nezaniklé k 31.12.2019	Nezaniklé k 31.12.2020	Nezaniklé k 31.12.2021	Hrubý podíl vzniklých v období 2013 až 2021	Hrubý podíl zaniklých v období 2013 až 2021	Podíl nezániklých v regionech k 31.12.2021
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15) = ((1)+(3)) / ((9)+(11)+...+(12)+(13))	(16) = ((2)+(4)) / ((9)+(11)+...+(12)+(13))	(17) = (15) / (C-kolom nezániklých)
A: Zemědělství, lesnictví a rybníkářství	29 581	16 710	3 362	1 870	97 839	97 321	98 832	102 921	104 617	106 023	107 824	109 065	110 690	112 182	3,52%	1,99%	5,29%
B: Těžba a dobývání	136	131	22	13	477	420	430	438	446	456	459	470	482	491	3,87%	3,53%	0,02%
C: Zpracovatelský průmysl	63 030	55 071	9 045	5 481	258 707	251 387	253 041	254 387	256 501	258 809	261 575	264 301	266 666	270 230	3,10%	2,60%	12,75%
D: Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klim. vzduchu	2 406	969	113	122	15 172	16 633	16 705	16 735	16 722	16 690	16 667	16 655	16 609	16 600	1,70%	0,73%	0,78%
E: Zásobování vodou; odpadní vody; odpady; sanace	1 145	1 744	160	155	6 866	6 660	6 625	6 547	6 471	6 372	6 271	6 245	6 257	6 262	2,24%	3,26%	0,30%
F: Stavebnictví	53 629	63 744	7 416	6 230	295 206	287 163	286 268	285 479	284 820	284 385	284 323	284 441	285 091	286 277	2,37%	2,72%	13,50%
G: Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba mot. vozidel	77 537	122 267	5 596	10 321	529 435	514 630	513 894	511 889	509 076	504 173	498 320	490 159	484 705	479 980	1,82%	2,91%	22,64%
H: Doprava a skladování	13 942	15 615	3 726	1 465	69 774	66 295	66 084	65 903	65 999	66 242	66 501	67 112	68 101	70 362	2,93%	2,84%	3,32%
I: Ubytování, stravování a pohostinství	21 944	30 545	1 886	2 677	137 068	134 291	133 047	131 531	130 763	130 192	129 662	129 216	128 467	127 676	2,01%	2,81%	6,02%
J: Informační a komunikační činnosti	19 304	5 667	2 944	683	42 733	43 141	44 417	46 002	47 724	50 079	52 399	54 341	56 370	58 631	5,09%	1,45%	2,77%
K: Peněžnictví a pojišťovnictví	10 170	46 002	779	1 061	43 519	42 311	42 837	43 174	43 246	42 755	41 955	8 574	7 687	7 405	3,46%	14,89%	0,35%
L: Činnosti v oblasti nemovitosti	7 284	5 699	783	784	31 874	31 822	32 105	32 222	32 440	32 731	32 972	33 354	33 459	33 458	2,75%	2,21%	1,58%
M: Profesioní, vědecké a technické činnosti	71 279	52 633	7 944	5 588	286 777	281 805	285 332	288 975	292 655	297 245	301 514	303 823	305 423	307 769	3,00%	2,20%	14,52%
N: Administrativní a podpůrné činnosti	14 525	9 206	2 412	980	45 725	44 515	45 258	45 953	46 601	47 513	48 669	50 044	51 044	52 466	3,98%	2,40%	2,47%
O: Věřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	7	17	1	3	102	102	100	100	97	98	95	94	92	90	0,91%	2,27%	0,00%
P: Vzdělávání	10 325	4 225	1 434	523	31 940	32 220	32 971	33 719	34 401	35 189	36 010	37 134	38 040	38 951	3,77%	1,52%	1,84%
Q: Zdravotní a sociální péče	3 940	8 579	427	460	25 434	22 516	22 061	21 801	21 397	21 054	20 899	20 864	20 795	20 762	2,22%	4,60%	0,98%
R: Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	13 308	4 051	1 510	413	28 791	29 179	30 150	31 304	32 411	33 801	35 204	36 749	38 048	39 145	5,01%	1,51%	1,85%
S: Ostatní činnosti	34 984	18 157	4 224	2 006	129 045	130 018	132 561	134 630	136 771	138 936	141 193	143 574	145 882	148 100	3,18%	1,64%	6,99%
T: Činnosti domácností jako zaměstnavatelů	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	-	0,00%
XXX: Nežjištěno NACE	25 962	1 977	8 311	731	11 695	13 535	14 983	16 397	17 769	19 463	22 238	28 138	35 680	43 260	19,05%	1,51%	2,04%
CELKEM ČR	474 428	463 009	62 095	41 586	2 088 169	2 045 971	2 057 701	2 069 707	2 080 927	2 092 206	2 104 750	2 084 353	2 099 588	2 120 097	2,87%	2,70%	100,0%
Horrifidulitní index koncentrace v sekcích NACE :	997	1 352	952	1 318	1 322	1 310	1 301	1 289	1 278	1 264	1 248	1 261	1 241	1 221	961	961	1 221

Tab.č. 18: Vzniky a zániky FOP v sekcích za posledních 9 let

Obr.č. 32: Hrubé podíly vzniků a zániků FOP v sektích za posledních 9 let

4.2.3 Kde fyzické osoby podnikatelé vznikají a zanikají

V této kapitole uvedeme žebříčky počtu vzniklých a zaniklých FOP seříděné podle prvních dvou znaků NACE. Jedná se o detailnější pohled na absolutní počty vzniků a zániků FOP ve srovnání s předchozí kapitolou, v které byla pozornost soustředěna na sekce NACE. Dále jsou uvedeny i časové průběhy absolutních počtů vzniků a zániků FOP ve vybraných oborech NACE pro první dva znaky.

V tab.č.19 jsou absolutní počty vzniků a zániků FOP za období 2013 až 2021, **setříděné sestupně** podle **počtu vzniklých** FOP v prvních deseti oborech NACE dva znaky. Setřídění je provedeno podle sloupce 1. Z této tabulky vyplývá, že nejvíce FOP vzniklo obor 43-„Specializované stavební činnosti“, kde v období 2013 až 2021 vzniklo 53 657 FOP, dále v oboru 46-„Velkoobchod kromě motorových vozidel“ se vznikem 43 867 FOP. Třetím v pořadí je vznik 34 273 FOP s neurčeným NACE. Zde je nutné poznamenat, že počet 43 867 nově vzniklých FOP v oboru 46-„Velkoobchod kromě motorových vozidel“ je ve srovnání s ostatními obory výrazně vyšší.

V tab.č.20 jsou uvedeny hodnoty vzniklých a zaniklých fyzických osob podnikatelů **setříděné sestupně** podle **počtu zaniklých** FOP. Setřídění je provedeno podle sloupce 3. Nejvíce zaniklých FOP z období 2013 až 2021 vykázal obor 47-„Maloobchod kromě motorových vozidel“ se zánikem 67 205 FOP. Dále následuje obor 46-„Velkoobchod kromě motorových vozidel“ kde v období 2013 až 2021 zaniklo 56 177 FOP a obor 43-„Specializované stavební činnosti“ se zánikem 46 626 FOP.

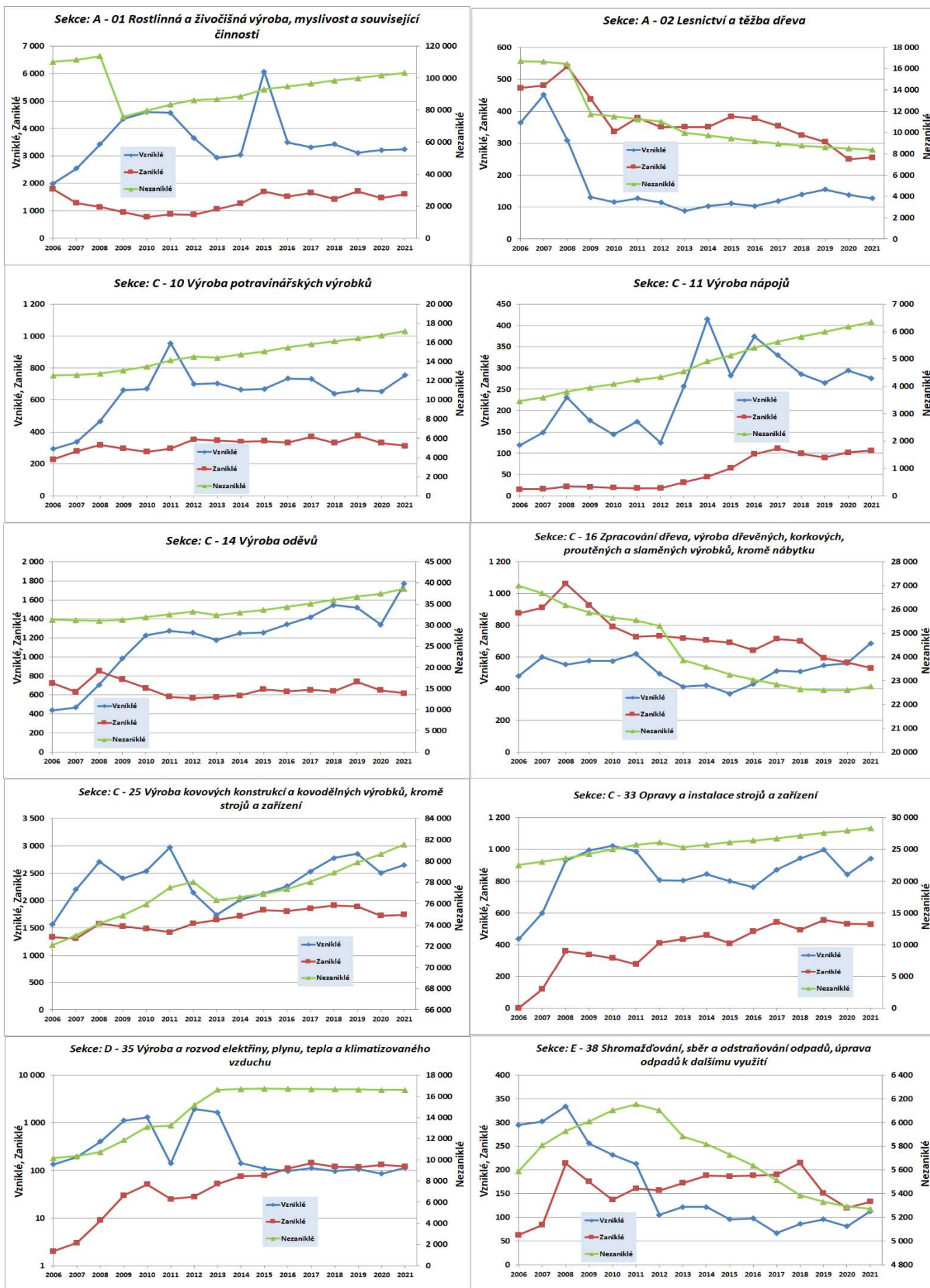
V následujících obr.č.33 až obr.č.36 je uvedeno několik vybraných grafů pro detailnější pohled na vývoj ročních počtů vzniklých a zaniklých FOP v oborech NACE první dva znaky v letech 2006 až 2021.

Fyzické osoby - podnikatelé									
Odvětví NACE první dva znaky		Vzniklé v období 2013 až 2021		Zaniklé v období 2013 až 2021		Nezaniklé k 31.12.2012	Nezaniklé k 31.12.2021	Změna počtu nezaniklých 2021/2012	Podíl nezaniklých v NACE2 k 31.12.2021
		(1)	(2) – (1)/(Celkem ČR(1))	(3)	(4) – (3)/(Celkem ČR(3))	(5)	(6)	(7) – ((6)-(5)) / (5)	(8) – (6)/(Celkem ČR(6))
1	43: Specializované stavební činnosti	53 657	10,00%	46 626	9,24%	201 359	208 390	3,49%	9,83%
2	46: Velkoobchod, kromě motorových vozidel	43 867	8,18%	56 177	11,13%	239 956	227 646	-5,13%	10,74%
3	00: Nezjištěno	34 273	6,39%	2 708	0,54%	11 695	43 260	269,90%	2,04%
4	74: Ostatní profesní, vědecké a technické činnosti	32 565	6,07%	23 864	4,73%	103 103	111 804	8,44%	5,27%
5	01: Rostlinná a živočišná výroba, myslivost a související činnosti	31 828	5,93%	14 762	2,93%	86 216	103 282	19,79%	4,87%
6	96: Poskytování ostatních osobních služeb	29 223	5,45%	15 389	3,05%	100 295	114 129	13,79%	5,38%
7	47: Maloobchod, kromě motorových vozidel	25 974	4,84%	67 205	13,32%	238 380	197 149	-17,30%	9,30%
8	25: Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků, kromě strojů a z	21 486	4,00%	17 992	3,57%	78 068	81 562	4,48%	3,85%
9	56: Stravování a pohostinství	18 176	3,39%	28 551	5,66%	121 503	111 128	-8,54%	5,24%
10	62: Činnosti v oblasti informačních technologií	16 991	3,17%	3 489	0,69%	27 757	41 259	48,64%	1,95%
11	Celkem prvních deset odvětví v pořadí	308 040	57,41%	276 763	54,85%	1 208 332	1 239 609	2,59%	58,47%
12	Zbývající	228 483	42,59%	227 832	45,15%	879 837	880 488	0,07%	41,53%
13	Celkem ČR	536 523	100,00%	504 595	100,00%	2 088 169	2 120 097	1,53%	100,00%

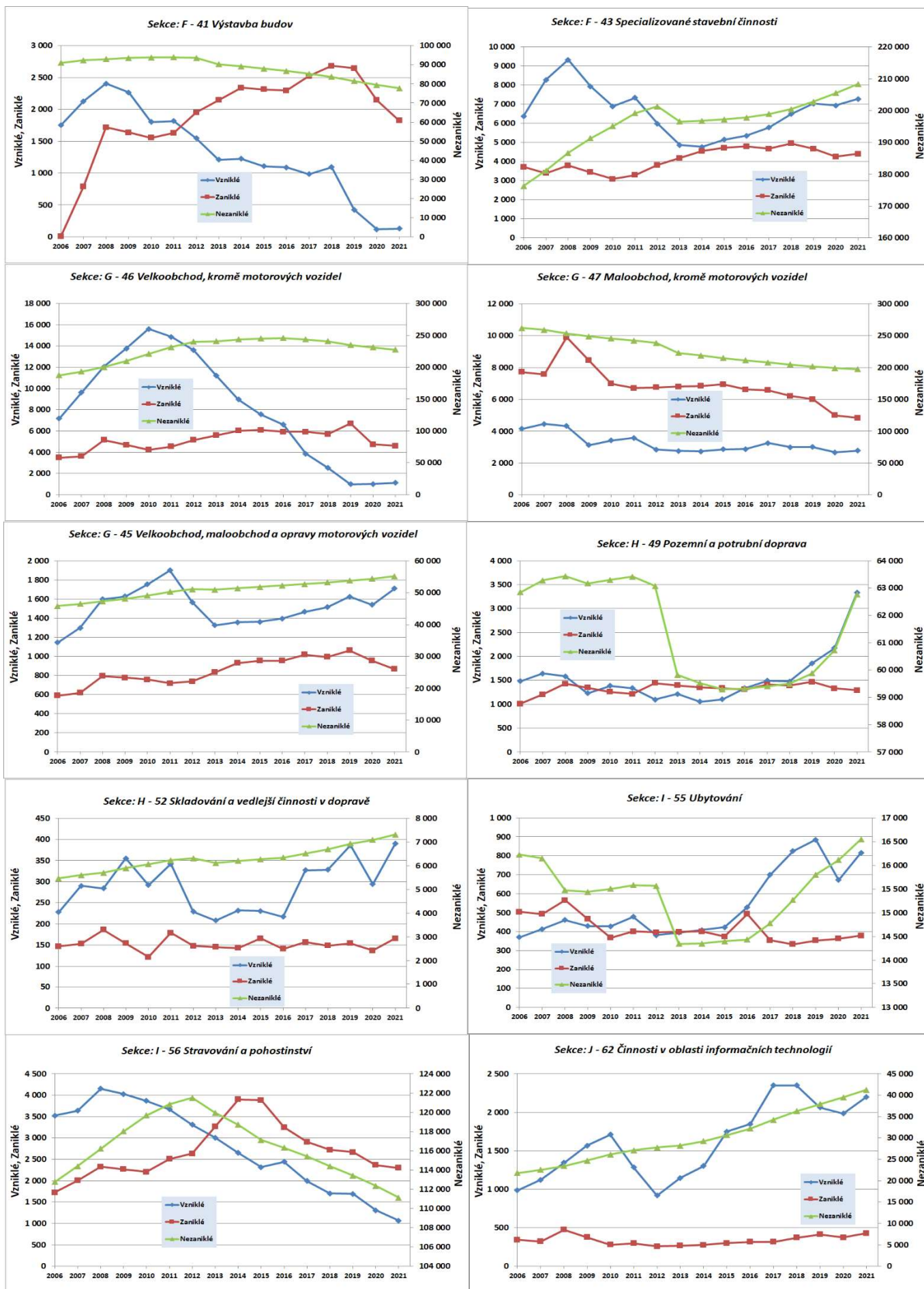
Tab.č. 19: Odvětví NACE 2 znaky seříděné podle vzniků FOP

Fyzické osoby - podnikatelé									
Odvětví NACE první dva znaky		Vzniklé v období 2013 až 2021		Zaniklé v období 2013 až 2021		Nezaniklé k 31.12.2012	Nezaniklé k 31.12.2021	Změna počtu nezaniklých 2021/2012	Podíl nezaniklých v sekcích NACE2 k 31.12.2021
		(1)	(2) – (1)/(Celkem ČR(1))	(3)	(4) – (3)/(Celkem ČR(3))	(5)	(6)	(7) – ((6)-(5)) / (5)	(8) – (6)/(Celkem ČR(6))
1	47: Maloobchod, kromě motorových vozidel	25 974	4,84%	67 205	13,32%	238 380	197 149	-17,30%	9,30%
2	46: Velkoobchod, kromě motorových vozidel	43 867	8,18%	56 177	11,13%	239 956	227 646	-5,13%	10,74%
3	43: Specializované stavební činnosti	53 657	10,00%	46 626	9,24%	201 359	208 390	3,49%	9,83%
4	66: Ostatní finanční činnosti	9 942	1,85%	44 523	8,82%	41 882	7 301	-82,57%	0,34%
5	56: Stravování a pohostinství	18 176	3,39%	28 551	5,66%	121 503	111 128	-8,54%	5,24%
6	74: Ostatní profesní, vědecké a technické činnosti	32 565	6,07%	23 864	4,73%	103 103	111 804	8,44%	5,27%
7	41: Výstavba budov	7 386	1,38%	23 222	4,60%	93 567	77 731	-16,92%	3,67%
8	25: Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků, kromě strojů	21 486	4,00%	17 992	3,57%	78 068	81 562	4,48%	3,85%
9	96: Poskytování ostatních osobních služeb	29 223	5,45%	15 389	3,05%	100 295	114 129	13,79%	5,38%
10	49: Pozemní a potrubní doprava	15 043	2,80%	15 349	3,04%	63 075	62 769	-0,49%	2,96%
11	Celkem prvních deset odvětví v pořadí	257 319	47,96%	338 898	67,16%	1 281 188	1 199 609	-6,37%	56,58%
12	Zbývající	279 204	52,04%	165 697	32,84%	806 981	920 488	14,07%	43,42%
13	Celkem ČR	536 523	100,00%	504 595	100,00%	2 088 169	2 120 097	1,53%	100,00%

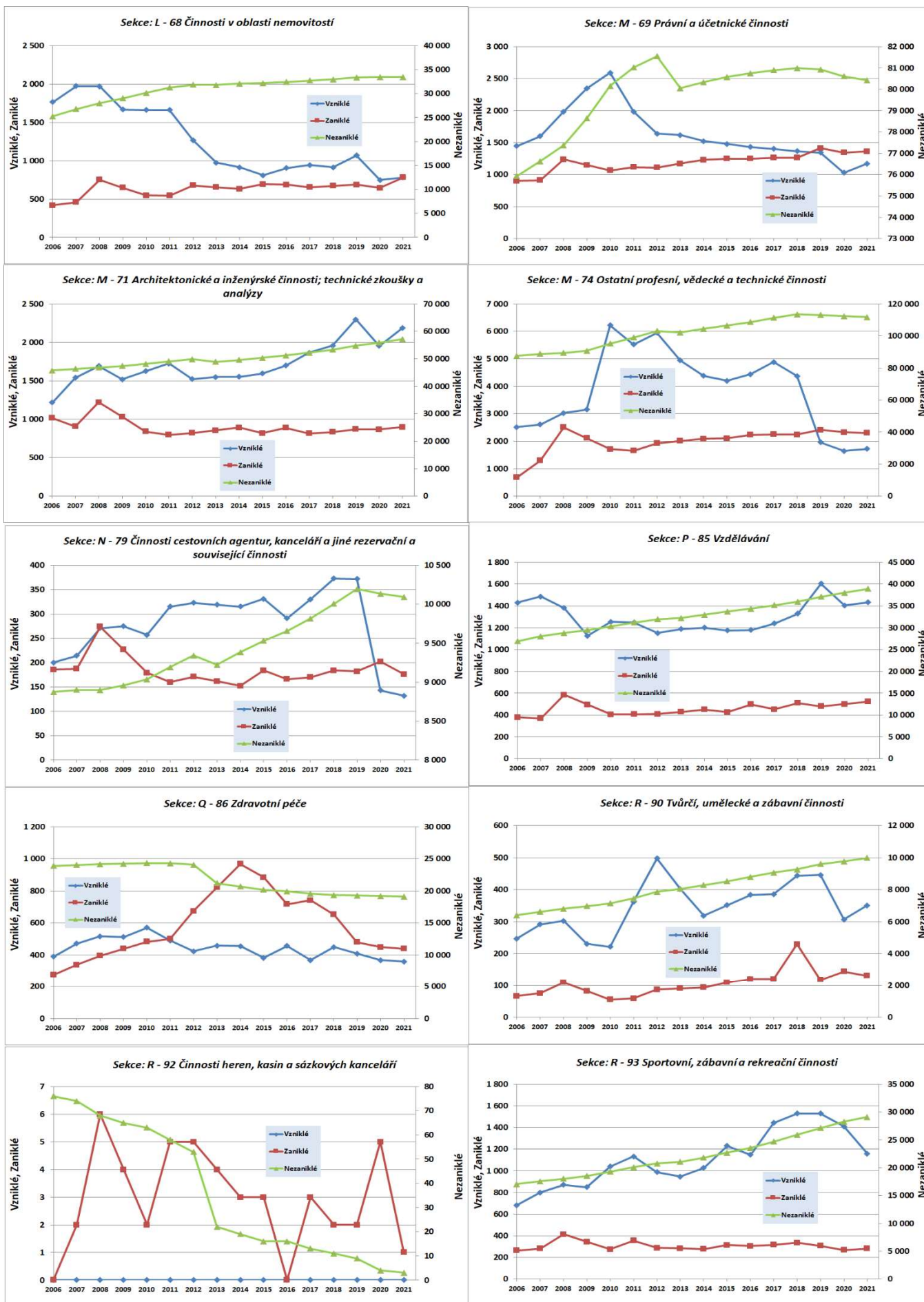
Tab.č. 20: Odvětví NACE 2 znaky seříděné podle zániků FOP

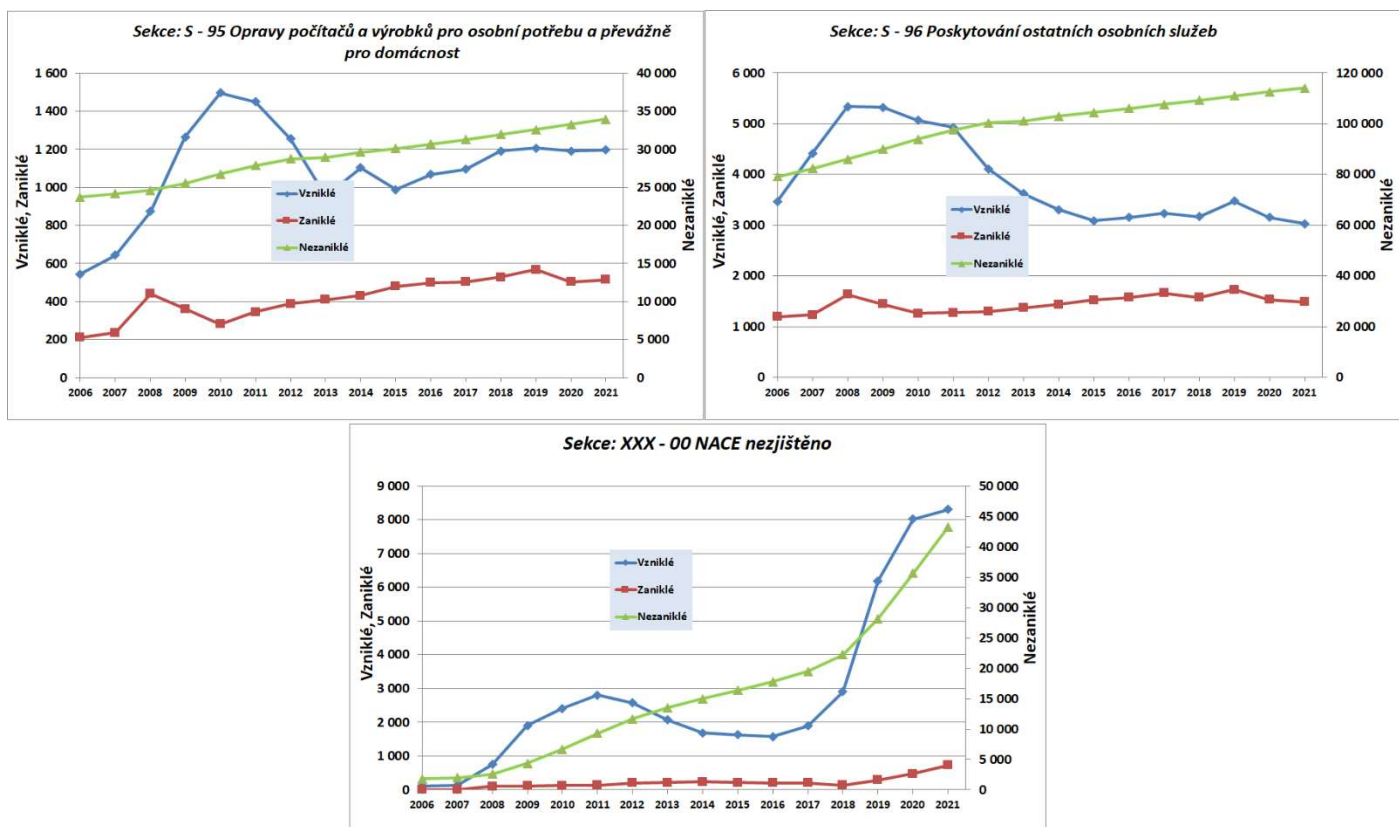
Obr.č. 33: Roční počty FOP ve vybraných odvětvích NACE2

Obr.č. 34: Roční počty FOP ve vybraných odvětvích NACE2 (pokračování 1)

Obr.č. 35: Roční počty FOP ve vybraných odvětvích NACE2 (pokračování 2)

Obr.č. 36: Roční počty FOP ve vybraných odvětvích NACE2 (pokračování 3)

4.3 Fyzické osoby podnikatelé v obcích a městech

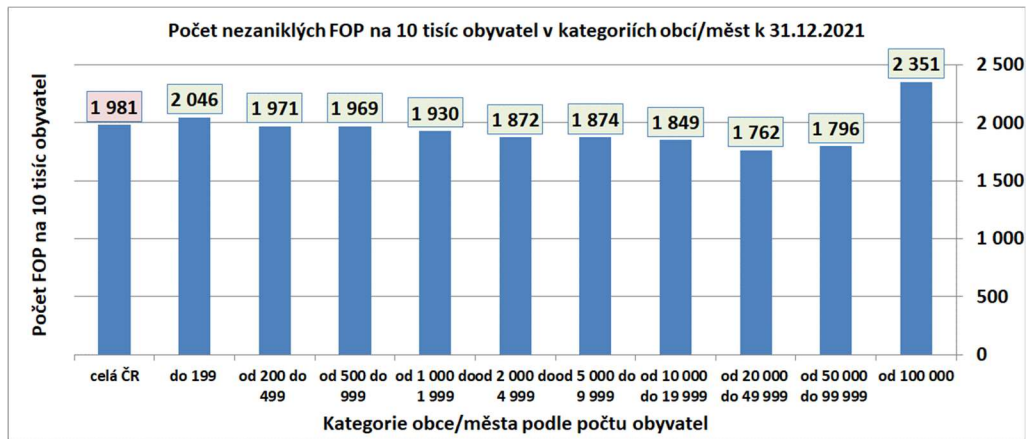
Dlouhodobý vývoj počtů nezaniklých FOP v obcích je uveden v tab.č.21. Hodnoty byly zjištěny z údajů v registru ekonomických subjektů z ledna 2019. Pro analýzu byly obce rozděleny do deseti kategorií podle počtu obyvatel v obci/městě. Tato kategorizace je shodná s kategorizací používanou v Českém statistickém úřadě.

Z tab.č.21 vyplývá, že největší počet nezaniklých FOP k 31.12.2021 byl změřen ve velkých městech s počtem obyvatel od 100 tisíc, kde jejich počet je cca 560,1 tisíc, což je 26,42% ze všech nezaniklých FOP v ČR k 31.12.2021. Následuje kategorie obcí s počtem obyvatel od 2 000 do 4 999 s 11,78% ze všech nezaniklých FOP a dále pak kategorie obcí s počtem obyvatel od 20 000 do 49 999 obyvatel, kde je cca 10,66% ze všech nezaniklých registrovaných FOP v ČR k 31.12.2021.

Na druhou stranu nejmenší zastoupení nezaniklých FOP mají nejmenší obce, tj. kategorie s počtem do 199 obyvatel, kde je pouze 1,69% ze všech nezaniklých FOP.

Pro srovnání výskytu nezaniklých FOP v jednotlivých kategoriích byl zvolen i ukazatel „Počet nezaniklých FOP na 10 tisíc obyvatel“ ke dni 31.12.2021. Změřené hodnoty tohoto ukazatele jsou v tab.č.21 na poslední řádce a také ve formě grafu na obr.č.37. Největší hodnota, 2 351 FOP na 10 tisíc obyvatel, je dosažena u velkých měst s počtem obyvatel 100 000 a více. Druhá největší hodnota 2 046 je u nejmenších obcí s počtem obyvatel 1 až 199. Nejmenší hodnoty jsou dosahovány u obcí s počtem obyvatel od 20 000 do 49 999 a od 50 000 do 99 999. Hodnoty počtu nezaniklých FOP na 10 tisíc obyvatel u těchto dvou kategorií jsou 1 762 a 1 796. Podrobněji viz obr.č.35.

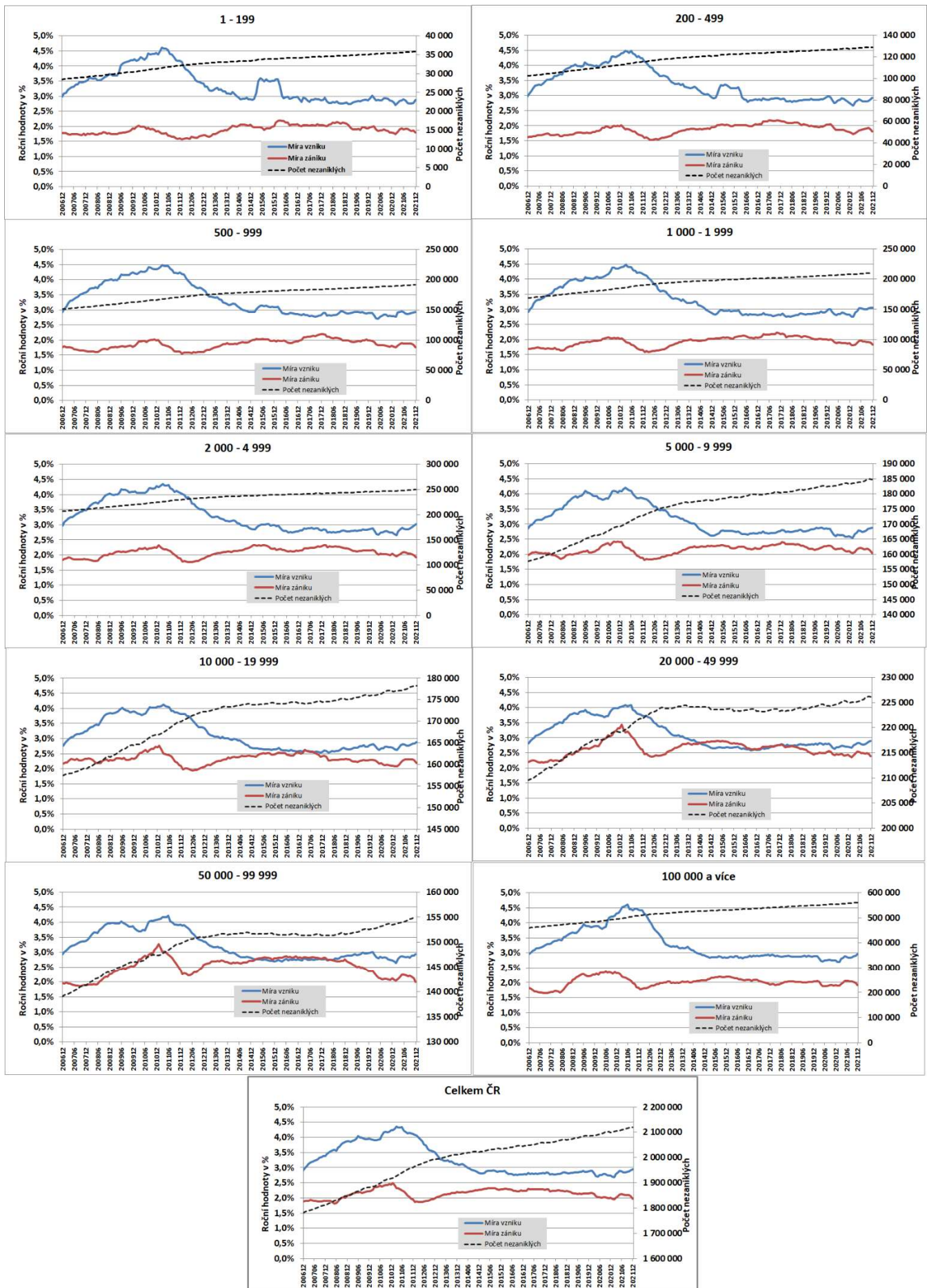
V dalších kapitolách 4.3.1 a 4.3.2 následují grafy měsíčního vývoje ročních měr vzniků a zániků a z vyhodnocení měr vzniků a zániků za období posledních šesti let a jejich koncentrace.

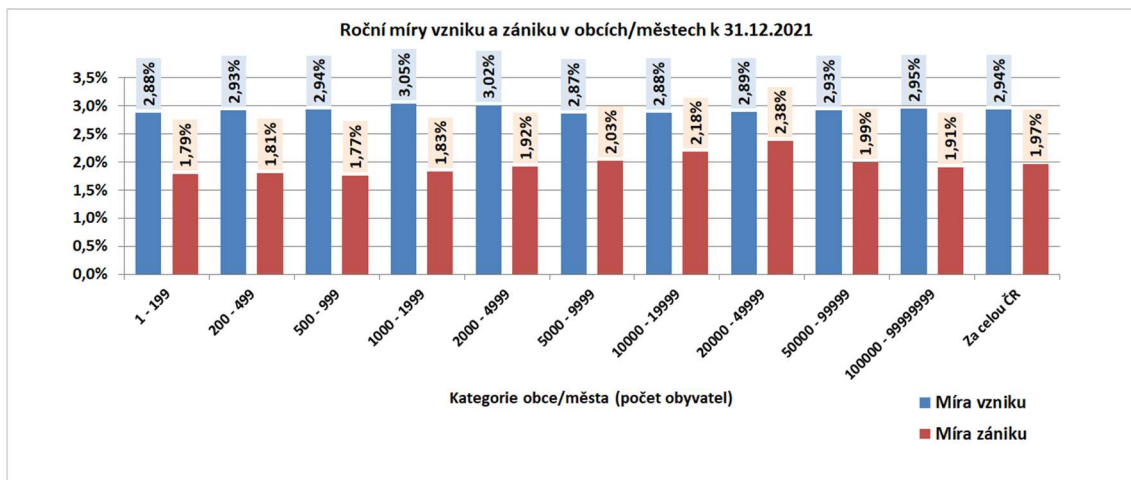
Obr.č. 37: Počty nezaniklých FOP na 10 tisíc obyvatel v obcích a městech

4.3.1 Roční míry vzniků a zániků FOP

Grafy časových vývoje ročních měr vzniků a zániků FOP v obcích a městech jsou uvedeny na obr.č.38. Výpočet je proveden podle vzorců (1) a (2) v kap.3.1.1. Vypočteny jsou pro každý měsíc od roku 1990 až do prosince 2021. Výsledky měření vývoje roční míry vzniku a zániku v obcích a městech jsou zaneseny do grafů, kde za počátky průběhů byl zvolen prosinec 2006. Grafy ukazují zejména na odlišnosti mezi časovými průběhy měr vzniku a měr zániku v jednotlivých kategoriích velikostí obcí a měst. Podrobněji viz grafy na obr.č.38.

Obr.č. 38: Roční míry vzniků a zániků FOP v obcích a městech od r.2006

Obr.č. 39: Roční míry vzniků a zániků FOP v obcích a městech k 31.12.2021

V grafu na obr.č.39 jsou uvedeny hodnoty ročních měr vzniků a zániků FOP v jednotlivých kategoriích obcí a měst ke dni 31.12.2021. Jsou to hodnoty, které můžeme odečíst i v grafech na obr.č.38 na konci průběhů.

Z celkového pohledu na obr.č.39 můžeme říci, že k 31.12.2021 jsou roční míry vzniků a zániků rozloženy víceméně **rovnoměrně napříč kategoriemi obcí a měst** a že nedochází ke vzájemným výrazným odlišnostem v dosahovaných hodnotách.

Za celou ČR je **roční míra vzniku** FOP v obcích a městech k 31.12.2021 na hodnotě 2,94% se směrodatnou odchylkou +/-0,05% a **roční míra zániku** FOP je na hodnotě 1,97% se směrodatnou odchylkou +/-0,18%.

Z porovnání ročních měr vzniků a ročních měr zániků v kategoriích obcí a měst 2021 pak plyne, že:

- míry vzniků FOP v obcích a městech jsou cca 1,5 krát vyšší než míry zániků a
- směrodatná odchylka u měr zániků FOP je cca 3,4krát větší než u měr vzniků.

4.3.2 Střednědobé míry vzniků a zániků FOP a míry koncentrace

Základní údaje o vznících a zánících FOP v obcích a městech za období 2013 až 2021 jsou uvedeny v tab.č.22 a také na obr.č.40.

Z hlediska absolutních počtů jsou největší počty vzniklých i zaniklých FOP v kategorii počtu obyvatel 100 000 a více, tj. ve velkých městech. Ke konci roku 2021 bylo v této kategorii cca 560,1 tisíc nezaniklých FOP, což je 26,42% ze všech nezaniklých FOP v ČR.

Hodnota HHI indexu pro nezaniklé FOP v obcích a městech k 31.12.2021 je ve výši 1 370, což podle uvedené stupnice HHI indexu (viz tab.č.5) znamená, že u nezaniklých FOP v obcích a městech **ke koncentraci nedochází**. Nicméně hodnota HHI indexu 1 370 je již blízko hranice 1 500, která je stanovena pro mírnou koncentraci. **Koncentrace** nezaniklých FOP v obcích a městech se ale dlouhodobě nemění, což ukazují hodnoty HHI indexů, které se od 31.12.2012 do 31.12.2021 pohybují v pásmu od 1 355 do 1 370.

Extrémní hodnoty zániků FOP v březnu 2013 byly i zde, podobně jako v kap. 4.1.2 a v kap. 4.2.2, odfiltrovány a výpočty hrubých podílů zániků byly upraveny o korekce. Extrémní zániky v březnu 2013 byly koncentrovány zejména v městech s počtem obyvatel 100 000 a více.

Z hlediska **hrubého podílu vzniklých** FOP za období 2013 až 2021 je **největší** hodnota 2,97% dosažena v kategorii obcí s počtem obyvatel do 199 obyvatel. Stejná hodnota 2,97% je i v kategorii počtu obyvatel od 200 do 499 obyvatel. **Nejmenší** hodnota 2,71% **hrubého podílu vzniklých** FOP je v kategorii s počtem od 10 000 do 19 999 obyvatel. Nicméně variabilita hrubých podílů vzniklých FOP je velmi malá, viz tab.č.22 a také obr.č.40.

Z hlediska **hrubého podílu zaniklých** FOP za období 2013 až 2021 je největší hrubý podíl zaniklých FOP 3,32% v kategorii od 20 000 do 49 999 obyvatel a nejmenší hrubý podíl zaniklých FOP je 2,36% v kategorii do 199 obyvatel.

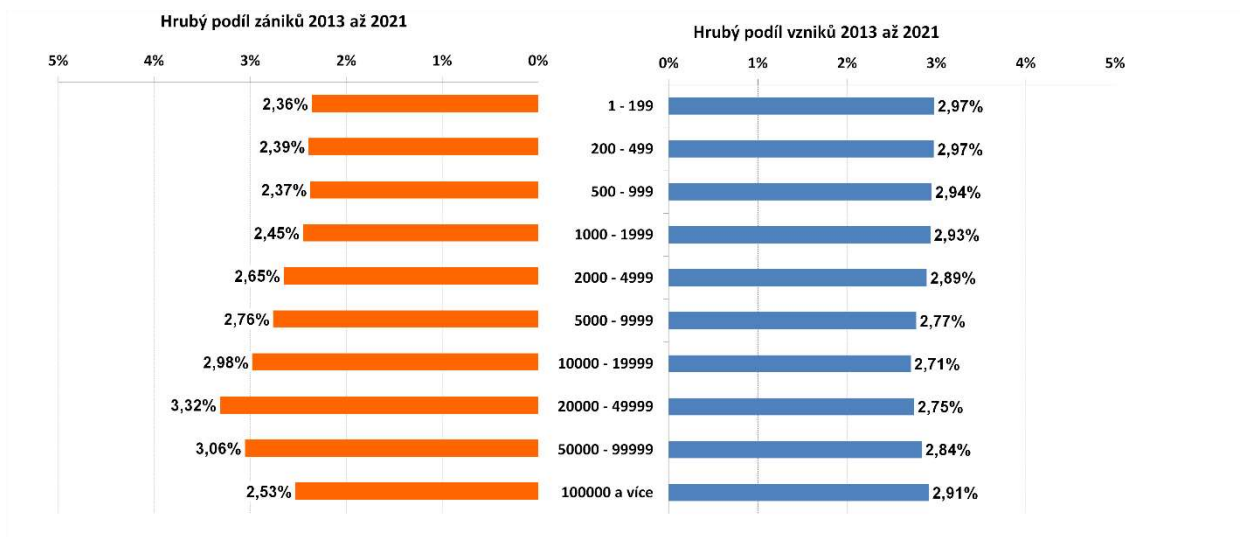
Na celostátní úrovni je hrubý podíl **vzniklých** FOP v kategoriích obcí a měst na úrovni cca 2,87% se směrodatnou odchylkou +/- 0,09% a hrubý podíl **zaniklých** FOP na úrovni 2,69% se směrodatnou odchylkou +/- 0,32%.

Z porovnání hrubých podílů vzniklých a zaniklých FOP v obcích a městech za období 2013 až 2021 vyplývá, že:

- hrubé podíly vzniků FOP v městech a obcích 2,87% jsou velmi podobné s hrubými podíly zániků 2,69% a
- směrodatná odchylka hrubých podílů zániků je cca 3,5 krát vyšší než u hrubých podílů vzniků.

Fyzické osoby podnikatelé																				
Vzniky a zániky ek. subjektů v obcích a městech 2013 až 2021	Počet občíměst 31.12.2021	Počet obyvatel dle Lexikonu obcí 2021	Vzniklé v období 2013 až 2020	Zániklé v období 2013 až 2020	Vzniklé v 2021	Zániklé v 2021	Nezaniklé k 31.12.2012	Nezaniklé k 31.12.2013	Nezaniklé k 31.12.2014	Nezaniklé k 31.12.2015	Nezaniklé k 31.12.2016	Nezaniklé k 31.12.2017	Nezaniklé k 31.12.2018	Nezaniklé k 31.12.2019	Nezaniklé k 31.12.2020	Nezaniklé k 31.12.2021	Hrubý podíl vzniklých v období 2013 až 2021 (15) = ((1)+(3)) / ((5)+(6)+...+(12)+(13))	Hrubý podíl zániklých v období 2013 až 2021 (16) = ((2)+(4)) / ((5)+(6)+...+(9)+(12)+(13))	Podíl nezániklých v obcích a městech k 31.12.2021 (17) = (14) / (Celkem nezániklých)	
																				(e)
1 - 199	1 396	175 031	8 218	6 695	1 027	639	33 896	33 807	33 889	34 372	34 681	34 965	35 197	35 048	35 419	35 807	2,97%	2,36%	1,69%	
200 - 499	1 990	654 581	29 602	24 556	3 759	2 320	122 504	121 481	122 712	124 246	125 283	126 166	127 207	126 319	127 550	128 989	2,97%	2,39%	6,08%	
500 - 999	1 373	971 419	43 420	36 137	5 588	3 361	181 773	180 120	181 867	183 899	185 550	186 732	188 473	187 228	189 056	191 283	2,94%	2,37%	9,02%	
1000 - 1999	782	1 088 990	47 380	41 075	6 366	3 826	201 333	199 234	200 949	202 722	204 243	205 518	207 042	205 663	207 638	210 178	2,93%	2,45%	9,91%	
2000 - 4999	441	1 334 099	56 113	53 573	7 488	4 772	244 463	240 140	241 580	243 453	245 064	246 348	247 786	245 257	247 003	249 719	2,89%	2,65%	11,78%	
5000 - 9999	143	985 982	40 317	41 651	5 277	3 736	184 596	180 264	180 854	181 868	182 777	183 548	184 409	182 366	183 262	184 803	2,77%	2,76%	8,72%	
10000 - 19999	68	963 747	38 299	43 833	5 114	3 871	182 459	176 775	177 265	177 537	177 624	177 876	178 490	175 878	176 925	178 168	2,71%	2,98%	8,40%	
20000 - 49999	43	1 282 905	50 097	62 921	6 513	5 362	237 776	229 313	228 861	228 539	228 499	228 498	228 851	224 350	224 952	226 103	2,75%	3,32%	10,66%	
50000 - 99999	12	862 558	34 996	39 516	4 519	3 070	157 989	154 966	155 115	154 965	154 881	154 862	155 015	152 514	153 469	154 918	2,84%	3,06%	7,31%	
100000 a více	6	2 382 465	125 986	113 045	16 444	10 629	541 373	530 071	534 609	538 106	542 325	547 673	562 280	549 700	554 314	560 129	2,91%	2,53%	26,42%	
Celkem ČR	6 254	10 701 777	474 428	463 002	62 095	41 586	2 088 162	2 045 971	2 057 701	2 069 707	2 080 927	2 092 206	2 104 750	2 084 353	2 099 588	2 120 097	2,87%	2,69%	100,0%	
HHI index :		1 252	1 374	1 328	1 375	1 356	1 355	1 357	1 357	1 357	1 359	1 362	1 365	1 369	1 369	1 370	1 001	1 014	1 014	1 370

Tab.č. 22: FOP v obcích a městech za posledních 9 let

Obr.č. 40: Hrubé podíly vzniků a zániků FOP v obcích/městech za posledních 9 let

5 Aktivní ekonomické subjekty

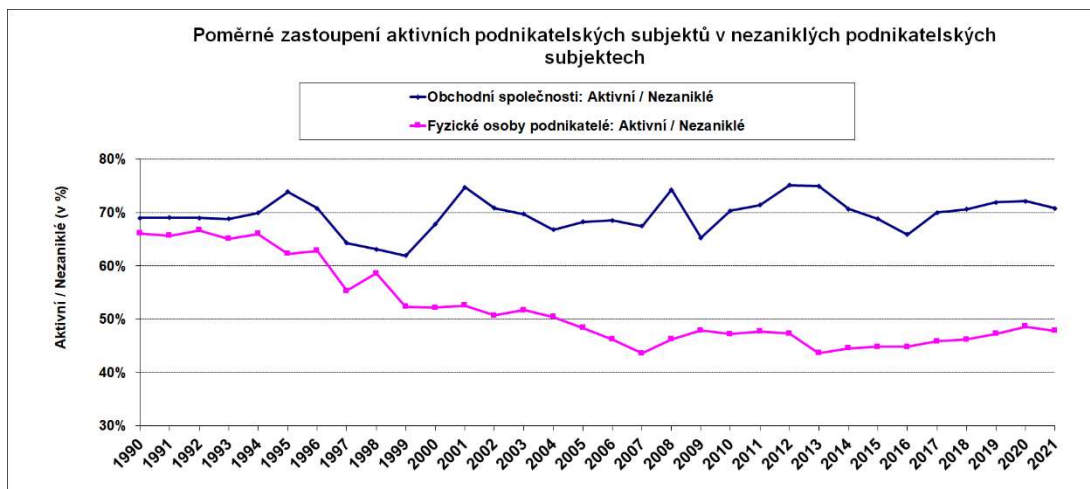
Určitým problematickým místem analýzy počtů ekonomických subjektů je výskyt **hospodářsky pasivních ekonomických subjektů**. Ne všechny registrované obchodní společnosti a fyzické osoby-podnikatelé skutečně podnikají. V RES se vyskytuje poměrně značná část nezaniklých obchodních společností a nezaniklých FOP, které nemají žádné výnosy (tržby) nebo zároveň nemají žádné zaměstnance. Respektive ne všechny obchodní společnosti a FOP registrované v RES jsou ekonomicky aktivní. Na základě veřejně dostupných zdrojů nelze počty pasivních obchodních společností ani počty pasivních FOP zjistit úplně přesně. Jejich počty můžeme pouze odhadovat.

Jako zdroj odhadu počtu pasivních, resp. aktivních společností byla použita Sbírka listin v Obchodním rejstříku vedená ministerstvem spravedlnosti ČR a dále také statistická šetření Českým statistickým úřadem, jejichž výsledky byly zveřejňovány pod názvem „Ekonomické subjekty se zjištěnou aktivitou podle vybraných právních forem“. Ve sbírce listin je možné nalézt buď výroční zprávy nebo účetní výkazy velké části obchodních společností registrovaných v RES. Za hospodářsky aktivní společnosti byly vzaty takové, které vykázaly nenulové obchodní a výrobní tržby. Dále byly do odhadu počtů aktivních obchodních společností zahrnuty i výsledky šetření ČSU, tj. počty obchodních společností (včetně družstev) se zjištěnou ekonomickou aktivitou.

Podíl takto definovaných **aktivních obchodních společností** ke všem nezaniklým obchodním společnostem činí v posledních 10 letech **71,10%** se směrodatnou odchylkou **+/-2,47%**. Jedná se o poměrně dlouhodobě stabilní část aktivních obchodních společností ze všech pozorovaných nezaniklých obchodních společností. Za předpokladu, že hodnota 70,10% +/-3,07% platí pro všechny obchodní společnosti (tj. zveřejňující i nezveřejňující své účetní výkazy ve sbírce listin) můžeme všechny aktivní obchodní společnosti odhadnout tak, že celkový počet nezaniklých obchodních společností vynásobíme koeficientem 0,7110. Samozřejmě jedná se o odhad s jistou mírou nepřesnosti.

Zdrojem odhadu **aktivních fyzických osob – podnikatelů** jsou zejména výsledky statistických šetření zveřejněné Českým statistickým úřadem. Z těchto podkladů a částečně i z vlastních měření odhadujeme, že podíl aktivních FOP na nezaniklých FOP se v posledních 10 letech pohybuje na hladině **46,20%** se směrodatnou odchylkou **+/-1,55%**.

Výsledky identifikace počtu aktivních podnikatelských subjektů z celkem nezaniklých v letech 1990 až 2020 jsou uvedeny v grafu na obr.č.41. V tab.č.23 jsou uvedeny výsledky odhadu aktivních obchodních společností a aktivních fyzických osob podnikatelů.

Obr.č. 41: Vývoj podílu aktivních podnikatelských subjektů

	Nezaniklé k 31.12.2021	Průměrná hodnota podílu "aktivní/nezaniklé" (2011 až 2021)	Směrodatná odchylka podílu "aktivní/nezaniklé" (2011 až 2021)	Očekávaná hodnota počtu aktivních (odhad) k 31.12.2021	Směrodatná odchylka počtu aktivních (odhad) k 31.12.2021
	(a)	(b)	(c)	(d) = (a) * (b)	(e) = (a) * (c)
Obchodní společnosti	555 901	71,10%	+/- 2,47%	395 266	+/- 13 716
Fyzické osoby podnikatelé	2 120 097	46,20%	+/- 1,55%	979 396	+/- 32 823

Tab.č. 23: Odhady počtů aktivních obchodních společností a FOP

6 Závěr

Cílem analýzy byla snaha získat údaje o počtech obchodních společností a fyzických osob podnikatelů, o časovém vývoji vzniků a zániků obchodních společností a fyzických osob podnikatelů v regionech, sekcích NACE a v kategoriích obcí a měst. Toto rozčlenění do vybraných skupin bylo provedeno s cílem využití získaných informací pro jejich následné uplatnění při identifikaci míry bankrotů v regionech, v sekcích NACE a v kategoriích obcí a měst.

Ing. Ondřej Pirohanič, CSc.

CRIF — Czech Credit Bureau, a. s.

Štětkova 1638/18, 140 00 Praha 4, Česká republika

[*o.pirohanic@crif.com*](mailto:o.pirohanic@crif.com)

[*www.crif.cz*](http://www.crif.cz)

Použité zkratky

RES	Registr ekonomických subjektů
ROS	Registr osob
ČSÚ	Český statistický úřad
NACE	Statistická klasifikace ekonomických činností
FOP	Fyzická osoba - podnikatel
OS	Obchodní společnost
ZO	Zahraniční osoba
PO	Ostatní právnická osoba
HHI	Herfindahl-Hirschman Index
ICZUJ	Identifikační číslo základní územní jednotky sídla subjektu

Seznam tabulek

Tab.č. 1: Vývoj počtu ekonomických subjektů evidovaných v RES.....	17
Tab.č. 2: Meziroční změny nezaniklých ekonomických subjektů evidovaných v RES	18
Tab.č. 3: Vzniky a zániky ekonomických subjektů v období 1990 až 2021	19
Tab.č. 4: Zastoupení nezaniklých OS v regionech.....	23
Tab.č. 5: Meze hodnot HHI indexu pro kategorizaci míry koncentrace	29
Tab.č. 6: Vzniky a zániky OS v regionech za posledních 9 let.....	31
Tab.č. 7: Zastoupení nezaniklých OS v sekcích NACE	34
Tab.č. 8: Vzniky a zániky OS v sekcích za posledních 9 let.....	40
Tab.č. 9: Odvětví NACE 2 znaky seříděné podle vzniků OS.....	43
Tab.č. 10: Odvětví NACE 2 znaky seříděné podle zániků OS	43
Tab.č. 11: Zastoupení nezaniklých OS v obcích a městech	49
Tab.č. 12: OS v obcích a městech za posledních 9 let	54
Tab.č. 13: Fúze a rozdělení obchodních společností v regionech pro 2006 až 2021.....	58
Tab.č. 14: Fúze a rozdělení obchodních společností v sekcích pro 2006 až 2021	59
Tab.č. 15: Zastoupení nezaniklých FOP v regionech.....	64
Tab.č. 16: Vzniky a zániky FOP v regionech za posledních 9 let.....	71
Tab.č. 17: Zastoupení nezaniklých FOP v sekcích NACE	74
Tab.č. 18: Vzniky a zániky FOP v sekcích za posledních 9 let	81
Tab.č. 19: Odvětví NACE 2 znaky seříděné podle vzniků FOP	84
Tab.č. 20: Odvětví NACE 2 znaky seříděné podle zániků FOP	84
Tab.č. 21: Zastoupení nezaniklých FOP v obcích a městech	90
Tab.č. 22: FOP v obcích a městech za posledních 9 let.....	95
Tab.č. 23: Odhady počtů aktivních obchodních společností a FOP.....	98

Seznam obrázků

Obr.č. 1: Vývoj vzniků a zániků ekonomických subjektů	19
Obr.č. 2: Podíly zaniklých a nezániklých ekonomických subjektů k 31.12.2021	19
Obr.č. 3: Vývoj vzniků a zániků OS – roční hodnoty	20
Obr.č. 4: Vývoj vzniků a zániků OS – měsíčně	21
Obr.č. 5: Vývoj poměru zániky / vzniků OS – měsíčně.....	21
Obr.č. 6: Vývoj roční míry vzniků a zániků OS v regionech - měsíčně.....	25
Obr.č. 7: Vývoj roční míry vzniků a zániků OS v regionech - měsíčně (pokračování 1.)	26
Obr.č. 8: Roční míry vzniků a zániků OS v regionech k 31.12.2021	27
Obr.č. 9: Hrubé podíly vzniků a zániků OS v regionech za poslední 9 let.....	32
Obr.č. 10: Roční míry vzniků a zániků OS v секcích	36
Obr.č. 11: Roční míry vzniků a zániků OS v секcích (pokračování 1).....	37
Obr.č. 12: Roční míry vzniků a zániků OS v секcích k 31.12.2021.....	38
Obr.č. 13: Hrubé podíly vzniků a zániků OS v секcích za posledních 9 let.....	41
Obr.č. 14: Roční počty OS ve vybraných odvětvích NACE2	44
Obr.č. 15: Roční počty OS ve vybraných odvětvích NACE2 (pokračování 1)	45
Obr.č. 16: Roční počty OS ve vybraných odvětvích NACE2 (pokračování 2)	46
Obr.č. 17: Roční počty OS ve vybraných odvětvích NACE2 (pokračování 3)	47
Obr.č. 18: Počty nezániklých OS na 10 tisíc obyvatel v obcích a městech	50
Obr.č. 19: Roční míry vzniků a zániků OS v obcích a městech od r.2006	51
Obr.č. 20: Roční míry vzniků a zániků OS v obcích/městech k 31.12.2021	52
Obr.č. 21: Hrubé podíly vzniků a zániků OS v obcích/městech za posledních 9 let.....	55
Obr.č. 22: Vývoj vzniků a zániků FOP – roční hodnoty	61
Obr.č. 23: Vývoj vzniků a zániků FOP – měsíčně	61
Obr.č. 24: Vývoj poměru zániky/vzniky FOP – měsíčně	62
Obr.č. 25: Roční míry vzniků a zániků FOP v regionech - měsíčně	66
Obr.č. 26: Roční míry vzniků a zániků FOP v regionech - měsíčně (pokračování 1)	67

Obr.č. 27: Roční míry vzniků a zániků FOP v regionech k 31.12.2021	68
Obr.č. 28: Hrubé podíly vzniků a zániků FOP v regionech za posledních 9 let.....	72
Obr.č. 29: Roční míry vzniků a zániků FOP v sekcích od r.2006	76
Obr.č. 30: Roční míry vzniků a zániků FOP v sekcích od r.2006 (pokračování 1)	77
Obr.č. 31: Roční míry vzniků a zániků FOP v sekcích k 31.12.2021.....	78
Obr.č. 32: Hrubé podíly vzniků a zániků FOP v sekcích za posledních 9 let	82
Obr.č. 33: Roční počty FOP ve vybraných odvětvích NACE2.....	85
Obr.č. 34: Roční počty FOP ve vybraných odvětvích NACE2 (pokračování 1).....	86
Obr.č. 35: Roční počty FOP ve vybraných odvětvích NACE2 (pokračování 2).....	87
Obr.č. 36: Roční počty FOP ve vybraných odvětvích NACE2 (pokračování 3).....	88
Obr.č. 37: Počty nezaniklých FOP na 10 tisíc obyvatel v obcích a městech.....	91
Obr.č. 38: Roční míry vzniků a zániků FOP v obcích a městech od r.2006	92
Obr.č. 39: Roční míry vzniků a zániků FOP v obcích a městech k 31.12.2021.....	93
Obr.č. 40: Hrubé podíly vzniků a zániků FOP v obcích/městech za posledních 9 let.....	96
Obr.č. 41: Vývoj podílu aktivních podnikatelských subjektů.....	98